

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Na odgovorna delovna mesta tudi ustrezne kadre

Seja radovljiske občinske skupščine

»Nihče ne misli kritizirati tistih, ki so bili v NOB in niso imeli prilike, da bi si pridobili ustrezno izobrazbo, ne morem pa razumeti, zakaj mlajše ljudi z neustrezno izobrazbo danes postavljamo na odgovorna delovna mesta« je v sredo na zasedanju obeh zborov radovljiske občinske skupščine povedal predsednik Stanko Kajdiž.

Srednja seja obeh zborov v Radovljici je bila prva po poletnih počitnicah. Zato je razumljivo, da je bil tudi dnevni red precej obširen. Vendar pa je od vseh sedmih točk dnevnega reda zbudila že največ razprave kadrovsko problematika gospodarskih organizacij v radovljiski občini. Predsednik občinske skupščine je v uvodnih besedah temeljito prikazal kadrovsko strukturo na vodilnih delovnih mestih in jo hkrati podkrepil s podobnimi republiškimi in zveznimi podatki.

Primerjalni podatki, ki so bili se pred seja predloženi odbornikom občinske skupščine, so nedvomno zelo zanimivi. Poglejmo le nekatere.

Udeležba uslužbencov z visoko izobrazbo glede na celotno število zaposlenih v industriji kaže, da je v zvezi takšnih 2 odstotka, v republiki 1,3 in v radovljiski občini le 0,9 odstotka. Podoben je tudi podatek za zaposlene, ki imajo višjo izobrazbo. Teh je v zvezi 1,1 odstotka, v republiki 0,6 in v radovljiski občini le 0,4 odstotka. Zgovořen pa je tudi podatek, da v kovinski industriji v radovljiski občini nima noben uslužbenec višje izobrazbe. Tako že ta dva podatka, podobni pa so tudi ostali, kažeta, da je radovljiska občina glede kadrov z visoko in višjo izobrazbo na področju industrije nerazvita občina.

Ceprav so v radovljiski občini o kadrovski problematiki v preteklem obdobju že

večkrat razpravljali razni organi, družbenopolitične organizacije pa tudi občinska skupščina, je bila razprava v sredo nedvomno med najpomembnejšimi.

Na seji so ugotovili, da v zadnjem času delovne organizacije kažejo precejšnjo zavzetost, da bi se izboljšala kadrovská struktura, vendar pa se proces od deklarativenega obravnavanja tega problema zelo počasi pomika do konkretnih ukrepov. Menili so, da je vzrok za takšno počasnost tudi v tem, da se notranja zakonodaja v delovnih organizacijah prepočasi prilagaja zahtevam sodobnega v urejenega delovnega procesa.

Ce se še enkrat povrnemo k podatkom, ki kažejo, da je struktura vodstvenih kadrov v radovljiski občini dokaj slaba, potem najbrž tudi drži ugotovitev, da je v radovljiski proizvodnji velika rezerva ravno v boljših in sposobnejših strokovnih in vodstvenih službah. Zaradi takšnega stanja pa je prav gotovo upravičena tudi pripomba, da občinska skupščina nima le pravico ampak tudi dolžnost, da zahteva od samoupravnih

organov v delovnih organizacijah večje in odgovornejše prizadevanje po izboljšanju kadrovské strukture.

Res je, da tega aktualnega vprašanja v radovljiski občini ne bodo mogli rešiti čez noč, vendar pa sklep, ki sta jih sprejela oba zabora občinske skupščine, napovedujeta zelo resno zavzemanje zanj.

Sklenili so, da morajo gospodarske in družbene organizacije preuciti delovne pogoje in na podlagi podatkov urediti sistemizacijo delovnih mest. Le-te pa morajo potem predložiti občinski komisiji, ki jih bo pregledala v sproti poročala občinski skupščini.

Drugi sklep pa pravi, da morajo vse delovne organizacije v občini spremeniti kadrovské službe tako, da bodo v njih strokovnjaki z visoko izobrazbo.

Prednost oziroma pomembnost obeh sklepov in razprave pa je nedvomno tudi v tem, da smo pravzaprav na začetku jesensko-zimske sezone in bo tako dovolj časa in priložnosti za reševanje teh vprašanj.

A.Z.

Obetajo se nam spremembe nekaterih določil ustave in volilnih zakonov

Živahne razprave o novih skupščinskih predlogih

Jugoslovani smo dobili novo uставo leta 1963. Od takrat je minilo že pet let in odnosni znotraj naše skupnosti so se med tem precej spremenili. Zlasti velja omeniti gospodarsko reformo, ki je močno vplivala na razmerja med občino in republiko, med republiko in zvezo, predvsem pa povečala samostojnost gospodarskih organizacij. Uveljavljanje samoupravljanja in z njim povezana demokratizacija prav tako dajata pečat današnjemu času. Kot tretji faktor sprememb moramo navesti uveljavljanje načela enakopravnosti med narodi.

Vse te narekuje dopolnitve nekaterih temeljnih določil naše ustawe, ki bi v novih

pogojih utegnila pomeniti oviro dinamičnemu razvoju. Zvezni zakonodajni organi že

v prihodnjem obdobju bo treba zagotoviti ustrezno varstvo za 16 odstotkov otrok v občini. Ker je potreba po varstvu otrok najbolj pereča v mestu Kranj, naj bi tu zagotovili varstvo za 40 odstotkov otrok, na podeželju pa 8 odstotkov. Da bi to dosegli, je po izdelanem predlogu predvidena gradnja dveh vrtcev na terenu Vodovodnega stolpa, od katerih je prvi že v gradnji, zatem gradnja prostorov za šolsko varstvo pri osnovni šoli Stane Zagari Planini, gradnja vrta v Siračišču in na Planini, gradnja prizidka pri sedanjem vrtcu Tugo Vidmar na Zlatem polju, gradnja vrta v Naklem, v Orechku, v Senčurju, Cerkljah in gradnja novega vrta na Zlatem polju v Kranju. Ustrezeni preureditve sedanjih prostorov za otroško varstvo so predvidene tudi v Zabnici, v Mavčičah, na Jezerskem in v Predvoru.

O tem in drugem so razpravljali na seji Sveta za otroško varstvo pri Temeljni izobraževalni skupnosti občine Kranj. Za razpravo so imeli pred seboj široko obdelan program razvoja otroškega varstva v tej občini in

dalj časa pretresajo razna stališča in mnenja, v kratkem pa bodo o njih tudi odločali.

Predvidene novosti v ustavi so bile glavna točka dnevnega reda na torkovi 4. razširjeni seji konference SZDL v občini Škofja Loka. Z njimi je vse prisotne seznanil Koštja Krvelinko, pomočnik predsednika ustanovne komisije pri republiški skupščini SRS.

(Nadalj. na 2. str.)

KRANJ, sobota — 28. 9. 1968

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List Izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah.

Obetajoč začetek

menili, da je to prvi obetajoči začetek organizirane akcije. Doslej je bilo že mnogo govora in izraženih želja ter smernic raznih oblik, ki so v osnovi podpirale težnjo, da za gradnjo šolskih prostorov mora slediti gradnja in ureditev otroškega varstva. Vendar konkretnje ni bilo nič storjenega. Tudi sedanji program je še potreben izpopolnitve. Na seji so zlasti omenjali, da ravno program nima obdelanega načina financiranja teh gradenj in adaptacij, da so objekti navedeni le po potrebah in še niso imeli besedje projektanti, z česar bi bile že tudi razvidne konkrete denarne zahteve za vso to delo. Vendar pa so vse analize o sedanjem stanju otroškega varstva v mestu in po vseh krajevnih skupnostih kot dobra izhodišča za nadaljnjo razpravo in konkrete odločitve. Prav tako v programu niso določeni časovni termini, kar pa so menili, da je prav. Izkušnje namreč kažejo, da točno urejeni datum povzročajo več slabe krvki kot koristi. Kar pa je najvažnejše; izdelani predlog programa podo morali prerešetati občani, kajti le ob njihovem sodelovanju in tudi ob pomoči se bo lahko ta program uresničil v štirih, petih letih — kot je predvideno. Zlasti bodo morale sindikalne organizacije prek svojih delovnih kolektivov oziroma samoupravnih organizacij razpravljati o tem, ugotavljati potrebe otroškega varstva za svoje zaposlene in ob tem dati svoj prispevek. Že na seji je bilo slišati, da bi bila tovarna Sava pripravljena pomagati v tej akciji.

Skratka, po dolgem času je izdelan predlog konkrete akcije. Njegova uresničitev pa bo odvisna od vsespolnega razumevanja občanov, tako kot se je pokazalo pri gradnji šol in pri nekaterih drugih akcijah.

K.M.

PRODAJA STANOVAJSKE OPREME NA BLEDU

V ZGORNJIH PROSTORIHN KAZINE IN V NAŠI POSLOVALNICI OPREMA (bivši zdravstveni dom)

spalnice	U	ZAVESE vzorčaste in enobarvne	N	peči na olje
dnevne sobe	G	PREPROGE IN TEKACI	A	štetilniki in hladilniki
kuhinje	O	PREPROGE ZA POD IN TAPISOM	K	pralni stroji
fotelji, jogiji	D	POSTELJNA KONFEKCIJA	U	svetlobna telesa
kavči, pol kavči	E	PRESITE ODEJE parne in neparne	P	steklo, porcelan, posoda
posamezne omare	N	VOLNENE ODEJE z manjšimi napakami		sesalci



od 5. do 31. 10. 1968 vsak dan tudi ob nedeljah od 10. do 18. ure

Zivahne razprave o novih skupščinskih predlogih

(Nadalj. s 1. str.)

Oglejmo si predlagane spremembe.

• Prva se nanaša na sestavo zvezne skupščine, njeno delovno področje in na razmerje med domovi. Po novem naj bi vodilno vlogo pri odločanju prevzel zbor narodov. Le-ta deluje trenutno še v okviru zveznega zbora in odloča le o vprašanjih, ki se tičejo enakopravnosti med narodi. Njegov položaj mu ne dovoljuje, da bi kot predstavnik vseh republik in pokrajin zastopal interese jugoslovanskih narodov pri kreiranju politike federacije. Dejansko ni enakopraven z drugimi domovi, čeprav bi v sedanjih pogojih moral biti. Po novem bo zato postal samostojen splošni zbor s pravico odločanja o vseh zadevah. Zvezni zbor bi bil s tem odveč, zato se ga ukine.

Poglavitna dosedanja značilnost zabora narodov je predvsem v razmerju njenih

delegatov; vsako republiko, ne glede na število prebivalcev, zastopa po deset predstavnikov, avtonomne pokrajine pa po pet (o številu poslancev v drugih zborih odloča število prebivalstva v posameznih republikah). V bodoči naj bi bila vsaka republika v zboru narodov zastopana z 20 predstavnikami, avtonomne pokrajine pa z desetimi. Razmerje se torej ne spremeni, poveča se le število — od 70 na 140 poslancev.

Dom bi po novem — skupaj z ustreznim zborom delovnih skupnosti — odločal o vseh stvareh, ki jih obravnavata skupščina. Kandidate zanj bi predlagale republike oz. pokrajinske skupščine, vsekoga od njih pa bi morala potrditi vsaj tretjina pristojnih občinskih skupščin.

• Spričo navedenih sprememb nastaja vrsta novih vprašanj, ki terjajo sočasno rešitev. Gre namreč za to, kdo bo skupno z zborom naro-

dov odločal o stvareh, ki ne sodijo v pristojnost gospodarskega, kulturno-prosvetnega ali socialno-zdravstvenega zabora. Nekateri so predlagali, naj bi o zadevah s področja zunanjosti politike, narodne obrambe, državne varnosti in splošne notranje politike sklepal samo zbor narodov. Toda s tem bi bilo kršeao tradicionalno načelo dvodomnosti, zato predlog ni sprejemljiv. Logični sklep, ki sledi iz teh ugotovitev narekuje ustavitev nekega novega doma. Ta bo skupaj z zborom narodov odločal o tekočih stvareh iz navedenih področij. Imenoval naj bi se zbor komun. Že sam naziv pove, da je s tem mišljen dom, v katerem bodo po načelu sorazmernega predstavninstva (sorazmernega s številom prebivalcev posameznih komun) zastopani občani. Samoupravni odnos v naši družbi bi z novim zborom tako dobili ustrezni odseg tudi v strukturi zvezne skupščine.

Poslance za omenjeni dom bodo predlagale kandidacijske konference pri občinskih odborih SZDL, lahko pa tudi občni zbori, vendar le v primeru sklepnosti (prisotnih mora biti vsaj 10 volivev).

• Toliko o najvažnejših spremembah. Vendar s tem seznam predlogov še ni izčrpan. Skoraj gotovo je že, da bodo pristojni organi sprejeli zamisel o ukiniti rotacije poslancev v skupščinah. Po tem načrtu naj odslej ne bi več volili predstavnikov za zvezno in republiško skupščino vsaki dve leti, ko se jih polovica zamenja, ampak vse hkrati na vsake štiri leta. Praksa je namreč pokazala, da so volitve v sedanjih oblikah nepraktične in nepregledne, razen tega pa niso izpolnilne pričakovani.

• Nadalje je predvidena ukinitev prepovedi dvokratne zaporedne izvolitve predstavnika v en in isti zbor skupščine. Odslej bo vsakdo lahko poslanec dve mandatni dobi zapovrstjo, toda po izteku tega roka ne bo mogel biti izvoljen v noben dom skupščine več.

• Vrsta predlogov tudi

zahteva natančnejšo razmejitev pristojnosti glede zakonodaje med zvezno in republiškimi skupščinami. Nujno je, da federacija precizira le zakone, ki urejajo temeljna, splošna vprašanja, o vsem drugem pa naj odloča vsaka republika (isto velja tudi za odnos republika — občina). S tem bi izginila togost pri reševanju posameznih vprašanj, teritorialne enote bi učinkovitejše odpravljala svoje lastne probleme.

• Zelo važni so predlogi, ki zahtevajo podrobnejše ustanovitev enakopravnosti vseh jezikov, kar je osnova za dejansko enakopravnost med narodi.

Spremembe v strukturi zvezne skupščine bodo prav gotovo sprožile tudi določene spremembe znotraj republiških skupščin. Zlasti bi bilo treba odpraviti posredne volitve.

Nismo utegnili našteti vsega. Vendar lahko že iz omenjenega vidimo, da zakonodajni organi sledijo spremembam v praksi in se jim prilagajajo. To pa je važna spodbuda za nadaljnji razvoj naše družbe.

L.G.

Za uresničitev akcijskega programa smo odgovorni vsi, predvsem pa komunisti

V petek so člani komiteja občinske konference ZK v Kranju razpravljali o skupnem akcijskem programu družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine. Skupni akcijski program v kranjski občini, ki izhaja iz smernic predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ, resolucije 10. plenarne seje CK ZKJ, akcijskih programov, ki so jih sprejele občinske konference ZK, SZDL, občinski sindikalni svet, občinski komite mladine, občinski odbor ZZB in občinska skupščina pa je bil predmet razprave tudi na včerajšnji seji občinske konference zvezne komunistov v Kranju.

Člani komiteja so na petkovki seji poudarili, da bi bilo treba nekatere dele akcijskega programa bolj konkretizirati in dopolniti. Zato bi bilo potrebno v njem določiti, katere so kratkorečne naloge. Poudarili pa so tudi, da bi bilo treba posamezna vprašanja, ki jih načenja akcijski program (otroško varstvo, zaposlovanje in nezaposlenost, delitev dohodka itd.) najprej analizirati in na podlagi dobivenih podatkov začeti ustrezno akcijo. Zato pri reševanju takšnih in podobnih vprašanj, ki terjajo poprejšnjo temeljito raziskavo, ne bi smeli biti nestrpnii. Prav nestrupnost oziroma zaletavost, bi lahko povzročila, da bi se

čez čas pojavile še večje težave.

Posebej pa so na seji podudarili, da je uspešna in čim hitrejša uresničitev akcijskega programa v občini odvisna tudi od programov, ki naj bi jih izdelale delovne organizacije in samoupravne skupnosti na terenu. Strinjali pa so se tudi, da so za uresničitev programa neposredno odgovorni vodstveni delavci samoupravnih organizacij in občinske skupščine in predvsem člani zvezne komunistov. Slednji so tudi dolžni, da bodo občani redno seznanjeni o izpolnjevanju sprejetih nalog.

V drugi točki pa so na seji govorili o kadrovskih pripravah na VI. kongres zvezne komunistov Slovenije in IX. kongres zvezne komunistov Jugoslavije. O slednjih pa so razpravljali tudi na torkovem šestem zasedanju občinske konference ZK, kjer so izvolili tudi delegate za IX. kongres ZKJ.

Zasedanju konference, katere dnevni red je bil precej obširen, je komite predložil štiri kandidate. Ta pa je za IX. kongres izvolila dva delegata: Mijo Artač, inšpektorico na zavodu za prosvetno-pedagoško službo v Kranju in Cirila Habeta, vodjo komercialne službe v tovarni Sava.

V prvi točki dnevnega reda torkovega zasedanja pa je tov. Vinko Hafner poročal članom konference o delu centralnega komiteja komunistov Slovenije med V. in VI. kongresom ZKS. Seznanil jih je o nekaterih pomembnejših dogodkih po V. kongresu ZKS, ki je bil marca 1965. leta. Tako je poudaril prizadevanje zvezne komunistov pri uresničevanju gospodarske reforme, pomen IV. plenuma ZKJ in reorganizacije zvezne komunistov ter ponovno obudil zadnje zunanje politične dogodke.

Člani konference so poročili oziroma izvajanje pozdravili, hkrati pa predlagali, naj bi centralni komite posestje poročal na sejah občinskih konferenc ZK o svojem delu.

V nadaljevanju seje je potem predsednik komisije za družbeno-ekonomske odnose pri občinski konferenci zvezne komunistov Slavko Zalokar seznanil člane o osnovah dolgoročnega družbeno-ekonomskega razvoja Slovenije. Zal se po tem vprašanju na konferenci ni razvila širša razprava. Kaže, da po poletnih počitnicah v delovnih organizacijah o tem še niso kaj dosti razpravljali. Zato bo to vprašanje še toliko aktualnejše v naslednjih mesecih.

A. Zalar

PODGETJE ZA STANOVANJSKO IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO KRAJ

JAVNI NATEČAJ za oddajo 30-ih stavbnih parcel na FRANCARIJI V PREDDVORU

- za gradnjo 11-ih enonadstropnih hiš,
- za gradnjo 15-ih medetažnih hiš,
- za gradnjo 4-ih stanovanjskih hiš - penzionov.
2. Rok za začetek gradnje je eno leto, za dokončanje 4 leta od objave razpisa;
3. Izkljucna cena je 9.800,00 N din (v riječ so kriti predvsem stroški asfaltiranja stanovanjskih cest in načrti hiš z gradbenim dovoljenjem);
4. Poleg izkljucne cene se plača še odškodnina za zemljišče, in sicer 10,00 N din za 1 m²;
5. Celotni znesek je treba plačati v dveh obrokih do 31.5. 1969; prvi obrok znaša 10.000,00 N din in ga je treba plačati v 15-ih dneh po podpisu pogodbe.
6. Višina varščine je 1.500,00 N din;
7. Rok za predložitev pismenih ponudb je do 14. oktobra 1968 do 12. ure. Na ovojnico napisite »Natečaj za zemljišče v Preddvoru — ne odpiraj!« Prednost pri izbiri parcele ima kdor ponudi več kot je izkljucna cena.

Obrazloženi razpisni pogoji in obvezni obrazec ponudbe ter informacije so na razpolago na Podjetju za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, Cesta JLA 6/V nadstropje, soba št. 4, v pondeljkih in petkih od 9.—12. ure in v sredah od 14.—16. ure.

POTEM VAREJUTE PRI

Gorenjski kreditni banki

kjer je razpisano

NAGRADNO ZREBANJE

lastnikov vezanih hraničnih vlog



ZELITE ZASTONI JOSEBNI AVTO

ALI

ENO OD

100 nagrad?

lastnikov vezanih hraničnih vlog

N
veleblagovnica
nama
ljubljana

ZA HLADNE JESENSKE DNI VAM NUDI BOGATO IZBIRO ženske, moške in otroške konfekcije

BLAGOVNICA posluje neprekinjeno od 8—19 ure.

blagovnica nama škofja loka

N
blagovnica
nama
škofja loka

Kako se deli denar za počitnice?

V nekaterih podjetjih ni denarja za dopust, v drugih pa veliko dajejo, a malo nudijo — Sukno Zapuže je lahko za vzor

Na nedavnjem kongresu sindikata Jugoslavije so ponovno sprožili vprašanje, ali ne bi morda kazalo spet uvesti kartu K-15, oziroma kako določiti enotna merila za vsa podjetja, da bi leta iz sklada skupne porabe dočlenjen odstotek namenila za rekreacijo svojih članov kolektiva.

Dokler smo še imeli tako imenovane sindikalne karte K-15 za popust pri prevoznih sredstvih, smo bili kolikor toliko izenačeni. Po ukinitvi pa tega ne bi mogli več trditi. Zato si oglejmo nekaj primerov iz delovnih organizacij jeseniške in radovniške občine.

Elektro Kranj, distributivna enota Žirovница je letos izplačevala svojim članom po 60.000 S din za dopust, za otroke in nezaposlene žene niso dajali nobenih posebnih dodatkov.

V trgovskem podjetju Delikatesa so člani kolektiva dobili po 25.000 S din, svojci nič. Delaveci Gorenjske kreditne banke Kranj, podružnice Jesenice, so prejeli po 60.000 S din in za vsakega otroka, ki je upravičen do otroških dokladov, po 15.000 S din.

V trgovskem podjetju Rožca so člani kolektiva dobili po 25.000 S din, za vsakega otroka od 4. do 7. leta starosti po 5400 S din in za otroka od sedmega leta naprej po 10.000 S din. V mesarskem podjetju Jesenice so dali članom po 20.000 S din, za nepreskrbljenega zakonskega tovarša po 7000 S din in za vsakega otroka po 3500 S din. Delaveci GG — Bled so

dobili po 30.000, za nezaposleno ženo po 20.000 in za vsakega otroka po 10.000 S din.

V nekaterih delovnih organizacijah dajejo denar samo pod določenimi pogoji. Na Jesenicah je takšen primer pri SGP Sava. Člani tega kolektiva so letos dobili po 16.000 S din za vožnjo na dopust in po 4000 S din za nepreskrbljene svojce (zeno in otroke). Poleg denarja za vožnjo dobijo vsak član od 7500 do 10.000 S din za dopust glede na leta službe in po 5500 S din za vsakega družinskega člana, ki je zdravstveno zavarovan prek člena kolektiva. Toda denar za dopust dobijo samo tisti delavec, ki organizirano letuje v enem izmed počitniških domov, drugi člani kolektiva pa ne (mimogrede: SGP Sava sploh nima svojih počitniških domov!). SGP Sava je tudi eno od redkih podjetij, kjer še vedno ločeno izplačujejo denar za vožnjo in denar za preživiljanje na dopustu.

Vrednost dinarja za dopust in rekreacijo je različna.

Da dinar enega podjetja ni enako vreden dinarju drugega podjetja, se vidi iz naslednjega primera:

Za štiričansko družino delavce GG — Bled 70.000 S din (delavec 30.000, za ženo 20.000 in za dva otroka 20.000 S din).

Delavec tovarne Sukno Zapuže dobija 20.000 S din, za nezaposleno ženo 7000 in za vsakega otroka po 4000 S din. Za štiričansko družino dobija v Suknu skupno 35.000 S din. Razlika je očitna, saj v GG

Bled dobija enkrat več (70.000 S din).

Dnevni penzion (hrana in stanovanje) za delavce tovarne Sukno v Novigradu stane dnevno 700 S din za odraslega člana in 300 S din za otroka. Dnevni penzion v Piranu za delavce GG Bled znaša 2300 S din za odraslega in 1700 za otroka.

Ce je delavec iz Zapuže deset dni na morju v Novigradu s štiričansko družino, potem ga to stane skupno 20.000 S din.

Štiričansko družino delavca GG Bled stane desetdnevni penzion v Piranu 80.000 S din.

Ceprav je delavec iz GG Bled prejel še enkrat več denarja za dopust kot delavec Sukna, je za desetdnevni penzion na morju moral dobiti še 10.000 S din iz žepa, medtem ko je delavec iz Zapuže ostalo 15.000 S din.

Zal so tudi podjetja, kjer delaveci niso dobili niti dinarja za dopust. Med taka podjetja spadata Zdravstveni dom Jesenice in Lesno galanterijski obrat Jesenice.

Nerazumljivo se mi zdi, da se določajo pogoji, ki jih mora delavec izpoljevati, da dobije denar za dopust. Pri tem mislim na pogoje v SGP Sava. V SGP Sava Jesenice delavec namreč ne dobije denarja za dopust, če je le-ta na primer na dopustu pri bratu v Splitu ali Beogradu. Zakaj administrativno omejuje svobodo človeka in voditi računa o tem, kje bo kdo na dopustu?

Najboljšo rešitev za delavce so našli samoupravn organi Sukna Zapuže. Zato letno več kot polovica članov kolektiva letuje v Novigradu. V Suknu delaveci za dopust dajejo malo denarja na roko, toda za tisti denar veliko nudijo v počitniških domovih ob morju. Ce pa kdo želi drugam, naj izvoli. Za tistih nekaj dinarjev ne more niti doma preživiljati družine. Tega se delaveci in delavke v Suknu dobro zavedajo. Morda bo teh nekaj podatkov koristilo za oceno realnosti dosedanja delitve denarja za rekreacijo.

J. Vidic

Izvozni rezultati kamniškega gospodarstva presegli vsa pričakovanja

Pred nami so rezultati polletnega gospodarjenja kamniških delovnih organizacij. Kaj lahko zapišemo o njih? Najbolj značilna ugotovitev je, da je za gibanje kamniškega gospodarstva v prvem polletju leta 1968 znatno večja vsestranska oživitev, saj dinamika proizvodnje in realizacija prodaje, zlasti še izvoza, dosegata indekse, ki so značilni za obdobje pred reformo. V primerjavi s Slovenijo oziroma Jugoslavijo je kamniško gospodarstvo, predvsem industrija, uspešno gospodarilo. Pozabili pa ne gre tudi na lepe rezultate v mednarodni delitvi dela.

POVECANA INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

Vrednostni obseg industrijske proizvodnje se je v prvem polletju letos povečal za 6,7 odstotka, če je primerjamo z enakim lanskim obdobjem. Najugodnejšo dinamiko proizvodnje ima Zivilska industrija, rudnik kaolina Črna, Titan, podjetje »Kamnik« in industrija po hištva Stol iz Duplice. Na drugi strani pa so zabeležili manjšo proizvodnjo kot lani v tovarni kovanega orodja in v tovarni usnja. Kje je treba iskati vzroke za zmanjšanje proizvodnje v teh dveh kolektivih? V tovarni kovanega orodja navajajo kot razloge za zmanjšanje proizvodnje pomanjkanje naročil za domače in tuje kupce, delno pa tudi v manjšem številu zaposlenih. Tovarni usnja so velike zaloge in manjša naročila v prvih mesecih onemogočile večjo proizvodnjo, vendar se je ta v naslednjih mesecih bistveno povečala in pričakovati je, da bodo rezultati drugega polletja mnogo ugodnejši.

Na najboljšo rešitev za delavce so našli samoupravn organi Sukna Zapuže. Zato letno več kot polovica članov kolektiva letuje v Novigradu. V Suknu delaveci za dopust dajejo malo denarja na roko, toda za tisti denar veliko nudijo v počitniških domovih ob morju. Ce pa kdo želi drugam, naj izvoli. Za tistih nekaj dinarjev ne more niti doma preživiljati družine. Tega se delaveci in delavke v Suknu dobro zavedajo. Morda bo teh nekaj podatkov koristilo za oceno realnosti dosedanja delitve denarja za rekreacijo.

STOL — NAJMOČNEJŠI IZVOZNIK

Kamniške delovne organizacije so predvidevale, da bodo letos izvozile za 3,971.887 dolarjev svojih izdelkov ali za 8 odstotkov več kot lani. Vendar sta aprila Stol in Svilanit svoje izvozne načrte zmanjšala za 220.000 dolarjev, tako da novi izvozni načrt kamniške industrije le za dva odstotka presega lanskega.

Toda polletni izvozni rezultati so presegli vsa pričakovanja, saj je bil polletni iz-

vozni načrt presežen za 18,5% odstotka, lanska realizacija v enakem obdobju pa kar za 35,5 odstotka. Rezultati izvoza kamniške industrije v prejšnjih letih pa kažejo, da je izvoz v drugi polovici leta precej večji kot v prvih šestih mesecih. Tako računajo, da bodo kamniške delovne organizacije konec leta izvozile za okoli 4,7 milijona dolarjev.

Najmočnejši kamniški izvoznik je še vedno Stol, sledi mu tovarana usnja, Titan, podjetje »Kamnik«, Svilanit, Stol in tovarna kovanega orodja. Stol je letos povečal svoj izvoz — usmerjen je samo na konvertibilna tržišča — za 8,7 odstotka, čeprav je konkurenca na zahodnih tržiščih vedno močnejša. Največje povečanje izvoza, tako absolutno kot relativno, pa je zabeležila kamniška tovarna usnja, ki je izvozila za 123,6 odstotka več kot lani v enakem obdobju. Glede na dejstvo, da so kupci iz ZDA, Italije in Zvezne republike Nemčije zadovoljni s kvaliteto kamniškega usnja, lahko pričakujemo, da bo izvoz še večji oziroma realno lahko pričakujemo, da bo kamniška tovarna usnja do konca leta izvozila za več kot milijon dolarjev.

Poleg izvoznih rezultatov posameznih kamniških delovnih organizacij velja omeniti tudi ugodno teritorialno strukturo izvoza. Na konvertibilna področja so namreč prodali kar 97,8 odstotka od celotne izvozne realizacije, čeprav je načrt predvideval le 84,2 odstotka. Zaradi tega je bil tudi presek izvoza na konvertibilna tržišča mnogo večji kot skupen in je bil za 50,7 odstotka večji kot v lanskem prvem polletju.

V. Guček

Očiščene in zmrznjene morske ribe v prodajalnah

živila

Kranj

ZP ISKRA KRANJ
tovarna elektromotorjev

ZELEZNICKI razpisuje dražbo

ZA PRODAJO

tovornega avtomobila TAM 4,5 t, leta izdelave 1962.

Izklicna cena je
23.000,00 N din.

Licitacija bo v sredo, 2. 10. 1968 ob 8. uri na sedežu tovarne za družbeni sektor, uro pozneje pa za fizične osebe.

Muratu je oče pisal: »Sine, izpolni obljubo, ki si jo dal ob zaprisegi!«

Ko se odpro vrata vojašnic

Prizorišče: kasarna Staneta Zagarija v Kranju. Cas: sreda, 18. septembra, opoldne. Nasstopajoči: vojaki bivši vojaki in zavedni novinari.

Prvo dejanje: »Dober dan. Sem od Glasa in bi rad pisal o fantih, ki odhajajo domov. Podpolkovnik Stevo Bura me pričakuje.«

Črnolas, postaven vojak v sprejemni pisarni pri vhodu me kritično opazuje: »Ličnu kartu, molim!«

Sežem v levi žep suknjiča, potlej v desnega, potem v vse štiri hlačne ... izvlečem beležko, jo obrnem, da se najrazličnejši listki in lističi sporocila in vabila — brezpostopoma šara, ki bi že zdavnaj morala končati v košu — vsijejo na mizo. Vse je tam, vse, samo posebne izkaznice ni vmes. Prekleto, pozabil sem jo v črnem suknjiču, leta pa se je včeraj presebil v čistilnico. »Slučajno je nimam s seboj. Toda verjemite mi...«

Fantove poteze so postale trde, odločen. »Ne može! je prekinil mojo besedno televadbo. O, joj, kaj bo rekel trednik, ko se bom pojavil pred njegovim obličjem in poročal? Le kako prepričati trinastega črnolasca, naj me spusti noter? Se enkrat bom poskusil, se odločim. Pričenem torej listati po beležki, kažem vojaku krace v njej, smehljam se, moledujem in razlagam — a brez uspeha. Sele čisto nazadnje mi šine v glavo neka misel: »Pa telefonirajte tovariu Buri. Če bo on dovolil, menda lahko vstopim!«

In glej, »trdorocene« je obnavlja segel po telefonu, zavrel ročico in zahteval podpolkovnika. Kaj hitro sem spoznal, da mož na oni stra-

ni žice ni tako malenkosten, kajti moj strogi sobesednik je nenadoma postal prijaznejši. Potisnil mi je v roko prepustnico in me v spremstvu nekega drugega vojaka napotil proti veliki stavbi onkraj dvorišča.

S tem zaključkom prvo dejanje reportaže. Čuden uvod, nič ne rečem. Naj mi vojaki oprostijo, toda odslej bo vse skupaj bolj resno. Mnogo fantov se je namreč ta dan poslavljalo od sivih uniform. In prav o tem naj bi govoril pričujoči prispevek. Kam bodo šli sedaj? Imajo zagotovljeno delo? Cesajo se naucili v zadnjih mesecih? Kako so sprejeli enomesечно podaljšanje roka, nastalo spričo nenačne ohladitve mednarodnih odnosov? To so štiri vprašanja, za katere sem skušal najti čim izčrpnejše odgovore.

Minula sreda za prebivalce vojašnice Staneta Zagarija prav gotovo ni bil navaden dan. Nekaj prešernega je viselo v zraku. Nekakšna napetost je prevevala ljudi. Povzročale so jo večje ali manjše gručice smehljajočih se fantov, ki so mencali blizu izhoda. Visok, mlad mož, običen v elegantno obliko, je motril svoje brezhibno opravljene kolege. Tudi drugi so begali z očmi od soseda do soseda. Po dolgih mesecih, preživetih v sivih vojaških uniformah, so se zdeli sami sebi in drug drugemu nekam tuji. Niso še dobra prebavili dejstva, da gredo domov. Vesela novica se je namreč razvedela šele pred dvema dnevoma. Korakajoč med njimi sem opazil nasmejanega »odpustnika«, ki je zamaknjeno strmel v svojo kravato. Nenavadno ravnanje,

brez dvoma, toda po svoje razumljivo. Mene ti trenutki še cakajo, pa bi prav rad vedel, kakšni bodo.

Vrata so se odprla in velika skupina fantov je ob vzlikanju svojih še vedno uniformiranih tovarishev odklamała v svet civilistov. S kovčki ter potovalkami v rokah so izginjali proti Kranju.

»Mnogi od teh bi moral domov pravzaprav že pred mescem,« mi je kasneje povpel podpolkovnik Bura. »Zaradi dogodkov na Češkoslovaškem pa to ni bilo mogoče. Moram reči, da so vsi po vrsti razumeli težak položaj, v katerem se je znašla Jugoslavija. Nihče se ni čutil prizadetega, nihče se ni pritoževal. Obrambu domovne imajo za svojo dolžnost, ostali bi tudi dñe, če bi bilo potrebno, so mi zatrjevali ob slovesu.«

Sedela sva v pisarni glavnega poslopnega vojašnice in kramnjalna o življenju fantov v sivih uniformah. »Veste, deti vojalkov, ki te dni odhajajo je bil zadnji mesec v popolni bojni pripravljenosti. Tičali so na trenaži, na položajih in še pred nekaj dnevi ni nihče od njih stutil, da utegne iti v kratkem domov.«

Morda se zdi, da bi morala dobra volja vojakov zaradi vsega naštetege močno pasti. Ampak zgodilo se je ravno nasprotno. Ljudje so se v teh težkih trenutkih zavedali svojega poslanstva. Spoznali so, da nas le odločnost lahko obvaruje pred najhujšim. Zato ni nihče godrnjal.

»Zadnje dni je v kasarni dokaj porastlo zanimanje za vstop v ZKJ. Tako smo nedavno v to organizacijo sprejeti 43 vojakov. Vse našteto menda dovolj zgoverno priča,

o visoki morali naše armade, naših ljudi.«

Zanimalo me je še, ali imajo fantje, ki zaposlajo kasarne zidove, doma že pre-skrbljeno zaposlitev. O tem moj sogovornik ve povedati naslednje: »Marsikateri vojak že sedaj ve, kam bo šel, kje se bo zaposlil. Mognim pa utegnejo pri iskanju kruha zelo koristiti izkušnje, pridobljene med služenjem vojaškega roka. Ni jih malo, ki so se tu izučili za veziste, mehanike, Šoferje, inženirice, telefoniste, peke, kuharje ali za kaj drugega. Priznane so jim vse potrebne kvalifikacije.«

Še bi tako govorila, toda podpolkovnika so čakale poklicne dolžnosti. A še preden je odšel, me je seznanil z vojakom Matjažem Mulejem, fantom, ki mora biti sedaj, ko to berete, že doma v Mariboru, pri svoji ženi in šestletnem sinčku. Zanj so se vojaški dnevi končali minuli četrtek. Enajst mesecov življenja v vojaški suknji, so prihajali bliže po slovo. Prijateljski stiskov rok in bodirilnega trepljanja ni hotelo biti konca. Murat Shabani, vojak v sprejemni pisarni, ki si je pred pol drugo uro na vsak način hotel ogledati mojo osebno izkaznico, je pristopil bliže in mi ponudil cigaret. Iza okanca njegova »carinarnice« sva potem skupaj opazovala vržev pred glavnim vhodom.

Z Matjažem Mulejem sva se poslovila. Odhitel sem proti izhodu. Nova skupina nasmehanj fantov je zaposljala kasarno. Tisti, ki jih čaka še nekaj mesecov življenja v vojaški suknji, so prihajali bliže po slovo. Prijateljski stiskov rok in bodirilnega trepljanja ni hotelo biti konca. Murat Shabani, vojak v sprejemni pisarni, ki si je pred pol drugo uro na vsak način hotel ogledati mojo osebno izkaznico, je pristopil bliže in mi ponudil cigaret. Iza okanca njegova »carinarnice« sva potem skupaj opazovala vržev pred glavnim vhodom.

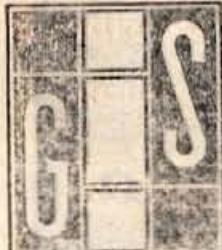
»Ko fantje odhajajo, mi je nekoliko hudo. Pa kaj, pet mesecov, kolikor je moram odslužiti, ni tako veliko, zlasti ker sem se povsem vivel v novo okolje,« je jel pripovedoval črnolasi študent strojnista iz Orahovca na Kosmetu. Murat meni, da vojska vcepi človeku delovne navade, da ga izoblikuje in napravi iz njega zrelo osebnost.

Dogodki na Češkoslovaškem so nemalo ogorčili tudi simpatičnega črnolasca iz Kosmeta. »Ce b' se polazilo za potrebno, mi ne bi bilo žal ostati v armiji dalj časa, še po izteku vojaškega roka. Vem, da tudi zunaj čutite podobno. Od očeta sem preve dni krize dobil pismo, v katerem med drugim pravi: »Si, izpolni obljubo, ki si jo dal ob zaprisegi! Poslušaj besede tovarša Tita! Domu nočeojo, da bi onečastili družinsko ime. No, ne bom jih razočaral.«

Pred vhodom ni bilo več gneče. Fantje v kravatah so končno le odšli. V vojašnici je spet zavladal mir. Skoraj neopazno sem se poslovil. Le Murat je še zavpil za meno: »Glej, da boš lepo napisal! Bral bom.«

I. Guzelj

**I. SEJEM OBRTI IN OPREME
V KRAINU, OD 12. – 21. 10. 1968**



Pred občnimi zbori sindikalnih organizacij Kakšna naj bodo nova sindikalna vodstva?

Predsedniki in tajniki sindikalnih organizacij so se na seminarju na Bledu dogovorili, da bodo občni zbori v kranjski občini končani do 20. decembra

Ko smo se pred kratkim na občinskem sindikalnem svetu v Kranju pogovarjali o seminarju, ki je bil konec minulega in v začetku tega tedna na Bledu in so se ga udeležili predsedniki in tajniki sindikalnih organizacij iz kranjske občine, smo ugovorili, da so se začele temeljite priprave na letošnje občne zbore sindikalnih organizacij.

V kranjski občini je trenutno 106 sindikalnih organizacij. Od teh jih je največ (40) v družbeni in 37 v storitveni dejavnosti, 14 v industriji, 7 v prometu in zvezah, 5 v kmetijstvu in 3 v gradbeništву. Zal pa moramo, še preden spregovorimo o namenu seminarja, povedati, da je bila udeležba vodstev iz storitvenih dejavnosti dokaj nezadovoljiva, kar bo nedvomno povzročilo nekaj več nepotrebnih prizadevanj za izvedbo bližnjih občnih zborov v tej skupini sindikalnih organizacij.

Namen seminarja je namreč bil, da se predsednik in tajniki pogovorijo o vsebinskih, kadrovskih in organizacijskih pripravah na občne zbore.

Na seminarju so se dogovorili, naj bodo osnova za vsebinske priprave sklepki kon-

gresa zveze sindikatov Jugoslavije, smernice ZKJ in analiza dosedanjega dela izvršnih odborov sindikalnih organizacij. Da pa bi se predstavniki vodstev še bolj seznanili s trenutnimi nalogami in problemi v kranjski občini, so jim predstavniki občine pojasnili nekatere trenutne rezultate in prihodnje naloge na področju gospodarstva, družbenih služb, kadrovanja itd.

Ceprav je nevarno občnim zborom vnaprej predpisovati vsebino, so predstavniki občinskega sindikalnega sveta menili, da je sindikalna vodstva treba opozoriti na glavne probleme, s katerimi bi se moral sindikat spoprijeti v prihodnje. S tem so namreč skušali sedanjim vodstvom v okviru priprav na občne zbore vsaj do neke mere olajšati delo in razprave o novih vodstvih sindikalnih organizacij. Ni namreč vseeno, kakšni bodo predsedniki in tajniki oz. izvršni odbori po končanih občnih zborih. Te v prihodnjem letu čakajo nedvomno precej težke in tudi odgovorne naloge. Zato so predstavniki občinskega sindikalnega sveta menili, naj se že v okviru vsebinskih priprav na občne zbore počne in oceni, kdo bo v pri-

hodnje lahko kos nalogam sindikata v delovnih organizacijah.

V teh razpravah se bo treba predvsem izogibati tistih kriterijev kadrovanja, ki kažejo na izbiro »po srečni roki«. Nova vodstva bi namreč morala biti takšna, ki bi bila po sposobnostih enakovredna drugim družbenopolitičnim oziroma samoupravnim vodstvom v delovni organizaciji. Ali drugače povedano: predsednik sindikata v delovni organizaciji ne bi smel biti le predstavnik svoje organizacije oziroma članov, ki se simbolično udeležuje pomembnih razprav, marveč bi skupaj z vodstvom organizacije moral pomeniti organ, ki se zavzema za samoupravno reševanje vprašanj in razvojnih nalog podjetja in ki je predvsem za njhovo uresničevanje tudi odgovoren. Zato so na seminarju poudarili, da bi pri kadrovskih pripravah na občne zbore morale sodelovati tudi druge družbenopolitične organizacije v podjetjih, prav tako pa tudi vodstva.

Na področju organizacijskih priprav pa so na seminarju predsednike in tajnike opozorili, da ni vseeno, kako je občni zbor pripravljen. Poudarili so, da mora leta obvezno sprejeti program dela za prihodnje in seveda tudi javno oceniti vse dosedanje pomankljivosti in napake pri delu. Predvsem pa se ne bi smeli izogibati javnemu obveščanju članov sindikata o vseh pripravah. Strinjali so se namreč, da je najpomembnejše za uspeh občnih zborov in delo sindikata v prihodnjem letu pravočasno seznanjanje in pridobivanje mnenj članov sindikata o vsebinskih pripravah in o predlogih za nadaljnje delo.

Posebej pa so na seminarju poudarili, da morajo biti vsi občni zbori končani do 20. decembra. To je potrebno zato, ker dosedanja praksa kaže, da se na občnih zborih zamenja okrog 50 odstotkov starih vodstev. Ta vodstva pa so na začetku navadno nekoliko neizkušena. Zato bo občinski sindikalni svet tudi tokrat po občnih zborih pripravil zanje seminar in jih tako pripravil na naloge v prihodnje. Drugo leto bo namreč potrebna precejšnja aktivnost sindikalnih organizacij pri poteku občnih zborov občinskih in medobčinskih strokovnih sindikatov, pri volitvah v samoupravne organe delovnih organizacij in pri novih volitvah v vse skupičinske organe.



Seminarja, ki ga je pripravil občinski sindikalni svet Kranj, so se v sredo na Bledu udeležili predsedniki in tajniki storitvenih dejavnosti iz kranjske občine. — Foto: F. Perdan

V prvih šestih mesecih letos je bilo v Kamniku več tujih turistov

V letošnjih prviš šestih mesecih je bilo v kamniškem turizmu opaziti nazadovanje, saj je bilo v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za 2 odstotka manj prenočitev, pozabiti pa ne gre, da so nazadovanje turističnega prometa opazili že lani. Zmanjšanje gre na račun domačih turistov — 2,5 odstotka, medtem ko se je število prenočitev tujih turistov povečalo za 10 odstotkov.

Ugotoviti je treba, da je večina kamniških turističnih zmogljivosti vezana na Veliko planino in prav v počitniških dovoljih na Veliki planini je opaziti večje znižanje prenočnin. Med vzroki za zmanjšanje prenočnin na Veliki planini omenjajo rekonstrukcijo oziroma gradnjo ceste od Stahovice do spodnje postaje žičnice, saj so dela na cesti precej zavrla normalni promet.

Nasploh pa je za turizem v kamniški občini značilno, da je vse bolj očitno razdeljen na dve sezon — zimsko in letno. Ta delitev prihaja zlasti do izraza na Veliki planini, kjer je praktično v marcu zimska sezona končana.

Med domačimi turisti, ki zahajajo v Kamnik in njegovo okolico, še vedno prevladujejo Slovenci, vendar v zadnjem času narašča število turistov iz Hrvatske in Srbije, medtem ko se število slovenskih turistov iz leta v leto manjša. Med tujimi turisti je največ Italijanov, Avstrijev in Zahodnih Nemcev, sledi jim turisti iz Belgije, vzhodno evropskih držav in od drugod.

T prednosti i

Nekoč, v davnih časih, so naše prababice še same kuhalo milo, perilo nama-

kale, drgnile, žulile, splahovale, kuhalo in spet drgnile, splahovale, potem še belile na soncu — vse zato, da bi dobile lepo belo perilo ... S časom jim je industrija prevezla kuhanje mila, večno boljša pralna sredstva so bila na razpolago gospodinjam — dokler niso pralni stroji prevzeli najbolj mučnega dela: drgjenja, žuljenja, splahovanja in ozemanja. Seveda so morali tem spremenjenin, pogojem pranja v industriji pralnih sredstev primereno izdelovati tudi nova pralna sredstva. Tako so se rodili po burnem razvoju sodobni pralni praski za strojno pranje. Toda to je bil šele del poti: nekatere vrste umazanje se niso dale odstraniti — predvsem razni organski madeži: predvsem ostanki znojenja, kave, jajc, krvi ... In tu so morale perice spet seči po stareh sredstvih: namakanje in drgjenje, žuljenje z roko ali krtačo. Pri tem pa je najbolj trpela tkanina. Tako so poiskali novo pomoč: organske madeže so sklenili odstranjevati biološko, s pemočjo encimov. In tako smo dobili biološko aktivna pralna sredstva za namakanje in pranje.

Toda še vedno sta bila to dva ločena postopka: eden namakanje z biološko aktivnimi sredstvi, drugi pranje v avtomatskem pralnem stroju. Zato je bilo potrebno najti možnost, kako bi združili še ta dva postopka v pranju in našli idealno pralno sredstvo. Tako kot po vsem svetu, je tudi pri nas tovarna ZLATOROG V MARIBORU zastavila vse svoje možnosti za proučevanje takšnega idealnega pralnega sredstva. Pri tem so morali skrbno paziti, da bo novo sredstvo tudi v praksi dovolj preizkušeno, še preden pride v velikih količinah na tržišče — in tako so tekli vzporedno s poskusni in raziskavami v laboratorijskih tudi praktičnih testih v gospodinjstvih, tako da doslej še ni bilo pri nas pralnega sredstva, ki bi ga tako obširno in temeljito pripravili, kot je novi — BIO MAT. BIO MAT S 3 PREDNOSTMI.

TRI PREDNOSTI NOVEGA IDEALNEGA PRALNEGA SREDSTVA SO V TEM, DA PERE VSE VRSTE UMAZANJE — TISTE, KI JIH IZPIRAJO NAJBOLJSI PRALNI PRASKI ZA STROJNO PRANJE, KOT TISTE, KI JIH MORAJO POMAGATI RAZKRAJATI PO BIOLOSKI POTI ENCIMI. Istočasno dosegajo BIO MAT zaradi optimalnih količin dodanega perborata popolno belino perila. Da bi pa varovali perilo in pralni stroj, dodajajo BIO MATU tudi mehčalec vode. In tako je prezel novi pralni prask, vse tiste faze pranja — od namakanja, drgjenja, beljenja itd., itd. — ki so našim prababicam grenile življenje, sodobnim gospodinjam pa omogoča ob pralnem stroju brez truda vse tisto veselje, ki ga daje lepo, negovano, bleščeče belo perilo. V. V.

A. Z.

Človek — človeku

Jesenškim gledališčnikom pred novo sezono

*Ljudje ta čas smo še te čudne čase zariti
kakor polži slednji zase globoko s sabo v
svoj samotni kot*

(Lojze Krakar)

Polna dvorana. Navdušeno ploskanje. Smeš. Naelekreno pričakovanje in spet sproščanje. Valovanje duha z iskrenim priznanjem grmečih rok.

Cutiš kako se podirajo jezovi v tebi. Razlivaš se iz kroga v črto, iz črte v ravnino — v neskončnost. Matematika tvoje mrtve vsakdanosti stoji pred tabo kot iskopanine. Nič več nisi števec na istem imenovalcu. Sam si in tečeš z reko, letiš s ptico, rasteš z rozo, govorиш z gromom, šepetaš z vetrom in živiš — s človekom. Razbite so konstrukcije tvojega razuma in že je pred teboj pričakovanje, obet jutrišnjega dne, sanje in želje z razprostřitimi krili do neba.

Zastor pade. Tiho, zamišljeno razhajanje. Ne moreš verjeti. Dve uri ti je človek govoril o življenju in spet si dei njega, pripadaš mu z vsem, kar je in kar si.

Potem te sprejme ulica. Noč s hrepenjem, žalostjo in lakoto te vabi. Toda vse, kar vidiš, je mladost: z ubitimimi, pijanimi očmi, ob razbitih kozarcih in... Drugi dan beraš statistike o samomorih in se zgroziš. V kakšno jalovost se stekajo moči mladih. Zatem greš vase. Spomniš se, kako so trenutki, ko zaledeniš v sebi in te samo iskrene besede priatelja ožive kot pomlad s soncem zamrzlo reko. Takrat veš, da je tvoja resnična podoba le v sočloveku, da te drugače ni in te ne more biti. Nenadoma se zaveš, kako zvonovi, ki zvonijo mlađim, zvonijo tudi tebi. Vsi smo del tega sveta. Rodimo se v njem, ne da bi nas kdo vprašal, če pristajamo nanj. Usojeno ti je biti človek. Vrednost sveta, je tvoja vrednost, zato ti je sovražen. Upiraš se mu. Vsiljuješ mu svojo podobo, a on ti jemlje ceno. Zapira ti usta, spreminja srce v kamen in podira mostove na poti, ki vodi človeka k človeku. Ampak, kje je tvoja cena, vrednost tvojega življenja, smisel tvojih dejanj? Vse si moraš najti in odmeriti sam, z odkrivanjem sebe, z nenehnim iskanjem resnice. To pa zmoremo le z vsakodnevnim potrjevanjem drug drugega. Prav na to nas zvesto ali podzavestno navaja umetnost (zagotovo še najbolj gledališka umetnost).

Videti je, da je jeseniško gledališče v zadnjem času našlo jezik za vsakega človeka. Letošnji repertoar, ki bi mu lahko postavili dve skrajni meji z delima Hamlet — Vdova Rošlinka, je izpolnil vsa pričakovanja. V tem je samo dokaz, kako zmotno je mišljenje, češ da je treba uprizarjati predvsem moderna, avantgardna dela. Vse preveč je med temi deli zgolj intelektualnih konstrukcij, ki so sicer realen prikaz duhovne revščine in kaosa, v katerem živi sodoben človek, manjka pa jim živega ljudskega jedra. Danes pa je dejstvo, da je os našega ljudskega življenja zlomljena. Zato padamo v abstrakcije. Vsi tisti intelektualci, ki mislijo, da nam preprosta ljudska igra ni več potrebna, se presneto motijo. Treba ji je dati samo sodobno intonacijo. Ko bo življenje spet vzpostavilo ritem in sorazmerja, bo tudi med intelektualci manj absurdnosti in nihilizma, zakaj vsa filozofija ima svoj smisel v rasti: iz zemlje proti nebu — k soncu. Jalovi so še tako žlahtni cvetovi, če odtrgani ležijo med nebom in zemljo.

Razmišljajoč o vsem tem, je treba dati vse priznanje jeseniškim gledališčnikom, ki s svojim entuziazmom opravljajo zares veliko delo. Lahko smo prepričani, da bo v bodoče gledalcev še več in z njimi igralskih talentov, ki bodo razvili vse svoje ustvarjalne sposobnosti.

Takrat bo za mnoge življenje lepše, bogatejše, in morda bodo v trenutkih brezupnosti v njih zaživele besede velikega francoskega pesnika Marc Alyna: Up, to pomeni imeti v svojih žilah človečnost!

B. Gracer



Odkar je odprta Vila Bled si razstava sodobne slovenske umetnosti in prostore vsak dan ogleda veliko domačih in tujih gostov. — Foto F. Perdan

Mednarodno pevsko tekmovanje Seghizzi v Gorici

Solidna uvrstitev kranjskih in jeseniških pevk

V soboto in nedeljo je bilo v Gorici (Italija) VII. mednarodno tekmovanje pevskih zborov. Na tej tradicionalni glasbeni prireditvi sta med gorenjskimi zbori nastopila ženski pevski zbor France Prešeren iz Kranja pod vodstvom Petra Liparja in ženski zbor z Jesenice, ki ga vodi dirigent Milko Škoberne. Oba zabora sta v hudi konkurenči osvojila odlična mesta. Kranjčanke so bile druge v polifonski glasbi in tretje v narodni, Jeseničanke pa so zasedle tretje mesto v polifonski glasbi in četrto v narodn' glasbi.

Organizator tega pevskega tekmovanja je pevski zbor Seghizzi iz Gorice, ki je že pred dvema letoma gostoval v Kranju. Na letošnjem tekmovanju, ki je sedmo po vrsti, so sodelovali zbori iz Verone, Pordenona, Trsta, Brna, Bolzana, Gradeča, Padove, Tržiča, Vidma, Gorice, med jugoslovanskimi pa ženska zborna z Jesenice in iz Kranja, mešani zbor iz Istre, zbor Moša Pijade iz Zagreba in ženski zbor Glasbene matice iz Ljubljane. Tekmovanja se letos ni udeležil ženski pevski zbor iz Sofije zaradi odločitve italijanskega zunanjega ministra, da mu ne da vstopnega vizuma zaradi sodelovanja Bolgarije pri napadu na Češkoslovaško.

28-članski ženski zbor France Prešeren iz Kranja je za goriško tekmovanje pripravil poleg obvezne skladbe O sacrum convivium še kompozicije Dopolnil dan je bolečino R. Simonitija, Hej, oblaki preko polja, kam? P. Liparja na besedilo Ottona Župančiča, Kaj se, ti pobič? P. Kalana, Sinka bom zibala R. Simonitija in dirigentovo Dil-dil duda. Njihov nastop v Gorici ni prvi, saj je zbor France Prešeren v moški sestavi leta 1966 osvojil drugo mesto, v ženski sestavi pa prvo. Letošnje drugo mesto v polifonski glasbi takoj za akademskim pevskim zborom iz Brna (Češkoslovaška) in tretje mesto v narodni glasbi takoj za zboroma iz Brna in

kaže, da imajo Jesenice kvalitet ženski zbor, o katerem bomo v prihodnje prav govoriti še večkrat slišali.

»Kakšni so vaši vtisi o letošnjem goriškem tekmovanju?« smo po vrnitvi domov vprašali tov. Petra Liparja.

»Prvo, kar moram poudariti, je organizacija tekmovanja, ki je bila na najvišji ravni. Vsi zbori so bili sprejeti z največjo gostoljubnostjo. Občinstvo je z živim zanimanjem spremjal program nastopajočih. Zaključnega koncerta so se tudi polnoštevilno udeležili predstavniki tamkajšnjih oblasti. Dalje bi želel poudariti, da so bile letos zelo velike zahteve pri ocenjevanju glede na kvaliteto izvajanih skladb in težavnostno stopnjo zapetih kompozicij. Zbor je povabilen, da prihodnje leto ponovno sodeluje na goriškem pevskem tekmovanju.«

D. Stanjko

KOMISIJA ZA RAZPIS MESTA DIREKTORJA

PODGETJA ZA
STANOVANJSKO
IN KOMUNALNO
GOSPODARSTVO
KRANJ
Cesta JLA 6/V

razpisuje delovno mesto

direktorja

Pogoji:

Spoštni pogoji ter visoka strokovna izobrazba in pet let ustrezne prakse ali srednja strokovna izobrazba in deset let ustrezne prakse.

Pismene prijave sprejema razpisna komisija do vključno 15/10/1968. Prijavi je obvezno priložiti potrdila, da ne obstoji zadržki po 55. členu Temeljnega zakona o podjetjih ter dokazila o šolski oz. strokovni izobrazbi in praksi.

Jože Brilej

Ob 25-letnici kočevskega zborna

Naj vsestranski notranji razvoj, kakor tudi razvoj svetovnega položaja in se posebej najnovejši dogodki v mednarodnem socialističnem gibanju postavljajo pred našo celotno družbo, pred delavce, mladino, kmety in intelektualne delavce, pred vse delovne kolektive in družbenopolitične organizacije tako izredno velike, zahtevne in neodložljive naloge, kot mala katero obdobje v vsem povojnem revolucionarnem času.

Stopili smo v odločen boj za uresničitev družbene in gospodarske reforme, ki pa hkrati pomeni tudi boj za končno zmago samoupravljanja kot najsolidnejše osnove za nadaljnji razvoj demokratične, socialistične družbe. Smernice predsedstva in izvršnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije obvezujejo ne samo komuniste, temveč vse napredne družbene sile za odločno rešitev vseh tistih vprašanj in nalog, ki so sedaj najbolj pereča in najvažnejša. Izvrševanje nalog, ki jih postavljajo smernice, pa pomeni obenem tudi priprave na bližnje kongrese Zveze komunistov, na katerih naj bi se še bolj okrepila avangardna vloga Zveze komunistov, ki naj se organizira tako, da bo še bolj sposobna izpolnjevati naloge, ki se bodo postavljale jutri. Ob tem pa vse globlje politične krize, v katere padajo odnosi med državami v Evropi in na svetu, in še posebej kriza v mednarodnem socialističnem gibanju in med socialističnimi državami ter v zvezi s tem nevarnosti, ki grozijo našemu neodvisnemu socialističnemu razvoju, naši neodvisnosti in miru na svetu na svetu sploh, vse to še posebej nalaga naši družbi krepitve vsejudske obrambe, še uspenejši in hitrejši razvoj našega samoupravnega sistema, hkrati pa še bolj intenzivno sodelovanje v mednarodnem delavskem gibanju.

Vse te naloge, ki se danes postavljajo pred narode socialistične Jugoslavije pa samo potrjujejo, da revolucionarni boj, ki so ga začeli jugoslovanski narodi leta 1941 še ni končan in da se v spremenjenih pogojih in spremenjenem položaju nepremehoma nadaljuje.

Ceprav moramo vse svoje delo in svoje sposobnosti posvetiti izpolnjevanju teh nalog, ki se danes postavljajo pred narode socialistične Jugoslavije in tudi pred slovenski narod, in se bodo morda v še zahtevnejši obliki postavili jutri, pa je – prav zaradi kontinuiranega

revolucionarnega boja in počlabljanja izkušenj, pridobljenih v dosedanjem revolucionarni praksi – potrebno imeti pred očmi ne samo revolucionarna izhodišča našega boja, temveč tudi vso pot, ki jo je prehodil slovenski narod v tej revolucionarni dobi. Ni nobenega dvoma, da prehodata pot in že priborjene znake in pridobljene revolucionarne izkušnje pomenujo za vse nas nove navdihe za bitke, ki nas še čakajo.

3. oktobra bo slovenski narod slavil 25. obletnico ene največjih zmag, ki jo je izvojeval v zadnjih tisoč letih. Od 1. do 3. oktobra, pred 25 leti, sredi vojne, ko so fašistične armade še držale pod svojo oblastjo celo Evropo od francoske obale do predmestja Moskve in od Narvika v Norveški do Sicilije, so se sredi ogorčenih bojev, ki jih je bila z zakletim sovražnikom slovenska narodnoosvobodilna vojska, prvič v naši zgodovini zbrali svobodno izvoljeni odposlanci slovenskega ljudstva in zastopniki narodnoosvobodilnega gibanja iz vseh slovenskih dežel. Ze samo to dejstvo je dalo in daje prvenmu Zboru odposlancev slovenskega naroda izreden zgodovinski pomen. Na tem zboru je sodelovalo 572 neposredno izvoljenih in 78 delegiranih odposlancev. Bil je to zbor, ki je zrasel na temeljih pristne ljudske demokracije in iz najusodenjšega boja, kar jih je kdaj bojeval naš narod. Lahko rečemo, da je v Kočevju prvič v svoji zgodovini, preko svojih demokratično izvoljenih odposlancev, spregovoril slovenski narod sam ter sam na svoji zemlji in pod zaščito svoje narodno-revolucionarne vojske odločil in odločil o svoji bodoči poti.

Zbor odposlancev slovenskega naroda na tem zasedanju ni le v celoti odobil in potrdil pravilnost dotedanja poti Osvobodilne fronte, ceprav je ta pot terjala ogromne žrtve, temveč je pred vsem svetom potrdil, da je samo neizprosen, oborožen boj rešil slovenski narod pred uničenjem. Na zasedanju je bila prav tako poudarjena odločna pripravljenost slovenskega ljudstva, da se pod političnim vodstvom Osvobodilne fronte in njenega revolucionarnega jedra Komunistične partije Slovenije bojni ne le za svojo nacionalno, temveč tudi za svojo socialno osvoboditev, za demokratično ljudsko oblast. Zbor se je brez vsakega omahovanja izjavil za novo, demokratično

in na narodni enakopravnosti temelječo državno skupnost narodov Jugoslavije ter izvolil 42-člansko organizacijo, ki naj bi predstavljala celotni slovenski narod na II. zasedanju Protifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije (AVNOJ). Poleg tega, da je Zbor odposlancev razpravljal o neposrednih vojaških, političnih in gospodarskih nalogah, ki jih je pred slovenski narod postavljala oborožen boj, o organizirani obrambi osvobojenega ozemlja, o potrebi razširitve vojaških operacij na vso Slovenijo, o mobilizaciji v narodnoosvobodilno vojsko vseh za orožje sposobnih in o potrebi krepitve v boju porojene ljudske oblasti, pa je na koncu svojega zasedanja sprejel proglaš, v katerem je bilo med drugim zapisano:

Kot prvi svobodno izvoljeni poslanci, zbrani sredi najhujših bojev za narodni obstanek, izpovedujemo v imenu vsega borečega se ljudstva, da je slovenski narod danes končno veljavno stopil v krog suverenih narodov.

V skladu s tem je Zbor izvolil plenum Osvobodilne fronte slovenskega naroda (Slovenski narodno osvobodilni odbor) kot najvišji organ oblasti slovenskega naroda. Ta plenum – prvi slovenski parlament – se je na svojem prvem zasedanju v Crnomlju februarja 1944 preimenoval v Slovenski narodnoosvobodilni svet (SNOS).

Tako se je sredi najhujšega, oboroženega boja slovenskega naroda široko demokratično izvoljeno telo konstruiralo kot najvišja slovenska narodna oblast in kot najvišji oblikovalec in ustvarjalec vsejadrnega političnega gibanja, ki se bori za osvoboditev slovenskega naroda in za demokratične pravice slovenskega ljudstva. Hkrati pa je Zbor izvolil delež kot predstavnike te suverene slovenske narodne oblasti v takrat najvišje predstavništvo telo vseh narodov Jugoslavije, v AVNOJ.

Z demokratično izvolitvijo odposlancev slovenskega naroda in s sklepi, ki jih je Zbor odposlancev sprejel na kočevskem zasedanju, smo Slovenci po tisoč letih položili temelje svoje državnosti, ustvarili smo svojo državno skupnost in »končno veljavno stopili v krog suverenih narodov«, ki sami odločajo o svojem notranjem razvoju in tudi o svojih odnosih z drugimi narodi sveta. Zato so se slovenski narod pred 25 leti na Kočevskem zboru in vsi jugoslovanski narodi na II. zasedanju AVNOJ v Jajcu odločili, da bodo enotno in brez kompromisov branili svojo svobodo in svojo suverenost, svojo pravico, da sami izbirajo pot v notranjem socialističnem razvoju ter svoje akcije v mednarodnih odnosih.

Zato ni nič čudnega, da se slovenski narod v sedanjih dramatičnih dneh in tehničnih enodušno pridružil odločne-

mu protestu vseh jugoslovenskih narodov proti politiki sile v mednarodnih odnosih, pa naj jo skuša uveljavljati kdorkoli in kadarkoli, naj bo to v Vietnamu, na Bližnjem vzhodu ali v Češkoslovaški. Odločno zavrača varušto in vsakršno hegemonijo, pa naj bo idejna, politična ali pa ekonomika. Jasno se namreč zavedamo, da so resno ogrožene življenske vrednote, suverenost, svoboda, demokracija in enakopravnost socialističnega razvoja ne samo češkega in slovaškega naroda, temveč tudi vseh drugih narodov, ki so stopili na pot neodvisnosti in na predka.

Kot nekoč v Kočevju in dva meseca kasneje v Jajcu, morajo biti naša volja, naši napor in naše akcije osredotočene na krepitve naše sposobnosti za vsejudsko obrambo proti vsakemu nasilju nad našimi narodi in našo neodvisnostjo. To pa v naših, v 25-letnem razvoju spremenjenih razmerah pomeni: utrjevati in še naprej razvijati uveljavljanje tistih osnovnih načel in uresničevanje tistih ciljev, ki so tako jasno prišli do izraza na Kočevskem zboru in na II. zasedanju AVNOJ v Jajcu.

V našem revolucionarnem boju za slovenski narod z ustanovitvijo Osvobodilne fronte, z njenim jasnim programom, z oboroženo vstajo proti okupatorju, ter z zgodovinskimi sklepi na Kočevskem zboru je za ceno ogromnih človeških in materialnih žrtv postavil čvrste temelje svojemu neodvisnemu, demokratičnemu, socialističnemu razvoju. Z ugotovitvijo neodvisnosti naše državne skupnosti so bili ustvarjeni pogoji za lasten, svoboden socialističen razvoj, v katerem postaja človek gospodar svojega dela in svoje usode. Ustvarjena je bila čvrsta osnova za neoviran materialni in kulturni razvoj slehernega izmed jugoslovenskih narodov na podlagi enakopravnosti in vzajemne solidarnosti in enotnosti. Razvoj mednarodnega položaja in še posebej globoka kriza, ki je zajela mednarodno socialistično gibanje in odnose med socialističnimi državami, nam narekujejo odločno pripravljenost, da z vsemi silami branimo naše največje pridobitve, katerih temelji so bili postavljeni pred 25 leti na Kočevskem zboru in na II. zasedanju AVNOJ v Jajcu.

VELIKAN MED DETERGENTI NAGRAJUJE



ZA SNEŽNO
BELO ROČNO PRANJE,



»Da bi le imeli srečo z vremenom!« je zavzdihnila neka tovarišica srednjih let in se zvedavo ozirala v brezoblično jesensko nebo.

»Le kam gremo? A vi kaj veste?« sta siili vame dve ženički. Vraga, mar mi na obrazu piše, da sem novinar!

»Nič ne vem mama. Toda zdi se mi, da bomo pristali nekje med vinogradji. Saj ga še vedno radi cuknute, kajne?«

Pritrdili sta mi, muzajoč se predse. No, pa ne mislite, da sem s tem izdal skrivnost. Resnično mi smer poti ni bila znana, zanjo sta vedela le Šoferja.

Medtem so prispevali še zadnji zamudniki. Od nekod se je pojaval kolega Jože s polnim naročajem pravkar nastisknih Glasov in jih začel deliti med izletnike. Čakali smo samo še predstavnike podjetja Murka iz Lesc in Živila iz Kranja, ki naj bi vse prisotne obdarili s popotnicami. In res sta že hip kasneje pribrnala kombija, natrapna z dobrotam. Zavitki ter lične košarice so romali v roke presenečenih izletnikov, od tam pa na avtomobilski prtljažnik. Dve ljubki dekleti sta vsem udeležencem zataknili v gumbenico živo rčeče

nageljne in če ne bi bilo fotoreporterja Francija, ki je »sitnariš« okrog nestriplih gručic, jih zganjal skupaj, potem pa vneto pritiskal na sprožilec, bi se lahko odpeljali. A tudi to ni trajalo predolgo. Ob sedmih smo končno le posedli v mercedesu in krenili na pot v neznanoto.

Do prve postaje ni bilo posebno daleč — letališče na Brniku leži komaj dobre četrt ure vožnje iz Kranja. Večina se nas je zateklo k točilni mizi. Na litre črne kave je zdrčalo po grlu, med belimi skodelicami pa sem zapazil tudi nekaj rumeno iskrečih se kozarcev s konjakom. No ja, saj gremo na lepše in kaj močnega v želodcih, čeprav navsezgodaj, utegne samo dvigniti razpoloženje.

Razpoloženje je res zraslo. Medtem ko so kolesa elegantnih mercedesov zobala kilometr za kilometrom, je v notranjosti obeh vozil odmetval prešeren smeh. Med potnike se sva z Ivico, vodičem v našem avtobusu, razdelila listke, na katerih je vsakdo zapisal, kam misli, da gremo. Ce bi hoteli obiskati vse kraje, omenjene na lističih, bi se še danes klatili naokrog. Ta čas pa sta avtomobila hitela dalje, skozi Mengš, Jarše, Domžale, Ožbolt in obtičala šele v Trojanah. Kot trop lačnih volkov smo navalili v lokal. Krofi so nam dišali, kajpak. Ne vem točno, koliko sem jih pospravil. Trojanska specialitet, ne slovi zmanjšano naokrog po svoji kvaliteti. Okrogli, rumenkasto rjavci kolači z belim robom na obodu so bili rahli kot peresce in sila slastni.

Toda že hitimo dalje. Tretja postaja našega potovanja v neznanoto je bil Semperter pri Celju. Tamkaj smo si ogledali rimske spomenike, stare približno 1800 let. Kopico čudovitih kipov, stebrov in drugih kamnitih predmetov je pred davnimi časi zatrpal pesek, nanesen ob poplavah Savinje. Precej časa je minilo, preden so jih arheologi ponovno spravili na plano.

Naslednjo uro sta se mercedesa pod spretimi rokami Francija in Mira, naših Šofer-

jev, varno primotovili skozi Celje, Slovenske Konjice in Slovensko Bistrico ter na Pragerskem zavila proti Ptiju. Staro mesto ob Dravi slovi po marsičem, še najbolj pa po znamenitem gradu. Zavili smo torej tja gor. Ogled muzeja in starin v njem nam je vzel precej časa, a nikoli

mur ni bilo žal tiste ure. Bogatejši za kopico vtisov, smo sedli k kosilu. Rekel sem si, da ta dogodek verjetno pomeni višek »odpraves v neznanoto. Toda čakalo nas je še mnogo drugega. Kam smo jo ubrali popoldne pa vam bosta opisala kolega Lea in Andrej.

LEA MENCINGER: V PTUJSKI VINSKE KLETI SMO POKUSALI VINA

Pravzaprav sem svojima kolegom hvaležna, da sta mi pustila zadnji del naše poti. Takoj po kosilu na ptujskem gradu je bil namreč na sprednu ogled ptujske vinske kleti. Kolikor že prej ni Murkina popotnica z muškatnim silvancem poskrbela za dobro voljo, je ta prikipela do

vrha na dvorišču vinske kleti. Na srečo je bilo kosilo obilno, pred pokušnjo pristnih štajerskih vin pa je vsak pojedel še pikanten sendvič, da vina ne bi prehitro zlezla v glavo. Vsak je dobil v roke samo droben kozarček, kar je bilo v primerjavi z ogromnimi tisočlitrskimi hraštvimi sodi v kleti prav ničevo. Ko smo hodili mimo triindvajset tisočlitrskega soda, je nekdo pripomnil, kako sladko bi bilo utoniti v taki količini pristne kapljice. No, nekateri — posebno dekleta — so komaj zmogle pokušnjo petih sort belih štajerskih vin. Pokušali smo šipona, lažki rizling, traminec, muškatni silvanec in muškatni ottonel. Na vina se ne spoznam posebno, vendar mi je bil najbolj všeč šipon, menda je bolj za ženski okus. Nekako pri tretji sorti so najbolj razgreti stopili skupaj in lepo po stari slovenski navadi, da

UPRAVA ZAVAROVALNICE SAVA POSLOVNA ENOTA KRANJ

OBVESCA SVOJE ZAVAROVANCE, DA SO BILE IZPLACANE
NASLEDNJE POŽARNE SKODE:

dne 26. 7. 1968

JACODIC Franc, Lenart na Rebri 2 — 2.530.170 S din za požar

dne 26. 8. 1968

BLAZ Franc, Zg. Brnik 80 — 1.612.860 S din za požar

dne 25. 9. 1968

JANSA Andrej, Koritno 22
3.454.610 S din za požar

Uprrava Zavarovalnice
»SAVA«, PE Kranj

BRIVSKO FRIZERSKI SALON KRANJ

Kadrovska komisija

razpisuje delovna

mesta poslovodij

za poslovodje Kranj, Zlato polje in Vajt
Kandidati morajo izpolnjevati naslednje
pogoje:

a) VK delavec brivske ali frizerske stroke
ter 5 let prakse na tem delovnem mestu,

b) KV delavec brivske ali frizerske stroke
ter 10 let prakse na tem delovnem mestu.

Kandidati naj dostavijo svoje
vloge skupno z dokazili o izobrazbi in opravljeni praksi na
gornji naslov do 15. 10. 1968.

IGOR GUZELJ:
SAMO ŠOFERJA STA
VEDELA,
KAM GREMO

Sobota zjutraj je, Kranj se prebuja iz sna. Ceste še niso ozivele, le tu in tam kak osamljen avtomobil globi gladki asfalt. Toda na ploščadi pred stavbo občinske skupščine je kljub zgodnji uri že vse živo. Množica ljudi postopa tamko, nekateri se pomenjujejo, nekateri mencajo, hoteč odgnati mraz, ki sili v kosti, še vse mehke od spanca. Izžrebanci Glasa so to, možje in žene od vsepovsod, ki čakajo, da jih dva razkošna mercedesa kranjskega podjetja Creina odpeljeta v neznanoto. Pomešali sem se mednje, prisluškujoč razgovorom.



Po dvorišču vinske kleti v Ptiju so odmevale gorenjske narodne pesmi. Dobra kapljica je pripomogla k večji ubranosti glasov.

je treba pri pitju tudi peti, zapeli nekaj narodnih. Tudi Matevž s Kokrice, ki mu gorenjski pušeljc ob klobukom nikakor ni hotel uveneti, je pel zraven. »Se nikoli mi ni bilo tako lepo za moj god,« je večkrat povedal. Res je bila Matevževa nedelja.

Nas pa je čakala še trgatev na Borlu. Bilo pa je že pozno popoldne, ko smo vozili skozi Stronje, tipično obcestno vas, kjer se med s slamo krite hiše mešajo modernejše, nekmečke, nepanonske. Trgatov smo pravzaprav zamudili, pa tega menda ni bilo nikomur posebno žal. Zunaj pred gradom so postavljali mlaj za praznik jeseni in trgatev. Med dviganjem se je v horuk štirinajstih mož od časa

do časa mešalo tudi udarjanje klopotca visoko na gradu, vendar škorcov, ki naj bi jih podil, tu ni bilo. Na obeljeno smreko je nato kot mačka spretno splezal mlad fant in si tako prislužil nagrado.

Nekako ob šestih zvečer sta nas šoferja Franci in Miro odpeljala nazaj proti domu. Nekateri so malo omagali v udobnih avtobusih, drugi so bili neugnani prav do Kranja. Da ni bilo prijetno? Kaj pa še! Se dež se je prihranil prav za večer, za konec izleta.

FRANC PERDAN: Lep izlet je bil, zlasti pa mi je ugaja la ptujska vinska klet. Moj prispevki pa so fotografije.

dan ravno praznoval, se je zopet spomnil na steklenico šipona, ki ga mu je dala Murka Lesce. Šofer Miro Kanalec pa je med potjo še nekajkrat ugotovil, da tako prijetne družine že dolgo ni vozil, pa čeprav vozi avtobus že od 1953. leta.

Le kdo bi si mislil, da ljudje v enem dnevu lahko postanejo takšni prijatelji. »Pa naj še kdo reče, da Glas ni fejsta časopis,« je nekdo zaklical. Kjer je veselo, tam ni prostora za preprič; in vsi so mu pritrjevali.

Sale in pesem, prijateljski pogovori, klepet-vsevprek. Požabljene steklenice so romale od ust do ust. Razpoloženje je naraščalo.

Ni bilo časa za postanke, vendar Trojan nismo hoteli izpusiti. Dež, ki nas je tod sprejal, nas ni mogel ohladiti. Založili smo se le z bobu in že smo hiteli naprej.

Nazadnje smo izvedeli še srečnega izžrebanca, ki je najbolj točno ugani, kje je bil cilj našega izleta. Podražil sem veseloga Franceta iz zgornjega konca Gorenjske, ki je napisal da bomo odšli v Novo Gorico, zakaj ni bil on izžreban?

»Najbrž niso prav žreballi. Vendar pa tega izleta v Novo Gorico še dolgo ne bom pozbabil,« mi je vneto odgovoril.

In že smo bili v Kranju. Čeprav je illo kot iz škafa, se razgreti in polni novih vtiškov kar nismo mogli posloviti. Najbolj vneti so izpraznili še zadnje, kar je ostalo od Murkinih in Živilnih daril. Potem pa vriski, smeh, stiski rok, klici na svidenje...

Izlet v neznanu je bil tako znan in končan. Neznani naravniki so se spoznali,

Dolžan sem izpolniti le še obljubo in se v imenu vseh, ki so mi ob slovesu naročili, zahvaliti podjetju Creina in obema šoferjem ter vodičema, podjetju Murka Lesce in Živila Kranj za pripravljeni izlet.

V imenu vseh in v našem imenu: hvala. In na svidenje. Morda na izletu ali pa takrat, ko vas bomo obiskali in se pogovorili o življenju v vaših krajinah.

ANDREJ ZALAR:
**BIL JE KONEC
KOT SE ZA TAK IZLET
TUDI SPODOBİ**

Zadnji megleni sončni žarki so zahajali za štajerskimi goricami, poraslimi z vinsko trto, ki je ta dan slavila vinski praznik. Klopotec, ki so ga nekateri naši izletniki tokrat prvič videli, je vneto pel o vinski trgatvi, ki je počasi zamirala v vinogradih in se še prav razvnemala na gradu Borlu.

Ni bilo več časa, da bi prisluhnili razgreti in veseli pesmi domaćinov in izletnikov. Je že tako. Vsake reči je enkrat konec in tudi mi smo počasi odtavali proti avtobusom.

Ivana s Primskega je rekla sosedu: »Ali ni škoda, da že gremo? Saj se je še prav začelo.«

Škoda. Toda saj še ni bilo vsega konec. To je bil še začetek konca. Za slovo od Borla so se gorenjski vriski še enkrat pomešali s štajersko pesmijo in že so kolesa avtobusa hitela proti domu.

Potem pa se je začelo. Naš vodič Milan, ki je tja grede vneto razlagal zanimivosti »mimo dočih« krajev, se je še sedaj prav razzivel. Pod vodstvom našega fotoreportera Francija smo prepevali, da je bilo res kaj slišati. In še tisti, ki so bili od ogleda vinske kleti in poskušnje vin malo »sutrujeni«, so se nazadnje prebudili.

Mikrofon, ki je prej lepo pomagal vodiču, je sedaj postal priložnost, da smo slišali botj ali manj sмеšne in bolj ali manj stare »viže« iz življenja naših izletnikov. Matevž iz Dupelj, ki je ta



Kdor ni dobil vabljivega cekarja, mu je Ilijko dekle, uslužbenka trgovskega podjetja Živila iz Kranja, stisnuo v roke ličen omot z bogato vsebino. Popotnica je bila zares obilna.



Udobna in hitra avtobusa kranjskega podjetja Creina sta šoferja Franci in Miro krmarila po Štajerskem.



Predstavniki trgovskega podjetja Murka iz Lesc so med izletnike razdelili kopico pletenih cekarjev, polnih dobrat.

Ob dvojni smrtni nesreči na Primskovem

Babica in vnuček umrla v prometni nesreči. Tako smo prebrali v časopisu. Komisija bo ugotovila, da je šofer vozil prehitro, stara žena in njen triletni vnuček pa da sta neprevidno prečakala cesto. In da je bil že mrak, cesta pa na onem mestu ozka in nepregledna. To bo vse. Sledil bo mrok. In spet se bo ves podobni postopek

razvil ob poslednji nesreči na tej cesti. Ali ne bi bilo bolje kaj ukreniti in s tem preprečiti prihodnje tragedije?

Jezerska cesta, ki pelje skozi Primskovo, je bila nekoč navadna vaška pot, namenjena pešcem in konjski vpregi. Ozka, vijugava, s hišami do roba ceste, s številnimi stezami, ki se stekajo vanjo —

Prostovoljno gasilsko društvo v tovarni Iskra obhaja 30-letnico

V soboto, 21. septembra, so v matični tovarni podjetja Iskra, v tovarni Elektromehanika, slovesno praznovali tridesetletnico svojega prostovoljnega industrijskega gasilskega društva. Proslave pod pokroviteljstvom tovarniškega direktorja, ki ga je zastopal sekretar Cvar, so se udeležili zastopniki uprave, zastopniki kranjske občinske gasilske zveze in zastopniki nekaterih bližnjih gasilskih društev.

Pred proslavo so domači gasilci s sodelovanjem poklicne gasilske enote iz Kranja priredili zanimive gasilske vaje, ki so vsebovale gašenje požara, reševanje ponesrečencev, in prikazale zlasti gašenje z modernimi sodobnimi pripomočki, kadar gorijo vnetljive kemične snovi.

Na slovesnosti so govorili sekretar tovarne Ivan Cvar in predsednik občinske gasilske zveze Kranj. Slišali smo recitacije za tako priliko primernih Prešernovih in Kajuhovih pesmi, zlasti pa je poudaril prazničnost dogodka pevski oktet tovarne Sava. Predsednik prostovoljnega gasilskega društva France Čarman je potem govoril o okoliščinah, v katerih je bilo društvo ustanovljeno in o njegovem dosedanjem razvoju. Društvo je nastalo pred tridesetimi leti, torej v času neposredno po veliki tekstilni stavki kranjskega delavstva, ki se je v takratni tovarni Jugčeška uprlo zatiranju kapitalistov. Morda je pripomogel celo strah takratnih gospodarjev pred sabotažo, strah pred podtaknjenimi požari, da so prav takrat ustanovili prvo gasilsko četico z desetimi člani pod vodstvom inženirja Brikha. Delavci pa so vedeli, da vsak požar uničuje tudi njihov vsakdanji kruh, zato so se gasilske organizacije oprijeli. Ze leta 1940 je četa imela najpotrebnejšo opremo in med tem tudi motorko.

Ko so Gorenjsko zasedli Nemci, je gasilska četa v tovarni prenehala delovati, ker ji okupator ni povsem zaupal. Kmalu je uvidel, da so gasilci skoraj brez izjeme naklonjeni osvobodilnemu gibanju. Zato so Nemci namesto gasilskega društva ustanovili svojo tovarniško zaščito Werkschutz.

Pet članov gasilskega društva v tovarni je med vojno izgubilo svoje življenje za svobodo. Preživeli pa so takoj po osvoboditvi začutili dolžnost in željo, da svojo organizacijo obnovijo. Videli so, da bodo kot gasilci v novih povojuh razmerah še bolj potreben, saj bodo lahko sedaj varovali in branili svoje lastne imetje. Obnovljeno PGD v novem kolektivu Iskra je kmalu imelo okrog šestdeset članov in članic za celotno žensko desetino; vendar pa je ženska desetina pozneje zaradi novih razmer nehal delati in bila ukinjena.

Ob tridesetletnici ima PGD v tovarni električnih in finomehaničnih izdelkov Iskra v Kranju 41 članov. Dejal bo kdo, da je to premalo v primeri z velikim številom ljudi, ki so v tovarni zaposleni. Vendar pa število v glavnem zadošča, ker je društvo sedaj bolje opremljeno. Pa tudi poklicna strokovna izvežbanost članstva je višja kakor nekoč. Zlasti pa je važno, da so člani gasilskega društva kot delavci zaposleni v vseh treh delovnih izmenah in torej vsak čas kot strokovni kader na razpolago, kadarkoli bi izbruhnil požar ali nastopila kaka druga nevarnost.

V okviru požarnovarnostnega tedna, ki ga naše gasilske organizacije letos praznujejo prav ta teden od 23. do 30. septembra, je PGD v tovarni Iskra obenem s pripravo na svoj tridesetletni jubilej imelo več poklicnih gasilskih vaj, da bo tudi v bodoče dovolj izvežban in sposobno za opravljanje svojih človekoljubnih nalog. Za svoje delo je ob proslavi svoje tridesetletnice prejelo zasluzene čestitke in priznanja, zastopnik kranjske občinske gasilske zveze je razdelil številnim članom PGD pohvale in odlikovanja za njihovo požrtvovano delovanje pri gasilski organizaciji. Kot edini član, ki že trideset let deluje v PGD in je še vedno zaposlen v tovarni, je bil odlikovan društveri praporščak Šemerl Anton. Za dvajsetletno delovanje pri gasilskemu društvu je poleg drugih dobil diploma in medaljo tudi njegov dolgoletni sedanji poveljnik Vrtecnik Martin. Precejanje število članov pa je prejelo častno znakko za svoje desetletno delo pri PGD.

Pečenik

je danes močno frekventirana vpadnica v mesto. Saj gre po njej ne le lokalni, pač pa tudi ves mednarodni promet do meje na Jezerskem. Primskovljani pa hočeš nočeš morajo uporabljati to cesto, če hočejo kam priti. In tudi otroci hodijo po njej v šolo in matere z vozički prav tako.

Objestnost šoferske jare gospode pa je brez meja in zavor. Po tej cesti skozi Primskovo bi morali avtomobilisti voziti le malo hitreje kot korakoma. — Ce je prometna milica ukrotila divjaške šoferje skozi Sentvid pri Ljubljani, zakaj jih ne bi mogla tudi na Primskovem? Vidni prometni znaki o omejitvi hitrosti pa najstrožje kazni — in že bo manj nesreč. Pa seveda stalna ali vsaj občasna kontrola. (Bil sem nedavno priča, kako strogo ukrepa milica v Sežani, ce kdo prehitro vozi skozi naselje — toda tam so dosti širše ceste kot je Jezerska na Primskovem!)

Spolk menim, da bi spadal k šoferskim izpitom tudi pogovor o dostenjem vedenju na cestah. Predvsem: nikomur se na cesti ne mudi, izjemi sta le dve: gasilci in prva pomoč. Pred leti sem doživel v Torinu prav impresiven prizor. Zaslišale so se zavijajoče sirene in v hipu, kot na nevidno povelje, so se vsa vozila umaknila na skrajno svojo desno ob rob ulice in ustavila. V tem je po izpraznjeni cesti lahko zares hitel ambulantni voz z ekipo za prvo pomoč. Kako pa je pri nas? Nesramneži, ne le da se ne umaknejo s sredine ceste, celo prehitevati si dovolijo take vozove, ki hite na pomoč ljudem. Zanimivo bi bilo izvesti tako vajo pa takoj ostrom ukrepati proti grobijačom na cesti. Stroge kazni in odvzem vozniske izkaznice za daljše obdobje — pa bo takoj večji red na cestah.

In končno: zadnje nesreča na Primskovem ni povzročil tuječ, ki ceste ne more poznati dovolj dobro, pač pa mlad fant z bližnjo Belo. Le kam se mu je tako mudilo? V temi, skozi vas, po tako obljudeni cesti.

Zahetska Primskovljana je jasna: cesto razširiti (pa četudi na račun nekaterih starih poslopij), urediti hodnike za pešce, določiti prehode, cesto dobro osvetlit in jo opremiti z ustrezнимi prometnimi znaki. — Ali pa cesto skozi tako gostoobljedeno naselje zapreti za vsa motorna vozila. Avtomobilsko vpadnico v mesto pa prestaviti kam drugam, izven Primskovega. Od današnjega avtomobilskega prometa skozi naselje, nimamo drugega kot z blatom obrizgane stene hiš in okna, odbite vogale poslopij in robeve streh ter stalno smrtno nevarnost, kadar moramo kot pešci na to cesto.

C. Z. Primskov

Na Okroglem je lepo

Cez poletje se je veliko pisalo o naših obmorskih in drugih letoviščih, pozabiljamo pa na druge manjše kot je na primer dom oddiha zvezne slepih na Okroglem pri Kranju. Sicer se ne razlikuje mnogo od drugih tovrstnih domov, vendar je posebne zornosti vredno prav zaradi tega, ker tukaj preživljajo prijetne dneve počitka in rekreacije najtežji invalidi — člani zvezne slepih Jugoslavije. Dom oddiha zvezne slepih na Okroglem (414 m nadmorske višine) je zvezna ustanova zvezne slepih, toda ima svoje samoupravne organe, ki jo sestavljajo zastopnik zvezne oziroma republike zvezne slepih, upravnik doma in drugi člani delovnega kolektiva. Podobni domovi oddiha in rekreacija slepih v Sloveniji so še v Piranu in Izoli.

Sezona na Okroglem se začne 22. maja in konča 23. septembra. Letos se je letovanja na Okroglem udeležilo 400 članov zvezne slepih iz vseh naših republik. Spleti letujejo na Okroglem v bivšem dvoru pok. msgr. Toma Zupana, znanega prešernoslovca in priatelja slepe mladine; te tej je dvorec in ostalo zemljišče tudi zapustil. Danes se nasproti dvorca bohoti tudi lepa depandansa, tako da je že dosežena lepa skupna zmogljivost 75 postelj. Uprava pa ima še druge lepe bodoče načrte za dobro počutje svojih gostov. Stevilo gostov nikoli ne upada, nasprotno, razveseljivo je dejstvo, da se je letosnega letovanja na Okroglem udeležilo — privkar po vojni — tudi 16 splepih gostov iz Italije, in sicer iz Trsta in Vidma. Gosti so bili z vsem nadvse zadovoljni. Že letos bi jih moralo priti nad 40, žal so prišle prijave prepozno. Zato lahko pričakujemo, da bo drugo leto priliv — razen iz naših republik tudi iz sosednjih držav — večji, saj so se takoj organizacije zelo zanimali za letovanje njihovih članov pri nas.

Treba je povedati, da gosti in njihovi spremljevalci v

tem domu počitka ničesar ali skoraj nič ne pogrešajo; odlična hrana, čudovite sprejemalne poti, občasni kulturnozabavni programi, radio-televizijski prenos itd. itd., tovarištvo. Vse to ustvarja izjemno prisrčnost in sproščenost, tako za tistega, ki tukaj išče mir, kot za onega, ki si želi zabave. In obema je mogoče zadostiti. Za to z vsem srcem skrbijo dobrí upravniki. Jože FURLAN, ki že peto leto upravlja s tem domom zvezne slepih. Prav nič manj ni vredno pohvale drugo osebje doma, ki se trudi, da bi bili varovanci čimbolj zadovoljni.

In da so res zadovoljni, naj pove priči: oča kitica v knjigi vtipov doma in ki jo je v spomin na prelepe dni sestavil dr. Ciril Brajša iz Zagreba:

»Odmor je tukaj za vse prav lep
Ce vidiš dobro, al' si slep.
Jedilo je dobro, predrago ni,
Veseli in srečni zato smo miše
S. Venko
Idrija, Rožna 1

TEKMOVANJE Z MOPEDI

za odprt PRVENSTVO KRAJNA



Sobota,
28. IX. 68,
ob 15.30
in nedelja
29. IX. 68,
ob 15.30
FINALE

Nedeljski mladinski plesi

v delavskem domu v Kranju se začnejo v nedeljo, 29. 9. 1968, ob 16. uri. Igra odličen orkester iz Ljubljane s pevko Andrejo Zupančičevom.

NADOMEŠTNI DELI

za kolesa, mopede, motorna kolesa in automobile
FIAT — TOMOS — BMW — KTM — VESPA

FAHRZEUGHaus-P. KROPFITSCH

Klagenfurt, Hlg. Gastaplatz

SERVISNE DELAVNICE

— popusti v delavnicah za vsa motorna vozila —

Te dni po svetu

MEXICO. 24. septembra — Val študentskih nemirov v Mehiki, v katerih zahtevajo študenti univerzitetno reformato, se nadaljuje. V spopadih med študenti, policijo in vojsko so bile ubite tri osebe, veliko pa je tudi ranjenih. Po teh neredih je okoli 10 tisoč vojakov zasedlo vse fakultete mehiške univerze, medtem ko 85.000 mehiških študentov stavka že dva meseca. Takšne ukrepe vojske povezujejo s sklepom mehiške vlade, da ne bo dovolila med olimpijskimi igrami nikakršnih spopadov.

HONGKONG, 24. septembra — Po vseh britanskih poročevalnih agencij Reuter so se snežje v Južnem Vietnamu sestali voditelji osvobodilne fronte in proslavili 23-letnico začetka bojev v Vietnamu. Na slovensnosti je vodja FNO Nguyen Huu Tho razložil cilje osvobodilne fronte — končati ameriško vojno nasilje, strmolagivati odministracijo v Saigonu, vzpostaviti široko nacionalno demokratično administracijo in zgraditi neodvisen, demokratičen, miroljubiven in neutralen Južni Vietnam.

BEOGRAD, 25. septembra — Garderoba na beograjski železniški postaji je spet doživel teroristični napad, ko je eksplodiralo razstrelivo v enem izmed krovkov. To je že tretja eksplozija na beograjski železniški postaji, ki je zahtevala 13 ranjenih, med njimi sta bili dve osebi budo ranjeni.

MOSKVA, 25. septembra — Sovjetska vlada je odločno opozorila Izrael, da bo sam kriv za vse, kar bi se lahko zgodilo kot posledica izvajalne akcije te države zoper ZAR, Jordanijo in Sirijo.

NEW YORK, 25. septembra — Z izvolutivjo novega predsednika generalne skupščine se je začelo 23. zasedanje OZN. Dosedanji predsednik generalne skupščine romunski zunanjki minister Manescu je v svojem govoru pozval vse države, naj spoštujejo načela ustanovne listine Združenih narodov.

WASHINGTON, 26. septembra — SZ je predlagala ZDA nov načrt za rešitev bližnjevzhodne krize. Štiri točke tega sovjetskega načrta predvidevajo umik Izraela na položaje pred junijsko vojno 1967, navzočnost predstavnikov OZN vzdolj meje, izjavo velikih sil, da ne bodo trpele novih sovražnosti med Izraelom in ZAR ter izjavo arabskih dežel o prenehanju vojnega stanja z Izraelom.

Ljudje

V naši državi se je pred nedavnim mudil stari znane priatelj — etiopski suveren cesar Haile Selasie. Srečanje med Titom in Selasijem je prišlo v času, ko se svet srečuje z vojno v Vietnamu, ki že več kot desetletje predstavlja stalno grožnjo miru, v času, ko se srečemo s kronično krizo na Bliznjem vzhodu in končno, do tega srečanja je prišlo v dneh, ko so najnovejši dogodki v vzhodni Evropi prinesli nemir.

Politika sile je prišla od tam, od koder smo jo najmanj pričakovali. Z drugimi besedami — svet se je spet

Zavest človeštva

znašel v obdobju vznemirljive mednarodne napetosti. O vseh teh aktualnih vprašanjih današnjega sveta sta državnika prijateljskih dežel Etiopije in Jugoslavije izmenjala misljenja.

Sestanek na Brionih je eden izmed številnih srečanj državnikov neangažiranega sveta. Etiopski suveren je velik pobornik politike neuvrščanja — Adis Abeba pa ni aktivna samo glede urenitve politike vseafriške enotnosti, temveč tudi takrat, kadar gre za neangažiranost v širšem smislu besede.

Ravno te dni je generalni sekretar OZN U Tant poudaril pomen politike neuvrščanja in rekel: »Svet se spet

vrača v hladno vojno in zato je potrebno, da vse neuvrščene dežele dvignejo svoj glas kot zavest človeštva!« U Tantu opozorilo potrjuje odgovornost celotnega neuvrščenega sveta za nadaljnjo aktivnost v mednarodnem življenu.

In povsem razumljivo je, da sta predsednik Tito in cesar Haile Selasie posvetila veliko pozornost aktivnosti neuvrščenih držav, zlasti še zaradi bodoče konference na vrhu.

Brionski razgovori med državnikoma niso prinesli pomembnih rezultatov samo za stike med državama, temveč za vse naše skupne prijatelje v svetu. Pred zadnjim srečanjem s predsednikom Titom je etiopski suveren de-

Jal: »Naši dve deželi in njuna predsednika povezuje globalno prijateljstvo.« Takšne iskrene besede je potrdil tudi predsednik Tito: »Med Etiopijo in Jugoslavijo obstoje tesni stiki, vendar ne samo med voditelji, temveč tudi med samim ljudstvom.«

Zato je bilo srečanje dveh prijateljev še ena manifestacija tradicionalno dobrih odnosov Jugoslavije in Etiopije, obenem pa brionski sestanek pomen veliko podporo politiki, ki teži za popolno konsolidacijo neuvrščenega sveta v teh težkih trenutkih.

Tanjug — vg

in dogodki

Pri rejnici Mariji Kodrič v Mošah

»To je moja mami!«

Pol lesena hiša v Mošah je tako nizka, da sem celo s svojimi stodvainšestdeseti centimetri odnesla buško. No, otroci, ki so v večini pri tej hiši, z nizkimi podboji še nimajo težav. Pet »ptičkov brez gnezda« leta čez prag in nazaj ne da bi se spotaknilo. Z velikimi otroškimi očmi opazujejo obiskovalce in dveletna Jana s svetlimi svedrastimi laskami brez pomicanja in vabljenga zleze v naročje in se otroško zaupljivo nasloni na rame.

Celih deset let se Marija Kodrič iz Moš pri Smledniku ukvarja z otroki, pa ne svojimi, ti so že odrasli, ampak sprejema majhne otroke v rejo. »Se v plenici jih pripeljejo k meni, kake dva meseca stare. Nato pa ostanejo pri meni tri, štiri leta. Nato pa jih vzamejo starši spet k sebi. Če imajo sploh starše, seveda.«

»No, tale bo najbrž kar ostala pri hiši, pravi in počaja Heleno po svetlih lasah. Dokler bo hotela in dokler ne bo toliko zrasla, da bo lahko sama zase zasluzila.«

Devet let že stanujejo v tej hiši, ki ima samo tri prostore, če ne štejemo veže

zraven. V dveh sobah spi pet otrok in trije odrasli. Včasih nanese tako, da je pri hiši tudi po osem otrok. »Veste,« pravi Marija Kodričeva, »mene prav nič ne vprašajo, če bom vzela otroka v rejo. Kadar se ustavi avto pred hišo že vem, da so mi spet kakšnega pripeljali.«

Center za socialno delo v Kranju dobro ve, da se na Marijo Kodričevu lahko zanesete. Ni še rekla, da ne more vzeti otroka. Vzame ga, četudi se je treba še malo stisniti v že tako majhnih sobicah polnih otroških poštelic in koškov.

»Verjemite mi,« pravi, »da nobenega otroka ne vzamem zaradi denarja. Pred dvema letoma je neki novinar, ki je bil tu, izračunal, da mi od rejnike za vsakega otroka ostane ravno 900 din. Dela pa je veliko. Vsak dan peremo.« Pokazala je na plenice, ki so visele okoli hiše, iz sobe pa je prinesla kup otroških predpasnikov in bluzic.

Zdaj je veliko bolje, ko perejo v pralnem stroju. »Sama ga ne bi mogla kupiti, na občini so ga.«

Za tolikšno družino majhni otrok je prav gotovo treba imeti veliko veselja in ljubcenz. »Si kaj moja?« pravi Kodričeva mali Heleni. Otrok prikima in da poljubček mami. Kajti otroci ji pravijo mami. Kako neki bi ji tudi drugače rekli, ko pa jim nudi poleg hrane in postelje tudi materinsko ljubezen. Ves dan je posvečen samo njim, za kaj drugega tudi ni časa. Morda kakšna knjiga zvečer, saj rada bere. Ampak šele potem, ko otroci pospe.

»Veste, tako so navajeni,« pravi, »vsako jutro in vsak večer jim moram skuhati še mlečni zdrob, ki ga potem po steklenički popijejo. Če ni tega, ne zaspijo. Toliko

časa godejo v posteljicah, da ga dobijo, pa čeprav po vsej večerji.« Druge razvade, kot je zdrob po steklenički, ne poznamo, saj za to niti ni časa. Pri delu pomaga tudi osemnajstletna rejnica hči, ki zraven tega hodi na delo v Tiskanino.

Velika družina so vsi skupaj. Malo tesno jim je samo v dveh sobah. Zdaj so jim menda na občini obljudili večje stanovanje v Kranju. »Mislim, da bo, sicer pa sem vsega navajena.«

L. Mencinger



Trije rejenčki so se stisnili k svoji drugi mami. Helenu pa ima Marija Kodričeva v naročju. Malo resno so se zagledali v fotoaparat. Suzana na desni je potočila celo nekaj solzic. — Foto: F. Perdan

V zaposlitev sprejememo

AGILNEGA ULICNEGA

prodajalca časopisov

Nastop možen takoj

ZASLUŽEK DOBER

S stanovanjem ne razpolagamo. Ponudbe sprejemera ČP »Delen« — podružnica Kranj



ZAUJAJTE NAM SVOJE PRIHRANKE, KI VAM JIH OBRESTUJEMO:

6,25% za navadne vloge
7% za vloge vezane z odpo-
vednim rokom nad 1 leto

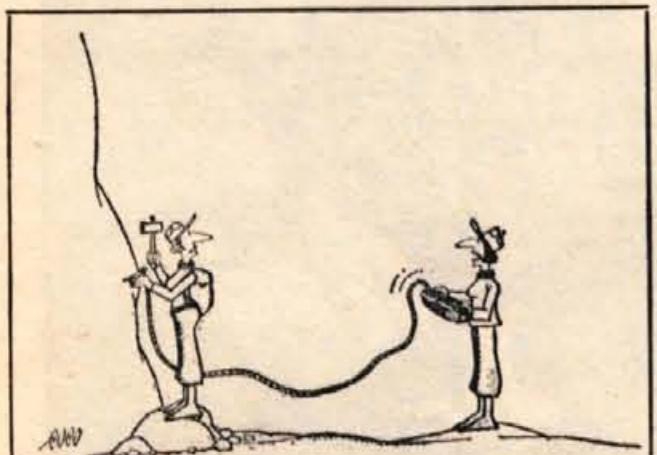
8% za vloge vezane z odpo-
vednim rokom nad 2 leti

ENAK OBRESTI NUDIMO ZA DEVIZNE RACUNE ODPRTE PRI NASI BANKI OD TEGA 4% DO 6% V DEVIZAH

BREZPLACNE INFORMA-
CIJE IN NASVETE DO-
BITE V VSEH POSLOV-
NIH ENOTAH:

Obdelava z diamanti prastar izum

Najnovejša arheološka odkrita kažejo, da diamanti za prastare prebivalce kazahstanskih step niso bili nobena redkost. Arheologi so namreč odkrili v grobovih perle iz alata, karneola, granata in nekaterih drugih redkih in dragih kamnov, na katerih so našli sledove obdelave z diamantom. Arheologi so odkrili na perlah natanko izvrtna luknjice, ne večje od milimetra, ki bi jih bilo nemogoče izvrtati z broastim ali želesnim orodjem tiste dobe. Prav tako so tudi na površinah perl vrezane zelo tanke okrasne črke. Analize so pokazale, da so že takrat poznali obdelavo z diamanti.



— Si prepričana, da se tako plaminari?

6

Kako se obvarovati čarovnic? Kako se izogniti nevernosti, da te na začarajo? Njega dan je bilo to lahko: napisal si prijavo, čarovnico so prijeli in sežgali. Dandanes pa se lahko zanesel le sam nase. Kdo naj ti sicer pomaga?

Seveda je glavno, da čarovnico pravocasno spoznaš. Prekušanje z iglo in vodo je sedaj prepovedano — tu ni pomoči. Zato je treba ugotoviti čarovnico z očmi. Zunaj znamenja čarovnice so zelo značilna: zgrbljena postava, nagubano lice, zrastle obrvi, kljukast nos, bradavica na vidnem mestu.

Ce je prisla čarovnica k vam na obisk, jo lahko spozname na še bolj zanesljiv način. Z ljubeznišvimi nasmehom jo povabite, naj sede na stol, pod katerega ste skrivaj položili škarje tako, da tvořijo kriz. Hudičeva zaveznična bo hotela sesti na tisti stol, ampak bo sedla drugam ali pa splet ne bo hotela sesti, kajti čarovnica se križa boji kot ognja!

Po pisani profesorja Kruseja v Schleswig-Holsteinu verjamejo, da izgubi čarovnico. Ta pogovor so isto-

ca vso svojo moč, če jo pretepi do krvi. Ker današnja zakonodaja — v veliko žalost mračnjakov — ne dovoljuje takega ravnanja z ljudmi, ga uporabljajo pri začaranilih živalih. Če oboli ovca, svinja ali krava, jo kmet surovo pretepi, poliva z vrelo vodo in trpinči: pri tem občuti bolečino čarovnica in umakne čare.

Prav tako ravnajo z obolelimi otroki, o katerih menijo, da so začarani. Tako so v neki vasi mučili dekletek do smrti.

Kadar človek čuti, da ne bo sam kos nečistim močem, poklikče na pomoč strokovnjaka za izganjanje hudobnega duha. Takih klatev je, žal, še veliko.

V Zahodni Nemčiji je teh izganjalcev čarovnic okrog deset tisoč.

KULT HUDICA JE SE DANES 2IV NA SVETU

Pred kratkim je zahodno-nemški časnikar Richard Wimmer na straneh lista »Blick in die Welt« napisal zanimivo zgodbo. Pred več leti je bil kot čisto mlad reporter v šali napisal pogovor, ki ga je imel baje z neko čarovnico. Ta pogovor so isto-

časno objavili trije veliki listi.

Richard Wimmer je svojim bralcem predstavil čarovnico pod imenom Magda. Izjavila je, da rada sprejema »naroci« od predstavnikov iz višjih slojev družbe.

Pet let po objavi tega izmišljenega pogovora s čarovnico je Richard Wimmer še vredno prejemal pisma ljudi, ki so verjeli v čarovnico.

»Vsi ti so — je dejal Wimmer v svoji zgodbici — pisali o željah in težnjah, ki jih na navaden način ni mogoče izpolnil. Ali se gospa Magda razume na borzne in finančne posle? Osamljena ženska sem pa bi rada na nadnaravnem vplivala na vrednost akcij,« piše lahkoverna ženska.

Ali pa! V Londonu je takoj po drugi svetovni vojni izšla knjiga: »Čarovištvo in črna magija. Njen pisec je spoštevani Monteghi Summers, demonolog (strokovnjak za demone, o. p.).

V svoji knjigi, ki zasluži, da jo po vsej pravici uvrstimo med knjige o čarovnicah, ki so bile napisane v XVI. in XVII. stoletju, skuša Summers resno dokazati, da čarovnice še žive med nami.

»Kult hudiča je najstrennejša sila, ki danes deluje na svetu.«

»Čarovnica se skodeljno posmika pri misli, da v tem prosvetljenem stoljetju ne verjamejo v moč čarovništva in črne magije.«

»V naši dobi se vedno zaključujejo uradne pisane pogodbe s hudičem.«

In vse to je napisano v drugi polovici XX. stoletja, iden Summersovih prednikov je napisal leta 1882 decembra v listu »Grafike«: »...«

pravi, da v zahodnih lajih

sestih culukafrskega

Kečjava. Ko citira to mesto,

Summers poučno dodaja: Pa

čeprav je bil divjak, je slušal kralj kralj v vsakem

metru imel dovolj zdravosti,

deset v izkorenini to kralj

zamaskl. Na muhi pa je

namestil dve smrekovi letvi

— gliste, na katerih je sušil

drva. Pograd je bil narejen

iz letev, čeznje so bile polozene smrekove kože (lubje),

nanje pa drobne smrekove

vejice, čeznje se slama in

ležiče je bilo nared. Se ne

kaj polic na stene za pipo,

tobak in druge drobnarje ter

nekaj kilnov za posodo. V

levi kot za vhodom je sedil

pah — zaborj za hrano, da do

nje niso mogle miši. Da ne

bo treba prikuhanju postaviti oglarju ponev naravnost

Koparjenje na Jelovici in okrog nje (3)

(Nadaljevanje)

Zdaj je bilo treba misliti na opremo: ob steni klop, na sredini ognjišče, narejeno iz kamnja, površina ognjišča pa zbita in zravnana z ilovico. Ognjišče je bilo do višine polen, da si jih lahko ob ognju susil. V manjših bajtah je bilo ognjišče v sprednjem desnem kotu, pri večjih pa na sredini, tik pred pogradom.

Da se je iz ognarske bajte lahko kadil dim, je bilo treba izsekati ob strani pod streho dve luknji ali muhi, eno spred, drugo zadaj. V hudem mrazu je že se ni preveč kadiilo, je kopar luknji zamaskl. Na muhi pa je namestil dve smrekovi letvi

— gliste, na katerih je sušil drva. Pograd je bil narejen iz letev, čeznje so bile polozene smrekove kože (lubje), nanje pa drobne smrekove vejice, čeznje se slama in ležiče je bilo nared. Se ne

kaj polic na stene za pipo,

tobak in druge drobnarje ter

nekaj kilnov za posodo. V

levi kot za vhodom je sedil

pah — zaborj za hrano, da do

nje niso mogle miši. Da ne

bo treba prikuhanju postaviti oglarju ponev naravnost

na goreča drva, bo na ognjišču pritrdiri še panbober. In tako je bajta postavljena in opremljena brez vsakega žebbla. Kopar tudi dobro ve, da bodo škornji zanič, če jih bo sušil ob ognju ali v dimu. Za tak primer je prinesel od doma vrečko češnjivih pečka (češenj je na Jamniku in v okolici dovolj). Pečke so se potem v vrečki, obeseni na gliste nad ognjiščem, grele in sušile. Zvezcer je oglar tople in suhe pečke nasul v mokre čevlje ali škornje in ti so se že noč lepo posušili.

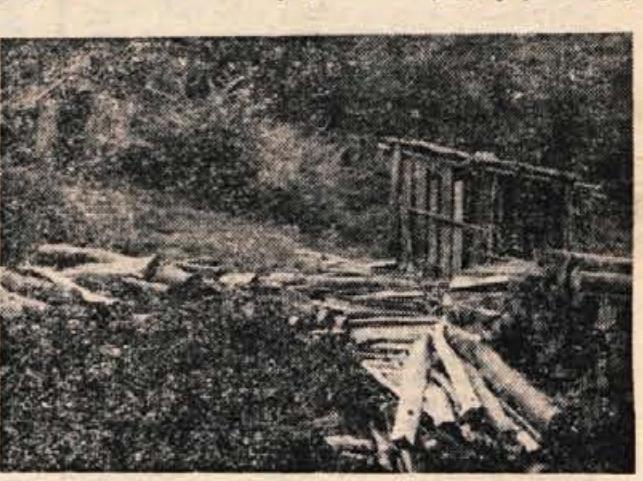
Med drugo svetovno vojno so ognarske bajte s pridom uporabljali partizani. Seveda so za to zvezeli tudi Nemci, pa so bojte v glavnem vse požgali. Takšno domovanje oglarja je trajalo tudi petdeset let, le da je bila streha dobro oskrbovana.

V bližini kopov postavi kopar tako imenovan kolpern — shrambo za oglje. To je pravokotna lesena zgradba, navadno velika 3 x 4 m. Kolperni si napravi tako: v temelju še zdrobenje devet po pol metra globokih luknenj, v te postavi približno dva in pol metra visoke kole, v drugo

Sledi najtežje delo: trganje kope ali štoranje. Se pred tem je treba kopo pogasiti. Pri vsem tem delu, pri katerem je nezanesko vroče, sta potrebna vsaj dva človeka. Zemlja, s katero je bila koppa zasuta, je čisto razbeljena ali pravčna. Treba jo je pogasiti, seveda ne z vodo (sicer pa te navadno ni v bližini), poča tako, da izgrebe najprej kakšen pol drugi kvadratni meter zemlje

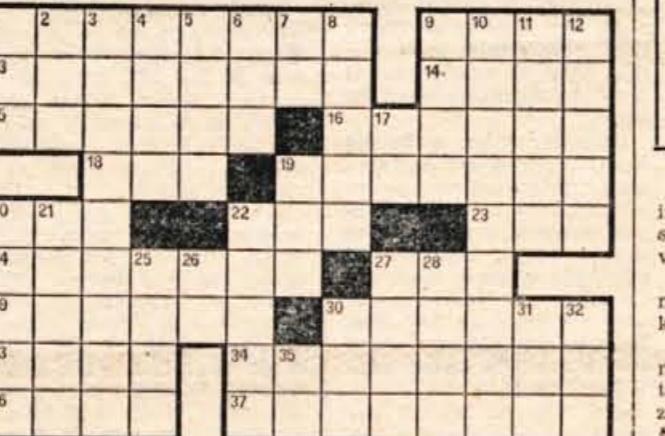
z ognjiščem.

Leopold Kordž
Justin Ažman
(Naprijed prihodnjih)



Lukceva kopa z ležno bajto (zadaj levo) in kolpernom (desno za kopo, s poševno streho). — Foto: Tehniški muzej Slovenije (iz fototeke Kovaškega muzeja v Kropi)

Križanka št. 53



Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja Domovina III. DEL

»Si ti, Polajnar?«
»Ho, sto hudičev, jaz pa sem mislil, da je zopet kakšen deserter!«
Oba se zasmajeta in drug druga udarita po ramenih, da brižne od njunih razmočenih ognjinjal. Zadovoljna sta kakor dva starzanca, ki se dolgo nista vidieli in kjer sta se srečala po mnogih letih.

»Kakšen hudič pa je bil tam do?«

»Zvezdel bos, saj grem porcat!«

»Potem se lahko vrnem s teboj! Mene je pravkar poslal tja dol.«

Toda žandar, v katerem je spoznal Polajnarja, mu pripoveduje

že med potjo, da se v bližini vrvi prisljavi do lahkega plena. Dež je

ili in zato so ukrepali po svoje. Sli so v neko šupu v bližini vrvi,

ko je nenadoma nekdaj vstopil v zvezničko žandarje.

»Zato ste strelijali?«

»Zato, a nam je zlomek ušel. Bog z njim! Dva pa sta ostala, trda

od strahu, čeprav bi lahko pobegnil! Mislim, da bo zdaj volk sit

in koza celo,« pravi Polajnar in misli na zugsführera in, kajpak,

tudi na poveljnika, ki je ostal lepo v Kobariju, da bi si ne zmocil

svoje oficirske riti. »Zadnji čas je, da odrinemo, če hočemo nazaj

češ Sočo. Ob vru buta voda in jo majte, tako da sem se že bal, da

me bo odneslo, ko sem moral čeznjo!«

»Dva, pravš, da sta?«

Tako hitita navkreber.

V hiši ju čaka zugsführer, ki se je medtem že oblekel. Na mizi

je že vedno količ s čajem, ne da bi se ga kdo dotaknil. Zrak diši

po žganju, ki se je posušilo med zelenimi črepičnjami na tleh in

izhlapi.

»Ven ju odpeljite,« ukazuje zugsführer in kaže na Raziko in

Stivcevo in namigne žandarju, ki je prišel s Polajnarjem.

»Smolo imamo,« pripoveduje zunaj žandar. »Dva so ujeli, a eden je utekel.«

»Utekel?« žandarja nehote pogledata obe ženski in pričakujeta,

da jima bo povedal kaj več.

»Utekel, a bog z njim,« pravi orožnik, kakor da pobeglem želi

vso srečo.

»Gotovo kak! Bosanci ali pa Cehi?« vpraša Razika, ko je zbrala

vso moč, da je lahko spregovorila.

»Ne domačini! Vsaj onadaj, ki so ju prijeli, sta domačini!«

Zenski ekamenita.

»Domäčina?« jima vprašanje nem; na ustnicah.

»Da, domäčina! Ce sem si prav zapomnil, sta iz Borjanec!«

Razki preble ob misli na brata Antonia.</

(Nadaljevanje iz sobotne številke)

V Lienzu sem se izdat za Korošča in dobil na vojaški komandi vozovnico. Odpeljal sem se in izstopil na neki postaji na avstrijski strani reke Krke, ki je tam razmejevala cono A in B. Avstrijski stražnik me ni hotel pustiti čez most v cono A. Ko sem pa zavplil, da sem Slovenc, me je na klic našega stražarja na nasprotni strani vojswehrovec moral pustiti dalje. Sei sem na vojaško poveljstvo in tam zaradi izčpanosti nekaj dni počival. Nato sem šel v Borovlje. Pri jugoslovanskem vojaškem poveljstvu sem dobil obavo in vozovnico za vožnjo po žezevnici prek Jesenje do Tržiča. Tako sem po 18-dnevnom begu prišel domov ravno na božični večer 1919. Drugi vojni ujetniki so se iz Italije vrnili šele čez eno leto.

Da bomo dogodke, ki so se odigravali v Tržiču v preveratnem letu 1918, bolje razumeli, moram s svojim opisom poseči nekoliko nazaj in podati kratko sliko razmer v Tržiču med prvo svetovno vojno.

»Iz tega ne bo nič prida,« je šlo od ust do ust med tržičkim prebivalstvom na dan sarajevskega atentata na avstroogrškega prestolonaslednika Ferdinanda in njegovo ženo kneginjo Zofijo 28. junija 1914. Vse je z napetostjo pričakovalo, kaj bo. V zgodnjih jutranjih urah v nedeljo, 26. julija 1914, so nalepili na vseh vidnih mestih lepake z nemškim in slovenskim besedilom. »Razglas o mobilizaciji,« s katerim je stari cesar Franc Jožef I. pozval vse rezerviste do 42. leta starosti pod orožje. Naslednji dan je bilo na kolodvoru žalostno slovo, jok žena in otrok, katere so odhajajoči može sicer tolazili, da ne bo trajalo dolgo, da bodo jeseni že doma itd. — Toda upanje je bilo kratko. Ze v začetku avgusta smo čuli v vojni napovedi Rusije, Anglije in Francije Nemčiji in Avstriji.

25. maja 1915 je napovedala vojno Avstriji in Nemčiji tudi dotedanjna zavezница Italija. Nastala je poleg srbske, vzhodne in zahodne fronte še soška fronta. Kdor se je iz Tržiča povzpel vsaj na Pirmance, Stolec ali Vel. Mizico, je lahko slišal zamolko grmenje topov s soške fronte. Tržički rojaki so bili razkrapljeni skoraj po vseh evropskih frontah. V začetku vojne jih je bilo največ na ruski, kasneje pa večina ob Soči, na Južnem Tirolskem in ob Piavi na Beneškem. V boju z Rusi je kot prvi Tržičan 26. avgusta 1914 padel v vzhodni Galiciji čepljarski pomočnik Alojz Tišler.

VOJNE NADLOGE

Vojaška oblast je klicala pod orožje letnik za letnikom kakor tudi starejše letnike 1894—1900. Zadnji so odšli pod orožje dne 6. februarja 1918. Iz vkljensih imen na vojnem spomeniku na našem pokopališču vidimo, da počiva v tuji zemljiji 101 Tržičan. Precej Tržičanov je bilo tudi v ruskem in Italijanskem ujetništvu.

Najtežja nadloga med svetovno vojno 1914 do 1918 je bila poleg smrtnih žrtv — lakota. Že takoj ob začetku vojne je začelo primanjkovati živeža. Preskrba civilnega prebivalstva je bila skrajno slabo urejena. Kmečke pridelke so državne oblasti »rekvirirale«. Tako je bil Tržič kot industrijski kraj navezan le na dobovo živil, ki jih je prejemal v maju 1915 ustanovljeni trški aprovizacijski odbor, ki je izdajal nakaznice za moko, meso, kavo itd. Kljub vsemu temu je bila dojava živil tako slaba, da se ni dalo živeti. Nekaj del za nedeljo so hodile matere in otroci ter starejši može z nahrbtniki »na kmete« po živež. Ker so bile papirnate avstrijske krone vedno manj vredne, so kmetje dajali rajši, če je kdo dal kaj v zameno. Srečen je bil in zadovoljen vsak, če je prejel vsaj fižol ali kašo; moka je bila redka prikazen, ker so orožniki skrbno pazili, da ne bi kak kmet kaj prodal, kar je bilo zasezenega. V mnogih družinah po cele tedne ni bilo koščka kruha, belega kruha pa otroci niti poznali niso.

Poleg aprovizacijskega odbora je tudi Vincencijeva konferanca pomagala po svojih močeh in tešila potrebe stradačočega prebivalstva. Leta 1917 je bila ustanovljena šolska in nato še vojaška kuhinja, katero so oskrbovale sestre na Skali.

Zaradi bližine soške fronte je bilo v Tržiču nastanjenega mnogo vojaštva različnih narodnosti, zlasti leta 1917. Stradalo je tudi vojaštvo na fronti, še hule pa v zaledju. Nekaj tujih vojakov je pokopanih na našem pokopališču.

V Tržič se je zateklo tudi nekaj beguncev. Leta 1914 je prišlo okoli 35 Poljakov in Ukrajincev iz vzhodne Galicije, leta 1915 pa nekaj iz Primorske. Poleg navedenih so trle tržičko ljudstvo še druge kakor npr. vojno posojilo, kjer so upniki vse izgubili, dalje pobiranje kovinskih predmetov iz medenine, bakra, cinka itd. Vzeli so tudi več zvonov. Leta 1916 je bombažna predilnica prenehal delati. Naj se to omenim, da sem ob času največjega pomanjkanja živeža v Tržiču leta 1918 videl med prevozom iz Galicije na Italijansko fronto v Suboticu na kolodvoru polne koše belih »šarkeljev«.

Madžarski vejaki so v četi, kjer sem služil, nosili polne vreče belega kruha z dopustov svojim rojakom. V avstrijskem delu države pa tako pomanjkanje!

TRŽIČ IN MAJSKA DEKLARACIJA

Smrt cesarja Franca Jožefa I. dne 21. novembra 1916, atentat na notranjega ministra Stürgha, katerega je na Dunaju ustrelil socialist Adler, in razne okolnosti so privlekle do tega, da je novi cesar Karel I. dne 30. maja 1917 sklical parlament, na katerem so združeni poslanci jugoslovanskega kluba podali naslednjo deklaracijo:

Podpisani poslanci, ki so združeni v Jugoslovanskem klubu, izjavljajo, da zahtevajo na temelju narodnostnega načela in hravtskega prava, naj se vse zemlje monarhije, v katerih bivajo Slovenec, Hrvati in Srbi, združijo pod žezлом habsburško-lorenške dinastije v samostojno državno telo, ki bodi prostvo vsakega nar. gospodstva tujcev in ki bodi zgrajeno na demokratičnem temelju. — Za uresničevanje te zahteve enotnega naroda bodo zastavili vse svoje sile.

Andrej Tišler

Spomini na leto 1918

Dunaj, 30. maja 1917. — Podpisi poslancev.

To je bil tudi za Tržič žarek upanja na spremembo, naj bi že bila taka ali taka, češ samo konec naj bo, da ne bodo naši umirali za tuje koristi. Tržički občinski odbor je pod predsedstvom župana Fr. Ahačiča majska deklaracijo odobril na seji dne 13. februarja 1918. Proti je nastopil industrijec C. B. Mally z izjavo, da je to naperjeno proti državi. Kmečko podeželje je bilo za majske deklaracije bolj razgibano kot Tržič sam, kjer je bilo na dnevnom redu vprašanje prehrane. Mlade inteligențe ni bilo, starejša pa je bila več ali manj za obstoj Avstrije.

Dne 1. maja 1918 je prišel v Tržič naš zavedni rojak Lojze Ude, tedaj zastavnik (Fähnrich) pri gorskem strelskem polku št. 2, z italijanske fronte na daljši študijski dopust. Čez nekaj dni se je pri njem oglasil odbornik Franc Vidic ter mu potožil, da je naš (sedaj Cankarjev) dom s staro hišo na Skali sedaj v rokah Vincencijeve konference, katere predsednik je industrijec A. Gassner. Zato so tam nemške sestre iz Gradca, ki vodijo šolsko in vojno kuhinjo. Vidic je nadaljeval: »Nam, ki smo s prostovoljnim delom gradili naš dom, to ni všeč, ker sestre z otroki prirejajo igre in petje v nemškem jeziku sedaj ob zadnji uri Avstrije.« Prosil je Udetu, naj kot gojenec zavoda v St. Vidu spregovori na »Skali« nekaj o tem problemu.

Predavanje Lojzeta Udetu na »Skali« je bilo 10. maja 1918. — Namenjen je bil tako govoriti o vojnih doživljajih, trpljenju slovenskega vojaštva itd. Porabili je ugodno priliko in največ govoril o majske deklaraciji. — Krepko je pouda-

ril, da je napis »Naš dom«, s pol metra visokimi črkami, zapisan na tem domu, laž! »Gassnerjev dom, nemški dom!« Zupnik Potokar je vstal in protestiral, da to ni res, da imajo vse naše organizacije in društva svoj prostor in tako dalje. Ude je nadaljeval in končal: »Gorje tistim, ki nas sedaj prodajajo v zaledju, ko mi v strelskej jarkih sanjamо o mladi Jugoslaviji! Svoboda, Jugoslavija ali grob! Med navdušenimi klici občinstva se je končalo predavanje in se je spremeno v manifestacijo za novo državo Jugoslavijo. Deputacija treh fantov in na čelu kaplan Tomaz Javornik je stopila na oder in se Udetu in imenu vseh navzočih zahvalila. Po tem zborovanju je postal Tržič bolj razgiban, nemško misleči so sprevideli, da bo njihovega gospodstva kmalu konec.

Lojze Ude je nato odpotoval na Dunaj in se v začetku avgusta vrnil k frontnemu gorsko strelskemu polku št. 2. Zaradi odkrite propagande za Jugoslavijo je bil čez nekaj dni arretiran in postavljen pred vojno sodišče 44. strelske divizije v San Marinu na Furlanskem. Prvi 14 dni je zadeva zanj kaznal zelo resno, nato pa se je polegla pod vplivom vojnih in drugih dogodkov.

PRED PREVRATOM

Dogodki, ki so se odigrali leta 1918, so bili dovolj vidno znamenje, da vojska ne bo trajala več dolgo. Nezadovoljstvo vseposod, zlasti pa upor vojaštva. Dne 2. februarja so se uprli mornarji v Boki Kotorski. Duh majske deklaracije in ruske oktobra revolucije je dal duška uporu ljubljanskega peščolgka št. 17 v Judenburgu na Zaglavskem dne 12. maja 1918. Pri tem polku je služil tudi precej Tržičanov. Dostopopravka so imeli Madžari, da so se stradane upornike ukrotili. Med klici »Živelja Jugoslavija« je padlo 6 na smrt obsojenih Slovencev, katerih trupla so po vojni prepeljali na ljubljansko pokopališče. Deset dni kasneje je sledil upor topničarjev v Radgoni.

Demoralizacijo slovenskega vojaštva so pospešili tudi letaki v slovenskem, srbohrvatskem in poljskem jeziku. Pobiral sem jih na hribu Monte S. Gallo pri Piavi. Naznanjala se je samostojna češkoslovaška in poljska država ter demokratična Jugoslavija. Letake smo pred Madžari skrivali, ker je bil ukaz letake na mestu uničiti. Tako smo zvedeli za Wilsonovih 14 točk, za obešanje Srbov v zaledju, za judenburški upor itd.

Dne 24. oktobra se je začela italijanska ofenziva ob Piavi. — Slovenski gorsko-strelski polk št. 2 je bil tedaj na odmoru v mestu Codroipo na Beneškem. Pri tem polku je služil precej Tržičanov. Povelju na fronto se je ves polk uprl. Pokalo je na vse strani.

Upor naših so zadušili trije nemško-avstrijski polki, ki so obkollili Codroipo in polk št. 2 razrožili. Dne 28. oktobra so naši zopet prejeli orozje, da bi vrgli Italijane, ki so že fronto predričali. Gallo pri Piavi. Naznanjala se je samostojna češkoslovaška in poljska država ter demokratična Jugoslavija. Letake smo pred Madžari skrivali, ker je bil ukaz letake na mestu uničiti. Tako smo zvedeli za Wilsonovih 14 točk, za obešanje Srbov v zaledju, za judenburški upor itd.

PREVRAT

Dne 29. oktobra 1918 je bila v Ljubljani slovenska manifestacija za Jugoslavijo in osnovana prva slovenska narodna vlada, katere predsednik je bil dr. J. Brejc, doma na Breyzah pri Tržiču. Sledenje manifestacijam širom po domovini, se je zbrala velika množica Tržičanov k manifestacijskemu zborovanju, na katerem je z balkona Lončarjeve hiše navdušeno govoril predsednik Matija Marinkček. Članji narodnega odbora so bili še podpredsednik župan Fr. Ahačič, tajnik Kopac, blagajnik Lavčka, župnik Potokar, sodnik Rekar, hotelir R. Lončar in zastopniki delavstva: L. Koprivnik, Snoj, Grgor, Bukovnik in Hribar.

Zaradi splošne varnosti pred umilitajočo se avstrijsko armado, katere glavni del se je pomakal večinoma prek Ljubljane, je dal trški narodni odbor dne 1. novembra 1918 oklic za narodno stražo, h kateri je pristopilo precej tržičkih vojakov, ki so prve dni novembra prisli domov. Zastražili so vse, policistička ura je bila v gostilnah ob 22. uri. Bilo je sicer vse mirno, katerih posebnih izgredov tudi ne. Komandant narodne straže je bil nadporočnik Janko Ahačič iz Seničnega, štacijsko poveljstvo pa je bilo v prostorih sedanja kavarne.

ITALIJA
AVSTRIJA

GORENJSKA

ÖSTERREICH
ITALIA

Hotel Letališče



Aerodrom Ljubljana

Aerodrom Ljubljana — Ko potujete po cesti Kranj—Kamnik, se ustavite na letališču, kjer vas vabi ob gozdnem robu hotel. Ob sobotah in nedeljah popoldne na terasi hotela PLES od 16. do 22. ure. — Postreženi boste z dobro kapljico, okusnimi jedili in specialitetami na žaru. — V letni in zimski sezoni je odprta brunarica in depandansa v Tihi dolini na Krvavcu. — Na voljo imamo 60 ležišč.

Flugplatz Ljubljana — Auf Ihrer Reise von Kranj nach Kamnik bleiben Sie beim Flugplatz stehen! Dort befindet sich einladend am Waldrand ein Hotel. — Samstags und sonntags Nachmittag auf der Hotelterrasse TANZ von 16—22 h. — Es wird ein guter Tropfen, schmackhafte Speisen und Rostspezialitäten serviert. In der Sommer- und Wintersaison stehen Ihnen eine Berghütte und eine Dependance in der TIHA DOLINA (Stilles Tal) am Krvavec (1858 m) zur Verfügung. — Wir verfügen über 60 Schlafstätten.

Aeroporto di Ljubljana — Se viaggiate in macchina sulla strada Kranj—Kamnik, fermatevi all'aeroporto. Nel Ristorante all'Aeroporto, situato in un paesaggio pittoresco di boschi e montagne, potrete ristorarvi, godendovi piatti speciali e vini originali. — Durante l'estate e d'inverno sono aperti anche la »Dependance« ed il »Cottage« nella »Tiha dolina« (La Valle silenziosa) sul pendio del monte Krvavec. — I due impianti dispongono di 60 letti.

Brunarica in depandansa
v Tihi dolini na Krvavcu

Zlatnina, srebrnina, dragulji in ure
v priznanih strokovnih trgovinah

Georg Pirker

Ze petdeset let v Trbižu — prodajalni v Zgornjem in Spodnjem Trbižu. Govorimo nemško in italijansko. Dinarje vam obračunamo po najboljšem dnevnom tečaju.

Vreme

Vremenska slika: Nad Karpati, Alpami in Sredozemljem se zadržuje področje visokega zračnega pritiska. Nad Britanijo pa se je razvilo globoko področje nizkega pritiska. Od zahoda dotečak nad naše kraje toplejši zrak, ki povzroča zmerne poblažitve.

Napoved za soboto in nedeljo: V soboto bo deloma sončno z zmerno oblačnostjo, v nedeljo pa prehodno poslabšanje vremena. V zahodni Sloveniji so mogoče manjše padavine. Ohiaditev ne bo.

8 + 5 OSVAJA SVET IN NAGRAJUJE

Ce boste kupili enega izmed zagonetnih izdelkov in rešili nagradno izpolnjevanko, ki jo izrezite in hkrati s kuponom za žrebanje, katerega dobite ob nakupu izdelka, pošljete proizvajalcu, boste vključeni v veliko nagradno žrebanje v drugi polovici decembra!

1. NAGRADA FIAT 124

39 NAGRAD IZDELKOV EMO:
stedišnik TOBI tip 166,
stedišnik na elektriko in plin
TOBI tip 170,
omarica za pomivanje posode,

P...C...N...O...E
...M...8 IN E...O...5
N...JV...C...I DOS...Z...K
TO...L...T...E T...HN...K...

EMO

CELJE

Turistične informacije

● **Kranjska gora** — V Zgornji Savski dolini imajo v turističnih krajih Rateče — Planica, Podkoren, Kranjska gora in Pianina pod Golico v hotelih, počitniških domovih in v gostiščih dovolj prostih postelj.

● **Bohinj** — V vseh hotelih in zasebnih turističnih sobah je dovolj prostora. Odprt je ribolov v Savi Bohinjski in v jezeru. Žičnica na Vogel obratuje vsak dan do 1. oktobra.

● **Bled** — Dovolj prostora je v hotelih, gostiščih in v zasebnih sobah. Žičnica na

Stražo obratuje. Odprt je ribolov na postrvi in Lipan ter vse jezerske rive. Odprt je tudi lov na srnjad. Informacije daje zavod za gojitev divjadi Triglav na Bledu.

Janez: »Micka, ves Kranj sva že prehodila. Poštenc sem že lačen.«

Micka: »Janez, potem pa kar k Jelenu,

tam dobro kuhalo,
pa še poceni je.«



k dor ponudi DONAT ponudi zdravje

11	Peko	Bit	15-037	bronze hunting	39-46	88,00
12	Peko	Bit	12-008	safari hunting	39-46	109,00
13	Peko	Mato	15-022	alge hunting ali havana ali črn anilin	40-46	95,00
14	Peko	Mato	12-027	havana anilin	40-46	109,00
54	Peko	Berta	25-023	bronze hunting ali amber ali črn anilin	36-39	85,00

Jesenska kozmetika

Kako dobro je, da pride po poletnih vročih dneh, ki nam izsušijo kožo, jesen s sočnim sadjem. Letos sicer sonce ni naredilo posebne škode na naši koži, vsaj tistim ne, ki so letovali v severnih krajih. Pa tudi če se to ni zgodilo, je zdaj vendar čas, ko lahko z zelo majhnimi izdatki, tako rekoč z naravnimi lepotili, polepšamo in osvežimo svojo kožo.

Naše babice so prav dobro

vedele za sadeže, ki vrnejo obrazu svežino in, ki polt omečajo. Moderna žena pa kaj rada pozabi na ta naravna lepotila, ki so posebno v jeseni pri roki, in kar je tudi važno — zelo poceni so. Sadje in zelenjava nam torej ne koristita samo, če ju uživamo, pač pa je dobro, če si od časa do časa napravimo masko.

Navadimo se, da si en dan v tednu vzamemo dvajset

minut za sadno masko. Koža mora biti očiščena, najbolje s čistilnim mlekom ali losionom, nato šele nanesešmo zmečkano sadje. Prej ga moramo olupiti, nato pa z nerjavčo ali srebrno vilico zmečkati in, če je potrebno, še prelačiti skozi sito. Masko naj na obrazu deluje 15 do 20 minut, nato jo izmijemo s toplo vodo. Na koncu se opluskajte še z mrzlo vodo in namažite obraz z običajno kremo.

Ena najstarejših oblog za obraz so kumarice. Odlične so za mastno kožo. Navlažijo jo, razen tega pa so dobre tudi proti gubam. Za banane pravijo, da boljšega za kožo ni. Naredijo jo mehko in prožno, prav tako kot breskev.

Na marsikaterem vrtu raste rabarbara. Ni samo dobra kot kompot, pač pa je odlično sredstvo za nego vratu. Poskusite negovati vrat v sezoni rabarbare štririnajst dni. Vsak dan si z rabarbinim sokom dvakrat namažite očiščen vrat.

Paradižnik bo stisnil pore na koži, vendar ni priporočljiv za občutljive kože. Za nego obraza so primerne tudi mehke hruške in slive.

Umetnost oblačenja

Vsaka ženska ne samo da želi, ampak ve, da je njena dolžnost da se lepo in dobro oblači — skratka, da je elegantna. Zato ne sme nikoli reči: »Oh, saj nič ne pomaga, kar oblačem. Preveč sem debela in grda.« Tudi ne sme iskat izgovor v tem, da nima dovolj časa. Prav tako je zmotno mišljenje, da je treba za okusno oblačenje imeti veliko denarja.

Potrebno je samo malo volje, smisla in mero pri izbiro oblačil. Dobro oblačenje je res umetnost, toda te se lahko naučimo. Da je ženska dobro oblačena v vsaki priložnosti — in edino tako je lahko elegantna — mora z okusom in veliko pozornostjo izbrati vsak del svoje garderobe, ki naj bo v skladu z drugimi detajli. Ni torej nujno, da se vztrajno ravna po modi.

Meda si izmišlja vse možno, toda ženska lahko spozna in izdvoji iz nje tista, kar ji ustreza in kar jo naredi prikupejšo. Ni potrebno da izbira najbolj kričeče in najbolj modne modele. To si lahko privošči le tista, ki ima dovolj denarja, oblecen pa potem največ trikrat, ker želi, da se jo na cesti vsi zapomnijo.

Pomnite torej: eleganca je najprej stvar mere in doberga okusa.

MARTA

Imate čevlje po modi?

Čevlji sodijo med tisti del garderobe, ki si jo skoraj vse lahko privoščimo po najnovejši modi. Malokatera od nas nosi čevlje več kot eno ali dve sezoni.

Zadnja moda je udobna, saj imajo čevlji največ petcentimetrsko peto. So okorni, z dekoracijo kovinskih sponk, pogosto tudi šivov. Barva je predvsem rjava in drap, pojavljajo pa se tudi kombinacije, največkrat v prelivu ene barve v drugo. Čevlji so navadno iz analina ali boxa.



Seveda pa ne boste imele take čevlje ob kakšni svečanosti, kajti naredili vas bodo smešno, če jih obujete poleg večerne oblike. Za take priložnosti si je moda letos omislila čevlje, ki imajo pet do sedem centimetrov visoko stekleno peto. Seveda ne bodo to špičaki, kakršnih smo bile do nedavnega vajene, ampak bo njih konica zaokrožena, peta pa tudi ne bo tanka. Navadno so taki čevlji iz laka ali seniša, še vedno pa je priljubljeno pobarvanje usnje v zlati ali srebrni barvi.

MARTA



Sportni komplet iz letos zelo modnega tvida, ki ga pripravljajo italijanski modni kreatorji

Poskrbimo za varen dom

Neprevidnost in nepremišljenost bojujeta večini nesreč v gospodinjskih. Naštajmo le nekaj najpogostejših:

• Tla v stanovanju so največkrat pološčena kot steklo, da jih zaščitimo pred umazanjem, pa jih mnogi pokrijemo s tankimi prepogrami, papirjem ali ustrezanimi krpmi. Ce nismo dovolj pazljivi, nam zelo hitro spodrsne, pričemer lahko zlomimo roko ali nogo. Zlasti se to često pripeti v hiši, kjer stanujejo starejši ljudje in otroci. Zato odsvetujemo pregrinjanje tal s papirjem in lahkim preprogrami; preproga mora biti takta, da se dobro prilega tlu. Razen tega preproga na gladkih tleh ne bodo drsele, če na vogalih na spodnji strani prilepimo ali prišljemo stare obročke patentnih kozarcev.

• Ni redkost, da si gospodinja zlomi roko ali nogo pri padcu s stola ali mize, ko umiva okna ali namešča zaveso. Za taka in podobna dela si je treba priskrbeti us-

trenzo letev, ki jo bomo v naših trgovinah lahko izbrali.

• Ko imamo opravka z lesom, bodisi da brišemo prah s pohištva ali tal, cepimo drva in podobno, si kaj hitro zadremo trščice za noht, v kožo ali v meso. Trščice potegnemo iz kože, mesa pa izliza nohta s pinceto in v isti smeri kot se je zadrla. Vendar pazimo, da je ne odlomimo. Ce nam delo ne gre izpod, prosimo za pomoč zdravnika, ki bo po potrebi tudi dal injekcijo proti tetanusu. Posebno nevarni so ubodi z rjavačimi žebli ali žico ozivljivo sploh.

• Ce se urežemo, zavezimo rano takoj s čistim prelikanim robcem ali sterilno obvezo. Ce gre za večje vode ali ureze, krvaveče rano zavezemo s sterilno obvezo, potem pa čimprej pošljemo zdravniško pomoč.

• Poglejmo vsakih nekaj mesecev vse zdravila, ki jih uporabljamo za prvo pomoč in se pripravljamo, ce jih pravilno uporabljamo.

Sto let pesmi o Zlatorogu

Naši predniki, ki so se v davnih časih naselili v osamljenih in odrečnih dolinah, okrešljih in krnekah pod gorami, so bajali in peli čudovite bajke, pravljice in pesmi o gorah in jih prenašali iz roda v rod. Bajke, povesti in pesmi so govorile o lepoti, veličini in blagodejnom miru skalnih vršacev, ki so se kristalili v soncu in mesečini. Iz roda v rod so pričevali pestirji, loveci in tovorniki o dobrih viyah in zlih duhovih, o ledeni snežnih ujmah, metežih in plazovih, o pouhnjih megah, ki zavajajo v smrt, o blisku in gromu. Iz roda v rod so prenašali bajke in pesmi z Mrzle gore, Grintavcev, Pelcev, Srebrnjakov, Planjave, Jalovca in Jelenkov, Skratne, Razorane in Prisojne gore.

Stari orumneni urbarji hranično le malo vsega tega bogatega etnografskega gradiva. Pred sto leti pa se je našel človek, navdušen in zaveden Slovenc Idričan Drago Dežman, ki se je pozneje pisal Karel Deschmann. Bil je kustos ljubljanskega muzeja.

Drago Dežman je po prvem predsedniku nemško avstrijskega planinskega društva prevzel njegovo predsedstvo in močno poživil njegovo delovanje v Triglavu in njegovi sosedini. Na njegovo priporočilo so tudi zgradili planinsko pot skozi Kot. Na vrhu Pekla so leta 1887 zgradili Triglavsko kočo, ki so jo

pozneje preimenovali v Deschmanovo. Danes pa je to Staničev dom pod Triglavom (2323 m).

Kustos Drago Dežman je bil prav gotovo velik ljubitelj planin, obenem pa je rad prisluhnil govorici domačinov iz Bohinja, Doline in Trente. V spominu so mu ostale bajke o Zlatorogu, ki je v Bogatinu ēval začlad. Rad je poslušal, kadar so mu o Zlatorogu pričevali pastirji, loveci in tovorniki o dobrih viyah in zlih duhovih, o ledeni snežnih ujmah, metežih in plazovih,

pesem o Zlatorogu je Karel Deschmann prvič objavil v Laibacher Zeitung leta 1868. Vsebina je prav gotovo znana vsakemu Slovenscu, še sedaj pa si jo radi pričevanje obiskovalce planin. »Tebi, mogčeni Triglav, velja moja pesem, moj pozdrav,« so uvdan verzi te naša največjastnejše planinske pesmi, ki se da primerjati le še z Aljaževim Oj, Triglav, moj dom.

Karel Deschmann je pričeval o tej pesmi tudi navdušenemu zbiralcu narodnih in ponarodnih planinskih episkih pesmi doktorju Rudolfu Baumbachu. V gorah je vztrajno iskal rožo mogoto. Baumbach se je v Trstu seznanil z dr. Viljemom Urbasom iz Ljubljane, ki je bil znan ljubitelj in poznavalec slovenskih ljudskih pričevank. Skupaj sta potovala po Trenti, Dolini in Bohinju in vztrajno iskala dopolnil k pesmi o Zlatorogu. Deset let

po prvi objavi je pesem o Zlatorogu leta 1877 Rudolf Baumbach izdal v Leipzigu. Baumbach je pesem preprenil v čudovite episke pesem, ki je združila med Slovenci in tudi Nemci veliko zanimanje in navdušenje. Do leta 1903 je pesem o Zlatorogu doživel prek 70 izdaj. Trije svetovno znani skladatelji so pesem o Zlatorogu uporabili za besedilo oper, ki pa se na žalost niso trajno ohranile na odr.

Dr. Rudolf Baumbach je prvočno ljudsko izročilo spremenil le toliko, da je zlobnega zapeljivca, zelenega loveca spremenil v ljubosumnego Špešo. Imena oseb, ki nastopajo v Zlatorogu, je po mnemu Jakoba Aljaža Rudolf Baumbach dobil v Trenti in Mojsstrani, kamor je več let redno zahajal. Natakarica Jerica je več let stregla v staro mojsstranski gostilni pri Smercu, Trentarski lovec pa je bil verjetno Janez Rabič, lovec in gorski vodnik iz Mojsstrane. Zasluga profesorja dr. Viljema Urbasa je tudi v tem, da je pesnik Rudolf Baumbach v Zlatorogu dosledno uporabil pristna domaća slovenska imena za rojenice, škrate, čatež, lepo Vičo in kralja Matjaža.

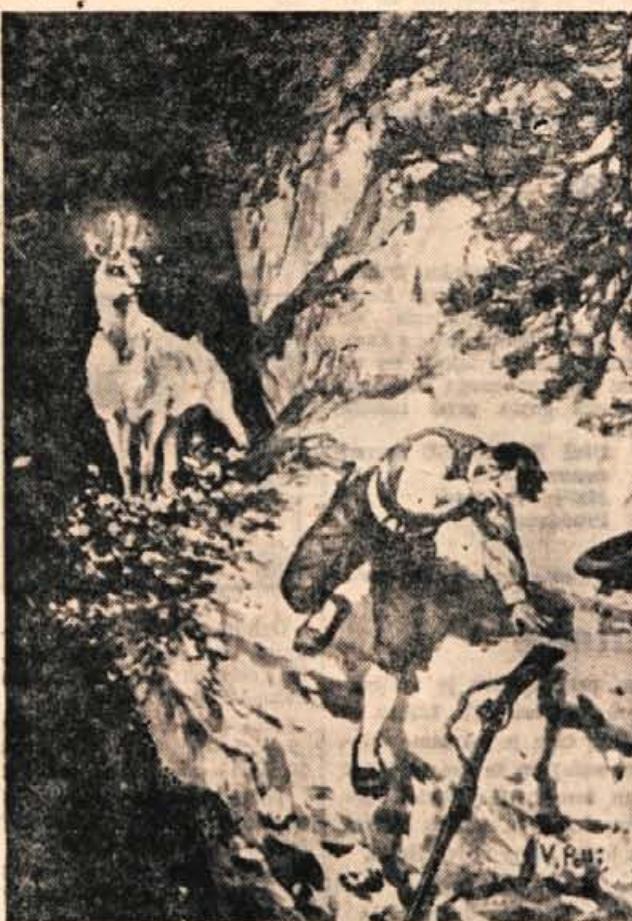
Baumbachova pesnitev o Zlatorogu je bila tudi velik knjižni uspeh, saj so jo natisnili v več kot 100.000 izvodih. Pesnitev je v svetu močno dvignila zanimanje za naš planinski svet. V zahvalo so leta 1881 v Trenti zgradili Baumbachovo planinsko kočo, ki še danes stoji, vendar je popolnoma zanemarjena in razpadla.

Pesnitev Zlatorog so večkrat predvajali kot opero z naslovom Triglavjager in kasneje še v nemških gledališčih z naslovom Zlatorog. Leta 1902 so Zlatoroga igrali tudi v Ljubljani, in sicer Glasbena matica. Predvajan je bil tudi kot baletna pantomima v štirih slikah v praškem gledališču. Dramatizirati jo je skušal tudi trenarski vikar Josip Abram, Trentar.

Pesnik Anton Funtek je leta 1886 izdal prvi in leta 1922 drugi slovenski prevod Baumbachove pesniteve Zlatorog. Pesnik Anton Aškerc pa je po Dežmanovem besedilu leta 1904 napisal svojo pesnitev Zlatorog.

Pričevanka o Zlatorogu je danes živi med starejšimi domačini v Trenti, Dolini in Bohinju. Mlajši rod pa kaj malo ve o čudovitom Zlatorogu, ki je pred stotimi leti zbudil izredno zanimanje vseh alpskih narodov za naš gorski svet. Mogoče bi bilo prav, če bi to čudovito pričevanje posneli tudi na filmski trak.

U. Zupančič



Zlatorog po risbi V. Polli, Milano iz knjige dr. Julijusa Kugyja Petsto let Triglava

Peter in Pavel

Dragi Peter!

(za osebno uporabo)

Se malo, pa mi bo žal, da sva se strinjala da najina pisma pošiljava prek Glasa. Ne vem, kaj naj storiva, da naju ne bodo vsi obtoževali zaradi njih. Morda bi bilo prav, če bi nad vsakim pismom pripisala za osebno uporabo. Tako ne bi stvari brale nepoklicane osebe. Saj nimam nič proti, če stvar kdo prebere. Morda včasih tudi to koristi, vendar bi se moral tisti zavedati, da je bral strogo osebno stvar, da je prebral tuje pismo. To je grdo! Če bi o tem govoril naprej ali naju kakorkoli obtoževal, bi s tem pokazal le na svojo nizko kulturno izobrazbo. Potem bi bil lahko predmet javne graje (če gre za drugega, sem namreč takoj za to).

Po tem daljsem uvodu si lahko oddahnem. Upam, da si bova lahko sedaj mirneje dopisovala.

Ko si že Ti pisal o Kranju, naj kar nadaljujem. Dvakrat sem obiskal festival športnih in turističnih filmov v Kranju. Prvi obisk na neki dopoldanski predstavi je bil res udoben. Ne vem, če je sedel v vsaki vrsti po en gledalec. To me sicer ni motilo, bolj me je to, da sploh nisem vedel, kaj gledam. Kavboji v očalah so se nekaj pregnali na vozovih. Ceprav baje izhajamo vsi ljudje iz istega prednika, nisem toliko vesč v angleščini, da bi lahko razumel komentar. Verjetno so organizatorji vedeli, da bo malo gledalcev in so si zato prihranili stroške s prevajanjem, ker se to za tako malo ljudi res ne izplača. Bo pa bolje zvečer, sem si mislim.

Figo! Še bolj sem nasankal! Ne le, da ni bilo preveda, še več! Ko sem se ravno dobro usedel, se prikaže neki novinarček, ki mi je dokazoval, da sem se usedel na njegov sedež. Figo, sem si mislil in se nisem dal ugnati. Kaj me briga, če prodajajo sedeže, ki jih ne bi smeli? Da sem imel prav, sem se prepričal, ko so tisto revo posadili lepo drugam. Slišal sem, da so imeli še več podobnih težav. Drugič pa naj bodo predstave samo popoldan, pa bo vse v redu!

Sicer pa sploh ne razumem, zakaj je bilo toliko gledalcev. Tega ne razumem iz dveh razlogov.

Priči. Mar vsi ti ljudje res poznajo jezike od japonske pa vse tja do finščine? Ne vem. Morda sploh nisem na liniji in mi bo kdo zadržil, da naj bom tiho, ker se ne razumem, ker da nikjer na festivalih besedila ne prevajajo. Ne vem, vem le, da mi to ni bilo všeč.

Drugič. Zakaj toliko gledalcev na športnih filmih, ko je vendar znano, da je v kranjskem športu dokaj nenavaden položaj. Po kritiki in tavanju športnikov, bi sklepal, da ne kaže v Kranju za to nihče zanimanja. Doslej sem mislil, da razumem tudi občino. Ker pač ni zanimanja, je prav, da ne dajo preveč denarja. Kaže, da le ni tako.

Naj pristim festival in končam s športom. Res me zanimala, zakaj nihče ne pove jasno in glasno, kaj je s tem kranjskim športom. Mislim, da nisem ravno edini, ki me to zanimala.

Po več člankih v skoraj vseh časopisih, po izjavi občinske zveze za telesno kulturo, da ob sedanjih finančnih pogojih ni mogoče normalno delati, bi se za stvar le lahko pozanima tudi Socialistična zveza, Zvezda mladine ali Zveza komunistov. Tudi skupščini ne bi padel klobuk z glave, če bi spregovorila.

Morda pa bodo le! Kdo ve? Samo bojim se, da se ne bo vse skupaj končalo s kakšno mrtvo deklaracijo in seveda obvezno obsojo tiska. Končno pa se s športnikomur ni za to, da bi se jih s to stvarjo bavilo še tisti, ki to stvar že počenjajo.

Prejmi lep pozdrav Pavel.



GLASBILA
GRAMOFONSKIE PLOŠCE vseh vrst
HERGETH
KLAGENFURT — CELOVEC Burgasse 23

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah po ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 28. septembra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Cez travnike zeleni — 9.50 Naš avtostop — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Zagrebski solisti z Vivaldijem — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Crnogorske narodne pesni — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Paleta zabavnih melodij — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Literarni sprechod — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Igramo beat — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Pravikar prispelo — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Godala v ritmu — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Sobotni večer z napovedovalko Antonijo Rahonc — 20.30 Zabavna radijska igra — 21.30 Iz fonotekе radija Koper — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 Revija tujih popevk — 15.00 Zvoki s tekočega traku — 20.05 Počitniški kajpot — 20.20 Z melodijami križemsvet — 21.20 Operni koncert — 22.30 Francoski glasbeni prorod

NEDELJA — 29. septembra

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.58 Glasbena medigra — 8.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. — 10.00 Se pomnite, tovarisi — 10.25 Pesni borbe in dela — 10.45 Nedeljski mozaik lepih mest — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 13.15 Operna glasba — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.00 Cez hrib in dol — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.45 Cetrt ure z orkestrom Hilla Boewena — 15.05 Popoldne ob zabavni glasbi — 16.00 Nedeljsko športno popoldne — 17.30 Radijska igra — 18.26 Melodije mojstrov romantične — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvezcer — 22.15 Scenadni večer — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

9.35 Nedeljska srečanja — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.35 Minute z ansambalom Horst Ramthor — 14.45 Odnevni zgora — 15.00 Seviljski

brivec — opera — 17.35 Brandenburški koncerti — 18.40 Skladbe zgodbnih in visokih romantikov — 19.00 Stranj iz slovenske proze — 19.20 Glasbene vinjetete — 20.05 Iskanja in dognanja — 20.20 Glasbena skrinja — 21.20 Večerna nedeljska repertoarna — 21.30 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana — 22.00 Mojstri nove muzike

PONEDELJEK, 30. septembra

8.08 Glasbena matineja — 9.10 Iz albuma skladb za mladino — 9.25 Z operetnih odror — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Scherzo in Simfonietta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 V ritmu bossa nove, mambe in sambe — 14.35 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje zbor Slavček iz Trbovelj — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb — 22.10 Radioste jih poslušali — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

14.05 V ritmu današnjih dni — 15.00 Izbrali smo vam — 20.05 Jazz na II. programu — 21.20 Velika opera gledališča — 22.15 Večeri pri slovenskih skladateljih

TOREK — 1. oktobra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Z orkestrom Marty Gold in David Rose — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Trije prizori iz opere Cavalleria rusticana — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Iz kraja v kraj — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih in zabavo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 V torek nasvidenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.30 Na mednarodnih križpotih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Majdo Šepe — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Radijska igra — 20.46 Iz slovenske lažje orkestralne glasbe — 21.15 Parade popevk — 22.10 Glasbena medigra — 22.15 Skupni program JRT — studio — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Popevke iz

studija 14 — 15.00 Mozaik velikih orkestrov — 20.05 Svet in mi — 20.00 Vedno lepe melodije — 21.20 Ljudski nasveti iz slovenske Benešije — 21.40 Debussyjeva redkeje izvajana klavirska dela — 22.00 Nočni koncert filadelfijskega simfoničnega orkestra

SREDA — 2. oktobra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Kaj po očoci po svetu in pri nas — 9.25 Srečanje z orkestri — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Scherzo in Simfonietta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 V ritmu bossa nove, mambe in sambe — 14.35 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital sopranistke Nade Zrimšek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Cetrtkov simfonični koncerti — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Glasba in turizem — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Ladom Leskovarjem — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Sto let slovenske lirike — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.10 Komorno-glasbeni večer — 23.05 Literarni nokturno

Melodije po pošti — 21.20 Recital violončelista Pierra Fourniera — 22.20 Za ljubitelje in poznavalce

CETRTEK — 3. oktobra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 V planinski koči — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Hlapec Jernej — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Vrtljak zabavnih melodij — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital sopranistke Nade Zrimšek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Cetrtkov simfonični koncerti — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Glasba in turizem — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Lolo Novaković — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Novi posnetki APZ iz Ljubljane p. v. Marka Muniga — 20.30 Revija jugoslovenskih pevcev in ansamblov zabavne glasbe — 21.15 Oddaja o morju in pomorskih — 22.10 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nokturno

Glasbena pravilica — 9.40 Dvakrat deset — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Violinska glasba — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Melodije Johanna Straussa — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Turistični napotki — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.40 Melodije iz Nizozemske — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Glasba in turizem — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Lolo Novaković — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Sto let slovenske lirike — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.10 Komorno-glasbeni večer — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

14.05 Popevke za mlade — 15.00 Igramo za vas — 20.05 Okno v svet — 20.20 Med majstori lahke glasbe — 21.20 Baletna suita — 22.00 Fausto — 22.10 Zaplešite z nami — 23.05 Literarni nokturno

PETEK — 4. oktobra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pionirska tednik — 9.25

Plinska peč



Elca

Elektrotehničko podjetje
Škofja Loka
telefon:
h. c. 85-266 —
prodaja: 85-383
telegram:
ELRA
Škofja Loka

AIDA
CATALITIC

Prva na našem tržišču

PORABA PLINA

BUTAN ALI PROPAN:
max. 200 gr/h . . . 2500 cal/h
min. 145 gr/h . . . 1780 cal/h

NOVI IZDELEK

- plin izgoreva brez plamenov zaradi katalizatorja
- ni nevarnosti za zastrupljanje zraka
- ne suši zraka
- ne potrebuje odvoda v dimnik
- peč je prenosljiva
- plinsko bombo spravite vanjo
- dimenzijs: 42 x 48 x 81
- teža: brez bombe 16 kg

DVOLETNA GARANCIJA

Po ugodni ceni že v tej sezoni na našem tržišču

Televizija

SOBOTA — 28. septembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 18.15 Poročila, 18.20 Malja čaravnica — mladinska igra, 19.20 S kamerom po svetu, 19.45 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Maksim naših dni — humoristična oddaja (RTV Beograd) — 21.35 Osvaldci — serijski film, 22.25 Pri Hannny Hege-rovi — zabavno glasbena oddaja, 22.40 TV kažipot, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.00 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.20 Disney svet, 19.20 Sprehod skozi čas (RTV Beograd) — 19.45 TV prospect (RTV Zagreb) — 20.00 TV dr. evnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

NEDELJA — 29. septembra

9.10 Kmetijska oddaja v madžarsčini (RTV Beograd) — 9.30 Dobro nedeljo voščimo s kvintetom Plesko in trionom Franca Delčnjaka (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.55 Veliko ljudsko zborovanje v Pazinu, 12.00 Baletna oddaja za otroke (RTV Zagreb) — 12.50 TV kažipot (RTV Ljubljana) — 15.20 Sportna reportaža, 16.20 Mobilizacija — dokumentarni film (RTV Beograd) — 16.50 Ponovitev filma Saga o Forsytih (RTV Ljubljana) — 17.40 Košarka Trešnjevka : Crvena zvezda (RTV Zagreb) — 18.50 Cikcak, 19.05 Pot v začetek — evrovizijski serijski film (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.45 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.50 Večer solidarnosti (RTV Beograd) — 21.50 Sportni pregled (JRT) — 20.20 TV dnevnik (RTV Beograd)

Drugi spored:

21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK, 30. septembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina — 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.00 Poročila, 17.05 Mali svet (RTV Zagreb) — 17.30 S poti po Mehiki — serijski film, 17.55 Po Sloveniji, 18.20 Propaganda medigra, 18.25 Niti dva otroka nista enaka — vzgojna problematika (RTV Ljubljana) — 18.50 Reportaža (RTV Zagreb) — 19.20 Sprehod skozi baletne in antabiljetne filme, 19.55 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Poročilo s plenuma ČK ZK Slovenije, 20.45

Vijavaja, 20.50 Uredba — TV drama, 21.45 Koncert za klarinet in orkester, 22.10 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.00 Včeraj, danes, jutri, 18.20 Znanost in mi, 18.50 Reportaža, 19.20 TV pošta (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Propaganda medigra, 20.35 Naivine lastovke — TV igra, 22.10 Sam z glasbo, 22.40 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb)

TOREK — 1. oktobra

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.40 Francoščina (RTV Beograd) — 17.50 Risanka, 18.05 Znanost in mi, 18.35 Torkov večer, 19.05 Afriški vrh, 19.55 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.40 Smo ljudje ali kaplarji — italijanski film, Benny Balley — kvartet na jazz festivalu, Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.00 Poročila, 18.05 Tedenška kronika, 18.20 Svet na zaslonu, 19.00 Biseri glasbene literature, 19.15 Oddaja o prometu, 19.45 Propaganda medigra, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA — 2. oktobra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.20 Poročila, 17.25 Prenos športnega dogodka, 18.15 Propagandna oddaja, 18.30 Nadaljevanje prenosa športnega dogodka (RTV Beograd) — 19.15 Zabavno glasbena oddaja (RTV Skopje) — 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Na rob zapisnika, 21.30 Bela Krajina, 21.45 Ekran na ekranu, 22.45 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

CETRTEK — 3. oktobra

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.10 Poročila, 17.15 Tiktak, 18.00 Po Sloveniji, 18.15 Propagandna medigra, 18.45 Kaleidoskop (RTV Ljubljana) — 19.05 Pri Londonu — humoristična oddaja (RTV Beograd) — 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.20 Ob 25-letnici zasedanja kočevskega zabora, 21.20 Vijavaja, 21.25 Saga o Forsytih — serijski film, 22.15 Kulturne diagonale, 23.15 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.00 Včeraj, danes, jutri, (RTV Zagreb) — 18.20 Spored JRT, 19.45 Propagandna oddaja, 20.00 TV dnevnik

(RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PETEK — 4. oktobra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 11.30 Francoščina, (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.55 Buffalo Bill — film (RTV Ljubljana) — 18.20 Glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.05 Brez parole, 19.35 Niso samo rože rdeče, 19.55 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Ljutomer pred slavjem, 20.40 Vijavaja, 20.45 Raztegljive rešetke — film, Poročila, Simfonični koncert

Drugi spored:

18.00 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.20 Glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.05 Objektiv 350, 19.55 Propagandna oddaja, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Loterija

Poročilo o Šrebanju 39. kola srečk dne 26. 9. 1968.

Srečke s so zadele končnicami N din

10	8
20	10
2070	200
01430	400
65590	400
75240	400
145450	2000
21	20
771	50
642301	50.000
2	4
26812	504
62042	404
85172	504
314992	2004
53	10
84663	1000
98543	1000
705673	2000
718213	2000
14	8
05045	400
21704	500
53214	1008
88354	500
217184	2000
480614	100.000
27325	500
06	8
16	8
086	100
03106	408
09246	500
33306	508
95726	400
995676	10.000
7	4
33107	1004
54097	504
69297	404
79037	404
542227	2004
988797	30.004
58	8
15588	500
55038	500
062168	2000
140378	2000
163958	2008
529148	10.000
653588	2000
9	4
86089	404

KINO

Kranj CENTER

28. septembra amer. barv. film TRI NA KAVČU ob 16. in 20. uri, franc. barv. CS film VICONTE UREJA RACUNE ob 18. uri, premiera angi. barv. film KAJ JE NOVEGA MUCKA? ob 22. uri

29. septembra amer. film STANLIO IN OLIO ob 9.30, angi. barv. film KAJ JE NOVEGA MUCKA? ob 13. uri, amer. barv. CS film FANTASTICNO POTOVANJE ob 15. in 17. uri, franc. barv. CS film VICONTE UREJA RACUNE ob 19. uri, premiera italij. filma ZAPELJIVKE ob 21. uri

30. septembra angl. barv. film KAJ JE NOVEGA MUCKA? ob 16. 18. in 20. uri 1. oktobra angl. barv. film KAJ JE NOVEGA MUCKA? ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

28. septembra amer. film STANLIO IN OLIO ob 16. in 18. uri, jugosl. barv. CS film VOLK S PROKLETII ob 20. uri

29. septembra franc. barv. CS film VICONTE UREJA RACUNE ob 14. uri, amer. barv. film TRI NA KAVČU ob 16. in 20. uri, jugosl. barv. CS film VOLK S PROKLETIJ ob 18. uri

30. septembra italij. film ZAPELJIVKE ob 16. in 20. uri, premira jugosl. filma POHOD ob 18. uri 1. oktobra italij. film ZAPELJIVKE ob 16. in 20. uri jugosl. film POHOD ob 18. uri

Strazišče SVOBODA 28. septembra franc. barv. CS film VICONTE UREJA RACUNE ob 20. uri

29. septembra angl. barv. film KAJ JE NOVEGA MUCKA? ob 16., 18. in 20. uri

Cerknje KRVAVEC

28. septembra amer. barv. CS film STRELCI RANCA CASA GRANDE ob 20. uri

29. septembra amer. barv. CS film STRELCI RANCA CASA GRANDE ob 15.30 in 19.30, franc. barv. CS film DEKLE KOT MORJE ob 17.30,

Kamnik DOM

28. septembra angl. barv. film GOLDFINGER ob 18. in 20. uri

29. septembra angl. barv. film GOLDFINGER ob 14., 16. in 20. uri

30. septembra franc. barv. CS film DEKLE KOT MORJE ob 18. in 20. uri

1. oktobra franc. barv. CS film DEKLE KOT MORJE ob 18. in 20. uri

Kamnik DUPLICA

28. septembra amer. barv. film AGONIJA IN EKSTAZA ob 19. uri

29. septembra amer. barv. film AGONIJA IN EKSTAZA ob 15. in 18. uri

Slovenska Loka SORA

28. septembra amer. barv. CS film MOST NA REKI KVAJ ob 17. in 20. uri

29. septembra amer. barv. CS film MOST NA REKI KVAJ ob 17. in 20. uri 30. septembra amer. barv. CS film MOST NA REKI KVAJ ob 19. uri

1. oktobra angl. film TOLPA AL CAPONA ob 20. uri

Jesenice RADIO

28. septembra amer. barv. film PRERIJA CASTI

29. septembra amer. barv. film PRERIJA CASTI

30. septembra amer. barv. film OKLAHOMA

1. oktobra amer. barv. film DIVJI SAM

Jesenice PLAVZ

28. septembra amer. barv. film DIVJI SAM

29. septembra amer. barv. film DIVJI SAM

30. septembra amer. barv. film PRERIJA CASTI

1. oktobra amer. barv. film PRERIJA CASTI

Zirovnica

29. septembra amer. barv. CS film KRALJI SONCA

Dovje-Mojstrana

28. septembra franc. barv. CS film OSS 117 V TOKU

29. septembra franc. barv. CS film DEKLICE IZ ROSFORA

Kranjska gora

28. septembra amer. barv. CS film KRALJI SONCA

29. septembra franc. film FANTOMAN PROTIV SCOTLAND YARDU

Prešernovo gledališče v Kranju

TOREK — 1. oktobra, ob 19.30 F. S. Finžgar: RAZVALINA ZIVLJENJA. Slavnostna predstava in podeželske plakete ter nagrad z zvezega festivala na Hvaru

VISOKO KVALITETNA SODOBNO EMBALIRANA

 KAVA
Special

Zahajevanje jo vaši trgovin!

AMD PODNART obvešča

da je pričetek tečaja za vozniške voznike

ABC KATEGORIJE v nedeljo, 29. 9. 68., ob 8. uri v domu AMD

Prodam

Prodam dve PARCELI z lokacijским dovoljenjem na najlepšem kraju v središču Lese. Oddati ponudbe v oglašni oddelki pod Lese 4689.

Prodam težko KRAVO, ki bo kmalu teletila, ali po izbiri, Kokrica 1, Kranj 4695.

Prodam OTROSKI VOZIČEK. Sr. Bitnje 79, Zabnica 4698.

LES — 5 let star, ulečan, oddam. Florjančič, Kranj. Cesta talcev 13 4708.

Prodam MOPED T 12, dobro ohranjen, po ugodni ceni. Rihtarsič, Bukovščica 12, Selca 4717.

Prodam sobno LONČENO PEC in VHODNA VRATA, vse v dobrem stanju. Peter Verdir, Zadraga 10, Duplje 4390.

Prodam KRAVO, dobro mlekarico, s tretjim teličkom. Podreča 57, Medvode 4718.

Prodam mlado KRAVO, dobro mlekarico, s tretjim teletom. Mavčiče 15, Medvode 4719.

Prodam TELICO, ki bo oktobra teletila. Zalog 53, Cerkle 4734.

Prodam KOZO mlekarico. Prebačovo 40, Kranj 4735.

Prodam OPEL KADET. Naslov v oglasnem oddelku 4736.

Prodam dobro ohraneno vprežno KOSILNICO bautz in vprežni IZRUVC. Praše 6, Kranj 4737.

Prodam KRAVO, ki bo novembra tretjič teletila. Bašej 17, Predvor 4738.

Prodam DEL HISE v centru Kranja. Informacije v torek, sredo, četrtek od 10. do 11. in od 16. do 17. ure. Kranj, Tomšičeva 24 4739.

Prodam 24 m² hrastovega LAMELINEGA PARKETA. Kranj, Jelenčeva 9 4740.

Prodam KRAVO, težko čez 500 kg, četrtič 5 mesecov brejo. Zna dobro voziti. Voklo 18, Senčur 4741.

MONTAŽNO HISO v Radovljici prodam. Berčič, Kranj, Cankarjeva 8, tel. 21-977 4742.

Prodam otroški športni VOZIČEK in PEKAC. Hotemože 13, Predvor 4743.

Prodam VOLA, 400 kg težkega. Brezje 56 4754.

Prodam ovčarskega PSA. Mlaka 4, Kranj 4755.

Prodam FIAT 600 D, odlično ohranjen. Ignac Zorc, Posavce 9, Podnart 4756.

Prodam lepe HRUSKE moštarice. Senturška gora 21 4757.

Prodam VOLA, 500 do 600 kg težkega, vajenega dela in KRAVO, osm mesecov brejo, dobro mlekarico. Smartno 27, Cerkle 4758.

Prodam KOBILLO po izbiri. Zalog 31, Cerkle 4759.

Prodam 2 PRASICA po 40 kg težka. Poženek 39, Cerkle 4760.

Prodam rezano SVINJO za dopitanje. Grad 43, Cerkle 4761.

Prodam PRASICE po 45 kg težke. C. na Klanec 5, Kranj 4762.

Prodam nov GUMI VOZ — 15-colski. Berce, Zg. Besnica 88 4763.

NSU MAKSI prodam ali zamjenjam za MOPED T-12. Ogled popoldan. Matevž Kemperle, Podbrezje 42, Duplje 4764.

Prodam novo motorno kolo JAWA ROADSTER 90 cm³ s prevoženimi 400 km. Zvonko Može, Bled, Triglavská 5 4765.

Prodal odličen baterijski radijski PRENOSNI SPREJEMNIK. Schaub-Lorenz Touring T avtomatik. Cesen, Kranj, Trojščeva 11 4766.

Prodam 370 kg TEZKEGA BIKCA ali menjam za KRAVO. Janez Krč, Kranj, Kokrški log 10/ 4767.

Prodam TOČILNO MIZO — ŠANK in STROJ Z DIFERENCIJALOM za fiat 1100. Pelko, Visoko 8, Senčur 4768.

SPREJMEM VAJENCA. GRAVER, Kranj, ČAN-KARJAVA 8 4514.

Uslužbenka išče OPREMLJENO SOBO v Kranju, po možnosti blizu nebotičnika. Metka Pogačnik, Češnjica 37, Zelezničari 4775.

GALVANSKO CINKAM — kvalitetno. Solidna cena. Naslov v oglasnem oddelku 4777.

Prodam kompletne POSTELJE, posteljne OMARICE, PSIHO, MIZO, STOLE, umivalno ŠKOLJKO s pipo, lepo PREPROGO, novo ŽIMNICO za otroško posteljo. Naslov v oglasnem oddelku 4778.

Kupim psa VOLČJAKA. Iščem delavko za VARSTVO 3-letnega otroka. Hrana in stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku 4779.

Kupim ZASTAVO 750, do 30.000 km, dobro ohranjeno. Naslov v oglasnem oddelku 4780.

Kupim večjo količino suhih BUTAR in 2 m² BUKOVIH DRV. Konjedič, Kranj, Dlavška 39 4781.

Kupim HRUSKE tepke 1500 kg. Naslov v oglasnem oddelku 4782.

Opozarjam, da nisem PLACNICA DOLGOV, ki bi jih naredil moj mož Martin. Marija Lužar, Kranj, Pot na Jošta 22 4783.

Iščem mlajšo žensko za VARSTVO dveh otrok, ki dela na 3 izmene. Nudim SOBO. Naslov v oglasnem oddelku 4784.

Zamenjam eno in pol sobno STANOVANJE z vsemi pritisklinami v bloku, 43 kvadratnih metrov, v Ljubljani za enako ali večje v Kranju. Milan Markelj, Ljubljana, Šišenska 15 4785.

Gostilna Zarja Trboje začenja SEZONO ZABAVE IN PLESA. V nedeljo, 29. septembra, bo igral trio Bože. Po želji boste postreženi z domaćimi jedili in dobro pičajo. Vabljeni! 4795.

Urejvalca oziroma STRUGARJA sprejemam na avto-

Komisija za razpis delovnih mest Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, Cesta JLA 6/V

razpisuje PROSTO DELOVNO MESTO KURJAČA

za upravljanje z avtomatizirano napravo na mazut za ogrevanje stanovanjskih objektov v naselju Vodovodni stolp II v Kranju.

POGOJI:

kvalificirani ali polkvalificirani kurjač ali strojniki s prakso.

Pismene prijave z dokazili o sposobnosti sprejema razpisna komisija.

Zasedba delovnega mesta je možna takoj. Osebni dohodek po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Ostalo

te. Oddati ponudbe pod Možnost nadur 4783.

NAJDENI DEŽNIK na gojenjskem sejmu dobite v goštinstvu pri Mostu 4784.

Za SOBO in KUHINJO v Kranju ali okolici nudim tišo N din nagrade. Ivanka Košir, IBI 4785.

Manjšo SOBO v Kranju ali bližnji okolici nujno potrebujem za 1 leto. Bertoncelj, Lajše 6, Selca 4786.

Opremljeno SOBO oddam. Oddati ponudbe pod Stražišče 4787.

V knjigarni DZS v Kranju je bila pred 3 tedni najdena denarnica z nekaj denarja in moški dežnik. 4788.

Mlajša učiteljica Slovenka išče SOBO v bližini Stražišča. Majcenovič, Osnovna šola L. Seljak, Stražišče 4789.

Iščem SOBO v Kranju za 2 fanta. Stari dvor 62, Škofja Loka 4790.

Zakonča nujno iščeta enosobno STANOVANJE v Sk. Loki ali okolici. Oddati ponudbe pod Nujno 4791.

STANOVANJE nudim tovarniški delavki, ki dela na 2 izmeni ali upokojenci. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 4792.

Vsa STROJEPISNA DELA opravim takoj in solidno. Naslov v oglasnem oddelku 4793.

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Kočna cesta 8. — Naslov ureduvila in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupnosti) — Tek, rafinacija pri SIDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-863; uprava lista, mašinografija in narečniška služba 22-152 — Naročnila: letna 24.— N din. Cena posameznih številk 0,40 N din — Inozemstvo 16,00 N din — Mali oglasi beseda 1/4 do 1 N din. Naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Prireditve

Gostišče pri Jančetu prireditve v soboto in nedeljo ZABAVO S PLESOM. Igra Gorenjski nagelj in Cirilov trio. Vabljeni! 4794.

Gostilna Zarja Trboje začenja SEZONO ZABAVE IN PLESA. V nedeljo, 29. septembra, bo igral trio Bože. Po želji boste postreženi z domaćimi jedili in dobro pičajo. Vabljeni! 4795.

V nekaj stavkih

Kranj — V Mestni hiši v Gorenjskem muzeju je odprta stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska in umetnostno zgodovinska zbirk. V galeriji v Mestni hiši so razstavljene knjižne ilustracije in izbor mladinskih izdaj založbe Mladinska knjiga. V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled razstava Partizanski tisk na Gorenjskem. V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji iste hiše pa razstava slikarskih del Božidarja Vidra in Antona Plembla. Galerjske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

Jesenice — Poklicna in srednja tehnična šola na Jesenicah vzorno skrbita za telesno vzgojo svojih učencev. Poleg redne telovadbe, ki so jo imeli prve tedne letosnjega leta na jesenškem kopališču, skrbijo tudi sicer, da se mladi zanimajo za telesno vzgojo. V sredo, 25. septembra popoldne, so organizirali ogled iz izbranih filmov z mednarodnega festivala športnih filmov v Kranju. Filmski spored v kino Radio je dijake še bolj navdušil za posamezne panoge športa. — P. U.

Tržič — V planinskem domu na Kofcah bo v soboto in nedeljo, 28. in 29. tega meseca, dvaindvajseti redni posvet predstavnikov gorenjskih planinskih društev. Na posvetu bodo govorili o sodelovanju gorenjskih planinskih društev na proslavi 100-letnice prvega slovenskega tabora v Ljutomeru in pri otvoritvi prve slovenske planinske koče pod Kepo na Koroskem, pripravah za zimsko sezono v planinskih postojankah in drugih zadevah. Pogovorili se bodo tudi o delu mladinskih odsekov, o številu članstva in drugem. — an

Cerknje — Streljska družina v Cerknici bo v počastitev krajevnega praznika organizirala strelsko tekmovanje z zračno puško. Na tekmovanje bodo povabili ekipe vseh strelskih društev, šol, družbenopolitičnih organizacij in druge.

Gorenjska — V jeseni dozori tudi kostanj. Letos je za kostanj srednja letina. Precej kostanja raste okoli Cerknici in pa od Mošenja do Podgorje. Na nekaterih gorenjskih trgih kostanj že prodajajo po 400 din za kilogram. Nekaj so ga — predvsem debelejšega — prinesli na trge tudi kmetje iz Gorških brd. Najboljši kostanj — maroni pa bo šele po 10. oktobru. — B. B.

Trstenik — Prejšnjo nedeljo je osemčlanska komisija sveta krajevne skupnosti Trstenik podelila nagrade ob zaključku letošnjega tekmovanja v urejanju naselij, vrtov, hiš, dvorišč, balkonov in cvetja. Prvo nagrado so prisodili vasi Trstenik, drugo vasi Žablje, nato pa si sledi Čadovlje, Povlje, Pangršica in Babni vrt. Člani komisije so izjavili, da so se nekatere vasi resnično potrudile, da bi vasi pod Storžičem bile čim lepše in prijetnejše. Menda ni bilo v teh krajih še nikoli toliko rož po vrtovih, parkih in balkonih kakor prav letos. Nekateri lastniki hiš so se zelo potrudili tudi z urejanjem zunanjosti svojih hiš. Tekmovanja bodo organizirali tudi prihodnje leto. — an

Koruza rumeni — Koruze so na Gorenjskem nekoč sadili vse od Rateč do Bohinja. Sedaj ko niso več na mizi koruzni žganici zjutraj in zvečer kot nekoč, jo sade le malo. Na združnih posetivih le takrat, kadar pride na vrsto zaradi kolobarjenja. Pa še takrat jo sade zaradi silaže. Letos koruza ne kaže najbolje. Zaradi suše v začetku ni zrasla posebno visoko, tudi stebel z dvema storžema skoraj ni videti. Na Gorenjskem je največ koruze na njivah od Radovljice do Begunj in Žirovnice. Kmalu bo koruza godna za spravilo. Pri ličkanju je še sedaj v nekaterih hišah kot nekoč domača zabava. Nato pa bodo koruzo obesili na žico ob zidovih in zunanjih hodnikih, kjer se bo sušila vso jesen in tudi pozimi. — B. B.

Kranj — Lastniki mopedov bodo letos lahko podaljševali registracijo po krajevnih uradih tako kot lani. To je za lastnike mopedov vsekakor ugodno, saj lahko tam opravijo tudi tehnične pregledne vozil. Podaljšanje bo od 30. septembra do 7. oktobra. Za krajevni urad in mesto Kranj pa bo podaljševanje registracij na sedežu občine Kranj, soba 177. — an

Velesovo — Krajevna skupnost Velesovo in tamkajšnje družbeno-politične organizacije pripravljajo za nedeljo, 29. septembra, ob deveti uri dopoldan zbor občanov. Razpravljal bodo o aktualnih problemih tega kraja ter o nekaterih sklepih z zadnjega zборa volivev. Največ pa bodo govorili o proizvodnih okoliših, zapori dveh cest za motorni promet, o komunalni dejavnosti, pokopaliških taksi in drugem. — an



V sredo so predstavniki Ljubljana transporta v Radovljici pregledali še zadnje mopede v radovljški občini. — Foto: F. Perdan

V radovljški občini prek tisoč mopedov

Ta in minuli teden je posebna ekipa podjetja Ljubljana Transporta v radovljški občini opravljala tehnične pregledne mopedov. V Bohinju so jih pregledali okrog 300, v Radovljici okrog 400, na Bledu 300 in v Podnartu 150. Tako je trenutno v radovljški občini prek tisoč mopedov.

Ko smo vprašali predstavnika Ljubljane Transporta minuli četrtek v Radovljici, kakšni so mopedi, ki jih lastniki pridelajo na tehnični pregled, nam je povedal, da je med njimi precej takšnih z raznimi okvarami oziroma napakami. Največ okvar je na gumah, krmilih in zavorah. To so prav tiste, ki največkrat povzročijo hujšo nesrečo. — Predstavniki Ljubljane Transporta so takšne in podobne okvare popravljali kar med pregledi.

A. Z.

Nesreča tega tedna

V torek popoldne je na cesti Ste Marie aux Mines v Tržiču motorist Franc Smolej zadel Marijo Lenartek, ki je 2 metra pred prehodom za pešce prečkala cesto. Kljub zaviranju motorist ni mogel preprečiti trčenja. Marija Lenartek se je pri tem huje ranila.

Istega dne okoli šeste ure zvečer je na cesti tretjega reda Radovljica—Nova vas trčil v zadnji del osebnega avtomobila LJ 620-80, ki ga je vozil Anton Božič, mopedist Boris Pristavec. Avtomobil se je ustavil ob desni strani ceste, da bi vanj vstopil neki pešec. Pri trčenju se je Boris Pristavec huje ranil, na vozilih pa je za 4000 N din škode.

Na Partizanski cesti v Škofji Loki je v sredo okoli pete ure popoldne Damjan Vodnik na mopedu trčil v šeststeno Sonjo Pavlič, ki je nenadoma stopila na cesto. Mopedist je vozil na izpitni vožnji za moped. Pri trčenju sta se otrok in mopedist lažje ranila.

L. M.

Požar v fotoateljeju

V četrtek okoli druge ure popoldne je nenadoma izbruhnil požar v fotoateljeju Kosi Marije v Vodopivčevi ulici v Kranju. Ko je Kosijeva po dvanaestti uri zapustila lokal, je pustila pričpano plinsko peč zoppas. Preiskava je sicer še v teku, vendar kaže, da je požar nastal, ker ni bil dovolj pritrjen ventil na jeklenki. Škodo cenijo na okoli 3000 N din. L. M.

Zahvala

Ob bridki izgubi najine ljube mame, stare mame, prababice

Avguštine Rušič

se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, ki so nam pomagali in ji darovali vence in cvetje.

Posebna zahvala dr. Zdravku Černetu za nesobično pomoč vsa leta njene težke bolezni ter kolektivu in upravnemu odboru tovarne Iskra Otoče. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoči: hčerki Justi z družino in Štefka

Otoče, 27. 9. 1968

Kaj bo s telesno kulturo v Kranju?

Na redni seji izvršnega odbora ObZTK Kranj so pred dnevi razpravljali o materialnem položaju telesne kulture v kranjski občini, ki je bila že glavna tema na letošnji njeni konferenci. Finančno stanje v telesnovzgojnih organizacijah je vedno slabše, kar vse onemogoča redno in normalno delovanje. Pomanjkanje denarja v telesnovzgojnih organizacijah je nedvomno eden izmed glavnih vzrokov za vedno manjšo dejavnost, ki jo je že čutiti v večjem številu društva oziroma klubov v kranjski občini. Vse to pa bo imelo v prihodnjih letih lahko dokaj hude posledice, ki jih bo težko zamašiti. Telesna kultura v kranjski občini kljub določenim sredstvom, ki jih dobi iz občinskega proračuna, še zdaleč ni pravilno vrednotena, kar ima za posledico vedno manj družbenih dejavcev v naših društвih. Breme vsega dela praktično leži v vsem klubu le še na dveh ali treh funkcionarjih, vsi drugi pa se zelo hitro po občinah zborih umaknejo, ker nočejo na sejah upravnih odborov tekoče obravnavati samo finančne probleme.

Na seji izvršnega odbora OBZTK Kranj so obravnavali tudi delo centralnega športnega društva Triglav, ki v sedanji sestavi ni opravil svojega obstoja in sploh ni bil v vsem tem obdobju po njegovi konferenci čutiti (delno zaradi objektivnih vzrokov) tiste razgibane dejavnosti, kot smo jo pred leti. V takšni obliki kot sedaj deluje (razdeljevalec sredstev klubom), pa nima smisla, da še obstaja centralni upravni odbor društva in je skrajni čas, da pride do letne konference, na kateri se naj kranjski športniki odločijo za novo obliko dela SD Triglav.

Vsekakor bo treba v prihodnjih letih deliti sredstva po določenih kriterijih in na osnovi realnih predračunov. Prioriteto pa bo treba nagrevati iz posebnih sredstev ObZTK Kranj, ker sedanja sredstva, ki jih prejmejo atletski, plavalni in smučarski klub ne zadoščajo niti za osnovno dejavnost. Kvalitet bo morala nagrajevati povsem drugače in to glede na dosežke ekip ali posameznikov v republiškem, državnem in mednarodnem merilu iz posebnih sredstev ObZTK, ki jih bo morala v prihodnjih letih formirati v predračunu najvišja telesno kulturna organizacija v občini. To bi bila nedvomno dobra stimulacija za še večje kvalitetne dosežke v prioritetnih športih.

Kranjski šport je dosegel v preteklih letih nekaj izrednih uspehov. Vse to je bilo pogojeno z dokaj urejenim in boljšim finančnim stanjem telesne kulture v minulih letih. Naj kar po vrsti naštetejemo nekaj težkih udarcev za telesno vzgojo in šport v kranjski občini v zadnjih letih: Pred leti so ukinili pri skupščini občine sklad za telesno kulturo. V ta sklad se

ganizacij. Zdaj pa se že širijo po Kranju govorice, da bodo ukinili še zavod za gradnjo in vzdrževanje športnih objektov. Kam vse to pije? Prihodnost v telesni kulturi v kranjski občini je vsekakor negotova, če se ne bo v bližnjih mesecih ukrenilo na bolje.

Prav bi bilo zato, da bi skupščina občine Kranj razpravljala o problemih telesne kulture, ki niso majhni, in sprejeti ustrezne akcije, ki bodo omogocili normalno telesnovzgojno in športno dejavnost. Telesno kulturo je treba obravnavati kot eden najpomembnejših činiteljev v razvoju mladega človeka v okviru celotnega mladinskega vprašanja kot zdravstveni in politični faktor. V prihodnjih dneh bo ObZTK Kranj pripravila analizo o stanju telesne kulture in njeni problematiki in jo dala najprej v obravnavo vsem družbenopolitičnim organizacijam v občini in končno tudi skupščini občine. Omenjena analiza pa bi morala biti osnova za delitev sredstev v prihodnjih letih, sicer ne moremo pričakovati kakšnih boljših časov v kranjski telesni kulturi, če se bo tako stanje še nekaj časa nadaljevalo.

J. Javornik

Mladinske kvalifikacije za ekipo prvenstvo Jugoslavije

Brez nasprotnika — 15.034 točk

Kot smo že pisali, so kranjski mladinci v nedeljo zradi slabega vremena odpotovali iz Ljubljane pred zaključkom kvalifikacijskega tekmovanja za ekipo prvenstvo Jugoslavije. Ker so tudi po drugih krajih prekinili tekmovanja, je Atletička zveza Slovenije dovolila naknadni nastop, ki je bil v Kranju v sredo popoldan. Zaradi na tekmovanju sodelovala samo domača ekipa. Poleg tega, da so tekmovalci brez konkurenčne dosežii nedvomno v poprečju slabše rezultate, je nastalo vprašanje, ali bo tekmovalna komisija ASJ rezultate sploh upoštevala za zvezni finale, ker morata po pravilu nastopiti vsaj dve ekipi.

Klub vsemu pa so nekateri mladinci v sredo prijetno presenetili. To velja predvsem za Hafnerja, ki je dosegel odličen rezultat v teknu na 1500 m z zaprekami (4:20,8). Boris Mokić je izboljšal svoj gorenjski rekord za mladince pri skoku s palico (390), izven konkurenčne pa je Polde Milek na zadnjem tekmovanju pred odhodom v Mehiko dosegel gorenjski rekord v skoku v daljino (6,90). Med metalci je bil najboljši republiški mladinski reprezentant Pristov, ki je ponovno vrgel kladivo preko 40 m. Največ prvih mest je zabeležil Drago Žumer.

J. J.

Danes in jutri speedway v Kranju

AMD Kranj bo danes in jutri obakrat z začetkom ob 15.30 izvedlo drugo in tretjo dirko v speedwayu z mopedi za odprt prvenstvo Kranja. Kot je bilo že prvo tekmovanje zelo zanimivo, in ker so se tekmovalci za zadnji dve dirki marljivo pripravljali, se obeta danes in jutri na dirkališču v Stražišču res zanimivo tekmovanje, ki bo prav gotovo pritegnilo lepo število gledalcev.

J. J.

Ljubljanska conska rokometna liga Že peta zmaga Radovljice

V petem kolu ljubljanske conske rokometne lige so bila odigrana le štiri srečanja. Dve tekmi nista bili odigrani, ker nista prišla delegirana sodnika.

V gorenjskem derbiju je v zanimivi igri Radovljica v Kranju premagala domača ekipo in s tem zabeležila že peto zaporedno zmago in je sedaj kreplko v vodstvu. Kranjčani so spet slabo zaigrali in so tako že odpadli od kandidatov za prvaka v ljubljanski ligi. Rokometni iz Duplja so izgubili v Krmelju s 15:26.

V jutrišnjem, šestem, kolu se bodo gorenjski predstavniki pomerili takole: Duplje : Novo mesto, Radovljica : Hrastnik, Radeče : Kranj, Krško : Križe. Vse tekme bodo ob 10. uri.

J. Kuhar

Gorenjska rokometna liga

Kranjska gora v vodstvu

V nedeljskem kolu gorenjske moške rokometne lige so bile odigrane le tri tekme. Zaradi poplavljene igrišča je odpadla tekma Selca : Škofja Loka, medtem ko so Jeseničani predali srečanje Žabnici brez borbe. Z zmago nad Krvavcem je Kranjska gora prevzela vodstvo na lestvici. Tekmo v Tržiču je vodil trener domačih igralcev Jakšič, ker na tekmo ni bilo delegirane sodnika Petra Bevka iz Kranja.

Rezultati: Krvavec : Kranjska gora 11:18, Tržič B : Veterani 15:8, Kranj B : Kamnik 17:24, Žabnica : Jesenice 5:0 w.o.

Lestvica:

Kranjska gora	3	3	0	0	55:43	6
Škofja Loka	2	2	0	0	79:32	4
Veterani	2	2	0	0	29:25	4
Žabnica	2	1	1	0	55:30	3
Tržič B	4	1	1	2	51:56	3
Selca	2	1	0	1	53:28	2
Kamnik	4	0	0	4	56:155	0
Jesenice	3	0	0	3	31:40	-1

Izven konkurenčne:

Tržič B	4	3	0	1	159:87	6
Kranj B	4	0	0	4	58:87	0

V nedeljo se bodo srečale naslednje ekipe: Veterani : Škofja Loka, Kamnik : Selca, Jesenice : Krvavec, Tržič B : Žabnica, Kranjska gora : Kranj B.

P. Didić

Gorenjska nogometna liga

Katastrofa Jesenic v Šenčurju

Zaradi močnega dežja so bile tekme tretjega kola v gorenjski nogometni ligi odigrane v zelo težkih tekmovalnih pogojih. Jeseničani so nepričakovano doživeli hud poraz v Šenčurju in sedaj ni več moštva, ki ne bi doživel že po tretjem kolu vsaj en poraz. Ekipa Preddvorja je dožvela že tretji zaporedni poraz in je sedaj krepko na dnu lestvice.

Rezultati: Tržič : Železniki 2:1 (1:0), Lesce : Preddvor 2:0 (1:0), Sloboda : Jesenice 4:0 (3:0).

Lestvica:

Jesenice	3	2	0	1	12:5	4
Železniki	3	2	0	1	9:5	4
Lesce	3	2	0	1	6:6	4
Tržič	3	2	0	1	6:9	4
Sloboda	3	1	0	2	6:5	2
Preddvor	3	0	0	3	1:10	0

V mladinski ligi sta bila dosežena naslednja rezultata: Kranj : Železniki 5:0, Tržič : Triglav 0:3. V pionirski A ligi: Kranj : Lesce 1:0, Tržič : Železniki 7:0, Sloboda : Jesenice 0:3. V B ligi: Triglav : Preddvor 9:0, LTH : Kropa 4:0.

Jutri se bodo srečali v I. gorenjski ligi naslednji pari: Lesce : Jesenice, Železniki : Sloboda, Tržič : Preddvor.

P. Didić

II. gorenjska nogometna liga

Na vrhu Kropa

V drugi gorenjski nogometni ligi je bila v nedeljo odigrana le ena tekma. Triglav B je že drugič zapored predal srečanje brez igre, čeprav je bil tokrat domačin. Tekma Podbrezje : Naklo pa je bila zaradi dežja preložena.

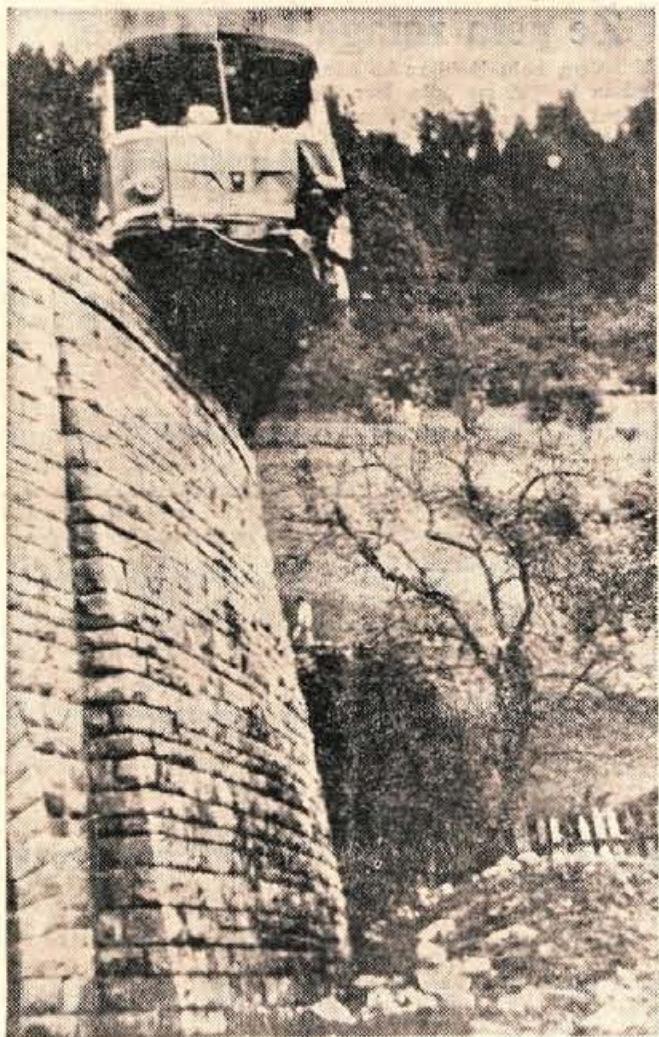
Rezultati — LTH B : Kropa 3:3, Triglav B : Predosje 0:3 w.o.

Lestvica:

Kropa	3	2	1	0	13:3	5
Predosje	3	2	0	1	10:8	4
Naklo	2	1	1	0	7:4	3
LTH B	3	0	2	1	9:12	2
Podbrezje	2	0	1	1	5:11	1
Triglav B	3	0	1	2	2:8	1

V nedeljo se bodo pomerili naslednji pari: Predosje : Naklo, Kropa : Podbrezje, Triglav B : LTH B.

P. Didić



Ostali so živi

Društvo upokojencev na Jesenicah je organiziralo v avgustu avtobusni izlet na Grossglockner. Ob povratku z izleta so doživel veliko srečo v hudi nesreči. Avtobusu so odpovedale zavore in se je z vso hitrostjo zaletel na zadnjem ovinku pred dolino v obcestno betonsko ograjo. Potem ko je avtobus podrl 10 m betonske ograle, je obvisel nad 10 m globokim prepadom. Manjko je le nekaj centimetrov in avtobus bi z 42 potnikom strmoglavil v prepad ...

P. U.

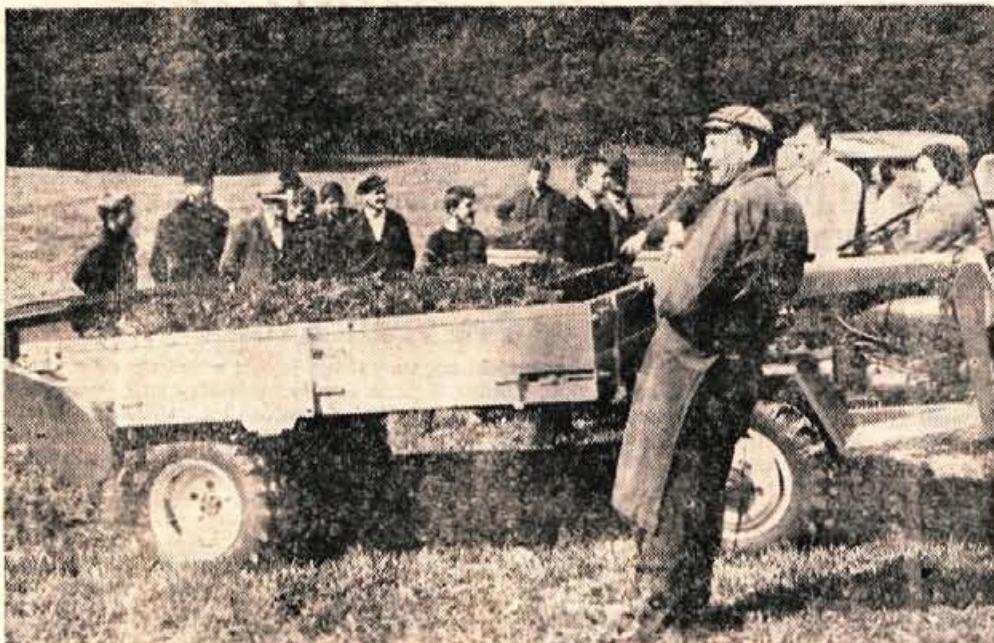
Organizacije v zagati

Na skupnem sestanku predstavnikov družbenopolitičnih organizacij terena Vodovodni stolp v Kranju so ugotavljali, da so v zagati zaradi pretesnih prostorov. Krajevna skupnost z vsemi devetimi organizacijami od ZK pa do Društva prijateljev mladine imajo samo sobo 16 kvadratnih metrov, kar ne zadostuje niti za seje odborov. O članstvu sploh ne more biti govor. Res pa je, da je ta teren eden izmed najmočnejših, saj šteje že sedaj okroglo 5200 prebivalcev, z dozidavo severnega dela čez leto, dve pa se bo število prebivalstva povečalo še za dobro tretjino.

Da bi se družbeno življenje lahko normalno odvijalo, je nujno treba misliti na večje prostore, kjer naj bi dobila svoj kotiček zlasti mladina z raznimi krožki in podobno.

Predlog o razširitvi, dozdavci in drugih preureditvah so strokovnjaki zavrnili, ker je gradnja sedanje stavbe za to neprimerna. Zato so se odločili za novogradnjo. Po več variantah je prevladala težnja za lokacijo na vogalu Oldhamške ceste in ceste Kokrškega odreda zraven vodovodnega stolpa. Prostori v nadstropju za družbenopolitično dejavnost naj bi bili zgrajeni ob gradnji trgovske hiše, kjer naj bi bilo v priiliku prostora za tiste vrste prodajaln, ki jih potrošniki na tem širšem območju potrebujejo poleg sedanje samopostežne trgovine Živila. Ta potreba se čuti z dobro urejeno prodajalno zelenjave, mlečnih izdelkov, mesnice in podobno, pa tudi primeren bise bi bil na tem prometnem kraju lahko dojak obiskan.

K. M.



V četrtek dopoldan so štiri avstrijske tovarne kmetijskih strojev v Stražišču priredile demonstracijo svojih proizvodov. Kmetje so z zanimanjem spremljali neobičajno prireditvev. Na sliki vidimo stroj Trojer Transporter, ki se lahko povzpne v breg z naklonom do 50 stopinj. Primeren je za gorske kraje. FOTO: F. PERDAN

Epidemija ne narašča več, konca pa tudi še ni

Kdaj se bomo lahko hvalili s čistočo?

Epidemija črevesnih obolenj, s katero so se zdravstveni delavci ukvarjali od 1. septembra letos, ne narašča več. Vendar pa tudi še ne moremo reči, da je pojednala. Se vedno se zateče po zdravniško pomoč po nekaj bolnikov na dan. Za sodelavce zavoda za zdravstveno varstvo pa ta »stagnacija« še ne pomeni, da so z nadzorstvom in opozarjanjem končali. Se vedno je namreč veliko bacilonoscev, zato previdnost pri nakupovanju živil in skrb za čistočo nikakor ni odveč.

Vsekakor je treba pochljalit vodstva šol, kjer je bilo največ obolelih, da so takoj uvedla poostren higienski režim. Morda je čudno, vendar se dogaja kot pravi direktorica zavoda dr. Ana Kraker, da ljudje higienске navade, ki se jih doma sicer vestno drže, opuste, kadar hitro pridejo na primer v šolo ali pa v restavracije in druge javne lokale. Zato naj bi starši neprestano opominjali otroke, naj si pred jedjo in po uporabi stranišča skrbno umivajo roke tako doma kot tudi kjerkoli.

Stroga kontrola živil in drugi ukrepi bodo po predvidevanjih zavoda trajali najmanj še dva meseca in to predvsem zaradi bacilonoscev. Zato ne bi bilo odveč še enkrat opozoriti prebivalcev Kranja na skrajno čistočo in pazljivost pri ravnanju z živili. Opozorilo, naj ljudje bolj pazijo na red in čistočo okoli smetnjakov in v prostorih, kjer so te posode, ni bilo vzeto tako resno, kot bi moral biti. V odpadkih in v okolici se najraje zaredi škodljivcev. Pri nedavni deratizaciji sredi septembra na področju med Kokro in železniško postajo ter v kanalih sredi starega dela Kranja menda še ni bilo toliko podgan in miši kot ravno letos. Te živali pa kot vemo nadvse uživajo ravno in nečistoči.

Vsi ti ukrepi naj bi opozorili prebivalstvo, da s čistočo pri nas ni še vse tako, kot bi moral biti. Kajti črevesna obolenja imajo svoj vzrok prav v nečistoči. Ne bi bilo prijetno — celo prav sramotno bi bilo, če bi čez čas doletela Kranj še tretja epidemija črevesnih obolenj. Morda ne bo izbruhnila ravno ob sladoledu, pač pa kje drugje. Prav lahko bi se v začetku septembra pojavila kjerkoli v trgovini ali gostinskom lokaluu v kranjski okolici. Škodožljnost sedaj ni na mestu, sladoled naj bi bil raje opomin vsem drugim, ki se ukvarjajo s pravico hrane — v lokalih in pa doma.

L. Mencinger



V sredo dopoldan je srečna izžrebanka Ivana Hafner iz Kosev pri Vodicah sprejela »šrot« stroj, nagrado našega lista. Na sliki vidimo še Franca Kremžaria, izdelovalca teh strojev, ki dobitnici izroča nagrado. — Foto: F. Perdan